

Załącznik do uchwały Nr XXXVIII/263/2022
Rady Powiatu w Jędrzejowie
z dnia 15 września 2022 r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022 - 2028

JĘDRZEJÓW 2022

Spis treści

1.	Wstęp	3
2.	Podstawy prawne	5
3.	Zarys charakterystyki Powiatu Jędrzejowskiego	6
4.	Demografia	8
5.	Sytuacja gospodarcza i tendencje na rynku pracy	10
6.	Ochrona i promocja zdrowia	32
7.	System pomocy społecznej	37
8.	Osoby starsze w Powiecie Jędrzejowskim	42
9.	Powody przyznania pomocy społecznej	47
10.	Pomoc osobom niepełnosprawnym	50
11.	Problemy dziecka i rodziny	56
12.	Edukacja	67
13.	Bezpieczeństwo publiczne	73
14.	Kapitał społeczny	93
15.	Życie kulturalne	95
16.	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej	97
17.	Podsumowanie części diagnostycznej	100
18.	Misja, cele oraz kierunki działań polityki społecznej Powiatu Jędrzejowskiego w perspektywie do 2028 roku	109
19.	System realizacji, finansowania, wdrażania i monitoringu strategii	118
20.	Spis tabel	121
21.	Spis wykresów	123

ROZDZIAŁ I

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022 - 2028 stanowi podstawę do podejmowania działań mających na celu wywołanie pozytywnej zmiany w społeczności lokalnej. Jest koncepcją systemowego działania, polegającego na formułowaniu długookresowych celów w obszarze polityki społecznej, określeniu zasobów i niezbędnych środków do realizacji tych celów.

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej:

- Strategia Rozwoju Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2021 – 2027
- Trzyletni Powiatowy Program Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023
- Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2019 - 2021
- Program Edukacyjny pn. „Bezpieczny i Ekologiczny Powiat Jędrzejowski”
- Roczny Program Współpracy Powiatu Jędrzejowskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i Wolontariacie na rok 2022
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025.

Wskazane w nich cele, zarówno główne jak i szczegółowe, mają za zadanie przybliżyć Powiat do osiągnięcia wskazanego przez lokalne władze i mieszkańców pożądanego obrazu Powiatu w przyszłości. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), powinien precyzować główne działania Powiatu w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat. Jest to podejście zgodne z założeniami strategicznego planowania i zarządzania w administracji publicznej.

Nadrzędną korzyścią płynącą z opracowania niniejszej Strategii jest przede wszystkim stworzenie wizji rozwoju i wyznaczenie kierunków pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim do 2028 roku. Ma ona stanowić także bazę do opracowywania bardziej

szczegółowych programów działania, mających na celu poprawę jakości życia społecznego we wszystkich jego obszarach.

ROZDZIAŁ II

Podstawy prawne

Dokumentami, które bezpośrednio regulują zadania i obowiązki w zakresie rozwiązywania problemów społecznych są ustawy, składające się na instrumentarium polityki społecznej. Akty te ustanawiają i definiują narzędzia polityki, do których zalicza się m.in. instrumenty prawne, finansowe, organizacyjne, kadrowe i czasowo-przestrzenne instrumenty organizacji czasu wolnego. Narzędzia te mają wpływ na rozwiązywanie poszczególnych problemów i składają się na zakres rozwojowy danej jednostki administracyjnej, takiej jak Powiat. Wśród ustaw tych należy wymienić między innymi.:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1119),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 176),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 2085 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 111 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1249),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 218 z późn. zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022r. poz.447),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 162).

ROZDZIAŁ III

Zarys charakterystyki Powiatu Jędrzejowskiego

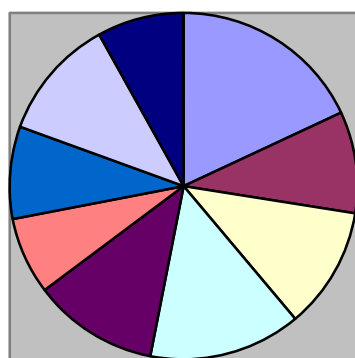
Powiat Jędrzejowski położony jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Powiat jest jednym z trzynastu powiatów ziemskich funkcjonujących w województwie świętokrzyskim. Powiat graniczy z:

- Powiatem Pińczowskim od strony południowo-wschodniej;
- Powiatem Kieleckim od strony północno-wschodniej;
- Powiatem Włoszczowskim od strony północno-zachodniej;
- Powiatem Miechowskim (woj. małopolskie) od strony południowej;
- Powiatem Zawierciańskim (woj. śląskie) od strony zachodniej.

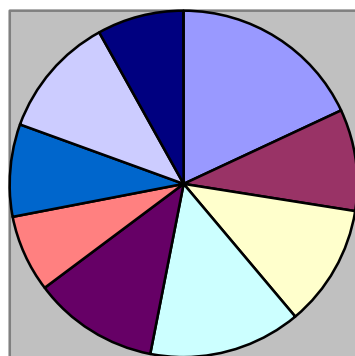
Powiat Jędrzejowski zajmuje powierzchnię 1.257 km² (125.696 ha) co stanowi 10,73% 85.379 osób¹ (6,92% ludności województwa i 0,22% ludności kraju). Powiat tworzy 9 gmin. Cztery gminy miejsko-wiejskie (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów i Wodzisław) oraz 5 gmin wiejskich (Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia i Sobków). Pod względem powierzchni i liczby mieszkańców największą gminą Powiatu jest gmina Jędrzejów.

Sieć osadniczą Powiatu Jędrzejowskiego tworzy 208 sołectw i 4 miasta. Siedzibą władz Powiatu jest miasto Jędrzejów. Powiat położony jest w stosunkowo niewielkiej odległości od dużych aglomeracji miejskich: Kielce, Częstochowa, Katowice czy Kraków.

■ Jędrzejów 227 km²
 ■ Nagłowice 117 km²
 ■ Sędziszów 146 km²
 ■ Wodzisław 177 km²
 ■ Małogoszcz 146 km²
 ■ Oksa 91 km²
 ■ Słupia 108 km²
 ■ Sobków 144 km²
 ■ Imielno 101 km²

Wykres 1: Powierzchnia gmin Powiatu Jędrzejowskiego w km². Źródło dane GUS 2020r.

■ Jędrzejów 227 km²
 ■ Nagłowice 117 km²
 ■ Sędziszów 146 km²
 ■ Wodzisław 177 km²
 ■ Małogoszcz 146 km²
 ■ Oksa 91 km²
 ■ Słupia 108 km²
 ■ Sobków 144 km²
 ■ Imielno 101 km²

ROZDZIAŁ IV

Demografia

Liczba mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego w ostatnich latach wykazuje tendencję spadkową. Według danych GUS liczba mieszkańców powiatu na koniec grudnia 2020 r. wyniosła 85 111 osób, w tym: 42 937 kobiet i 42 174 mężczyzn. Dla porównania w roku 2019 liczba mieszkańców wyniosła 85 379, to jest o 268 osób więcej niż na koniec grudnia 2020 r. Gęstość zaludnienia w 2020 r. wyniosła 68 osób na kilometr kwadratowy, gdzie średnia gęstość zaludnienia w województwie świętokrzyskim, na 2020 r. wyniosła 105 osób na kilometr kwadratowy.

Tabela 1: Ludność Powiatu Jędrzejowskiego wg płci

	2018 r.		2019 r.		2020 r.	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Powiat Jędrzejowski	85 873		85 379		85 111	
	43 484	42 389	43 101	42 278	42 937	42 174
Gmina Sędziszów	12 352		12 413		12 555	
	6345	6007	6258	6155	6254	6301
Gmina Jędrzejów	28 095		27 898		27 715	
	14 501	13 594	14 395	13 503	14 287	13 428
Gmina Wodzisław	7020		6949		6893	
	3475	3545	3435	3514	3415	3478
Gmina Małogoszcz	11 621		11 536		11 495	
	5807	5814	5749	5787	5737	5758
Gmina Nagłowice	4956		4915		4867	
	2480	2476	2463	2452	2440	2427
Gmina Oksa	4598		4574		4533	
	2278	2320	2281	2293	2270	2263
Gmina Sobków	8491		8466		8474	
	4218	4273	4211	4255	4225	4249
Gmina Imielno	4404		4338		4301	
	2192	2212	2146	2192	2133	2168
Gmina Słupia	4336		4290		4278	
	2188	2148	2163	2127	2176	2102

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Największą liczbę mieszkańców posiadają kolejno wymienione gminy: Jędrzejów, Sędziszów, Małogoszcz, Sobków, Wodzisław, Nagłowice, Oksa, Imielno i Słupia. W Powiecie Jędrzejowskim w 2020 r. liczba kobiet była wyższa od liczby mężczyzn o 763.

W 2020 roku wg. danych GUS przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców dla Powiatu Jędrzejowskiego wyniósł minus 5,99. Spowodowane było to spadkiem liczby urodzeń zdrowych dzieci w stosunku do zwiększającej się liczby zgonów.

W 2020 r. urodziło się 707 dzieci, natomiast zmarło 1217 osób. Obserwujemy niekorzystne zmiany, świadczące o starzeniu się społeczeństwa.

Utrzymanie tak niskiej dzietności w dłuższym okresie grozi szybkim wyludnieniem Powiatu ze wszelkimi negatywnymi konsekwencjami tego zjawiska, ponieważ coraz więcej rodzin rezygnuje z posiadania dzieci, bądź decyduje się na posiadanie tylko jednego dziecka. Jeżeli ta sytuacja się nie zmieni, to w roku 2050 – i to według optymistycznych założeń GUS – liczba Polaków spadnie o 12%.

Jak wynika z powyższych danych sytuacja demograficzna Powiatu Jędrzejowskiego wykazuje tendencję spadkową co spowodowane jest przede wszystkim ujemnym przyrostem naturalnym i ujemnym saldem migracji. Wysoki odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym potwierdza proces starzenie się społeczeństwa powiatu.

W świetle prognozy demograficznej, opracowanej przez GUS, w najbliższych latach należy oczekiwać dalszego spadku dzietności. Z prognoz wynika, że w województwie świętokrzyskim ludność w wieku 0 lat w 2025 roku wyniesie 8 809, zaś w 2030 roku 9 923. Odmienną tendencję można zaobserwować w Powiecie Jędrzejowskim (w 2025 roku prognozowana liczba dzieci wyniesie 559, zaś w 2030 roku 502). Obserwowany jest jednak spadek osób w wieku 65 lat, gdyż z prognoz wynika, że w 2025 r. ludności w tym wieku w województwie świętokrzyskim będzie 16 419, zaś w 2030 rok 13 601. W Powiecie Jędrzejowskim w 2025 r. wielkość ta wyniesie 1 503, zaś w 2030 roku 930.

ROZDZIAŁ V

Sytuacja gospodarcza i tendencje na rynku pracy

I. Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego.

Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie obejmuje zasięgiem swojego działania cały Powiat Jędrzejowski, w skład którego wchodzi 9 gmin, w tym: 4 o randze miasta i gminy (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów, Wodzisław) oraz 5 gmin wiejskich (Imielno, Nagłowice, Oksa, Sobków, Słupia Jędrzejowska).

Teren Powiatu Jędrzejowskiego jest słabo zurbanizowany, przeważają tereny wiejskie o niskim uprzemysłowieniu. Na koniec grudnia 2020 roku w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej w Powiecie Jędrzejowskim zarejestrowanych było 7005 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych). W porównaniu do 2019r. (6750 podmiotów) liczba zarejestrowanych podmiotów była wyższa o 255 podmiotów, tj. o 3,8%.

Podmioty sektora prywatnego w liczbie 6757 stanowiły 96,4% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Powiecie Jędrzejowskim na koniec 2020r. Podmioty sektora publicznego stanowiły 3,6% ogółu zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 2: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego według wielkości (stan na koniec 2018 r., 2019 r. i 2020 r.)

Liczba pracujących	2018 r.		2019 r.		2020 r.		Wzrost/ spadek (kol. 6-4)
	Ogółem	Udział %	Ogółem	udział %	Ogółem	udział %	
1	2	3	4	5	6	7	8
0-9	6234	95,6%	6468	95,8%	6726	96,0%	258
10-49	241	3,7%	240	3,6%	237	3,4%	-3
50-249	37	0,6%	36	0,5%	36	0,5%	0
250-999	4	0,1%	5	0,1%	5	0,1%	0
1000 i więcej	1	x	1	x	1	x	0
Ogółem	6517	100 %	6750	100,0%	7005	100,0%	255

Źródło: strona internetowa: <https://bdl.stat.gov.pl/BDL> stan z dnia 03.03.2022r.

Lokalny rynek pracy w większości opiera się na mikroprzedsiębiorstwach zatrudniających mniej niż 10 pracowników, które w liczbie 6726 podmiotów na koniec 2020r.

stanowiły 96% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Małe przedsiębiorstwa stanowiły 3,4% (237 podmiotów) ogólnej liczby podmiotów gospodarczych, a niespełna 0,6% (42 podmioty) ogółu jednostek to przedsiębiorstwa średnie i duże.

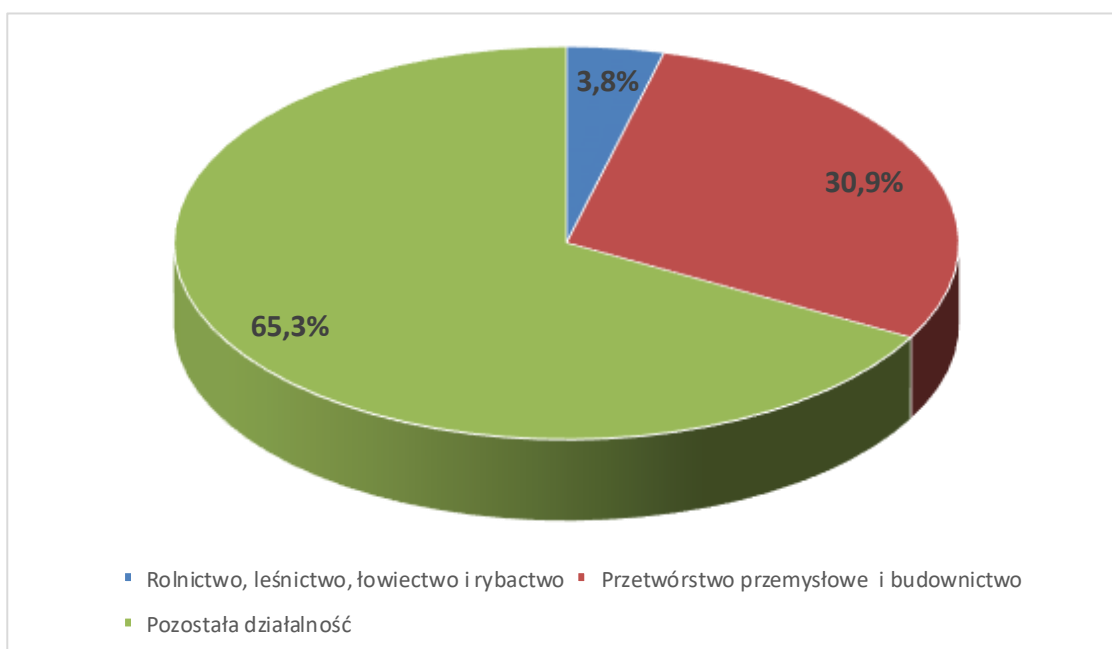
Tabela 3: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego wg zakresu przedmiotowego działalności (stan na koniec 2018 r., 2019 r. i 2020r.)

Zakres przedmiotowy	2018 r.		2019 r.		2020 r.		Wzrost/ spadek (kol.5-3)
	Ogółem	udział %	Ogółem	udział %	Ogółem	udział %	
	1	2	3	4	5	6	7
1. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	260	4,0%	265	3,9%	269	3,8%	4
2. Przetwórstwo przemysłowe i budownictwo	1889	29,0%	2019	29,9%	2165	30,9%	146
3. Pozostała działalność	4368	67,0%	4466	66,2%	4571	65,3%	105
Ogółem	6517	100,0%	6750	100,0%	7005	100,0%	255

Źródło: strona internetowa <https://bdl.stat.gov.pl/BDL> stan z dnia 03.03.2022r.

Na koniec 2020r. największą ilość podmiotów gospodarczych skupiał sektor usług – 65,3% ogółu podmiotów w Powiecie Jędrzejowskim. Jednostki prowadzące działalność przemysłową i budowlaną w liczbie 2165 stanowiły 30,9% ogółu podmiotów. Najmniej podmiotów zlokalizowanych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, bo 269 (3,8%) prowadziło działalność

z zakresu rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.

Wykres 3: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego wg zakresu przedmiotowego działalności – stan na koniec 2020r.

Źródło: opracowanie własne

Podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie Powiatu w końcu 2020 roku jako podstawowy rodzaj działalności najczęściej deklarowały: prowadzenie handlu i napraw pojazdów samochodowych - 1632 podmioty (23,3%), a na kolejnych miejscach znalazły się: budownictwo 1143 podmioty (16,3%), przetwórstwo przemysłowe - 890 jednostek (12,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 427 podmiotów (6,1%), transport i gospodarka magazynowa – 424 podmioty (6,1%).

W rozbiciu na poszczególne gminy podział na rodzaje działalności gospodarczych prezentował się następująco:

Tabela 4: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon w 2020 r. w podziale na gminy Powiatu Jędrzejowskiego

Powiat/gmina	Podmioty gospodarki narodowej ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Pozostała działalność
Powiat jędrzejowski	7005	269	2165	4571
Jędrzejów	2926	88	798	2040
Małogoszcz	919	31	319	569
Sędziszów	893	24	257	612
Wodzisław	514	34	132	348
Imielno	246	13	102	131
Sobków	634	24	244	366
Słupia Jędrzejowska	262	23	84	155
Oksa	286	17	113	156
Nagłowice	325	15	116	194

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny stan z dnia 03.03.2022 r.

Z powyższych danych wynika, że najwięcej podmiotów gospodarki narodowej na terenie Powiatu znajdowało swe siedziby w gminach miejsko - wiejskich, tj. Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów.

II. Poziom i struktura bezrobocia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

1. Bezrobocie to zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia. Za bezrobotną uznaje się osobę, która spełnia kryteria określone w art. 2 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz.U. 2021r. poz. 1100 z późniejszymi zmianami).

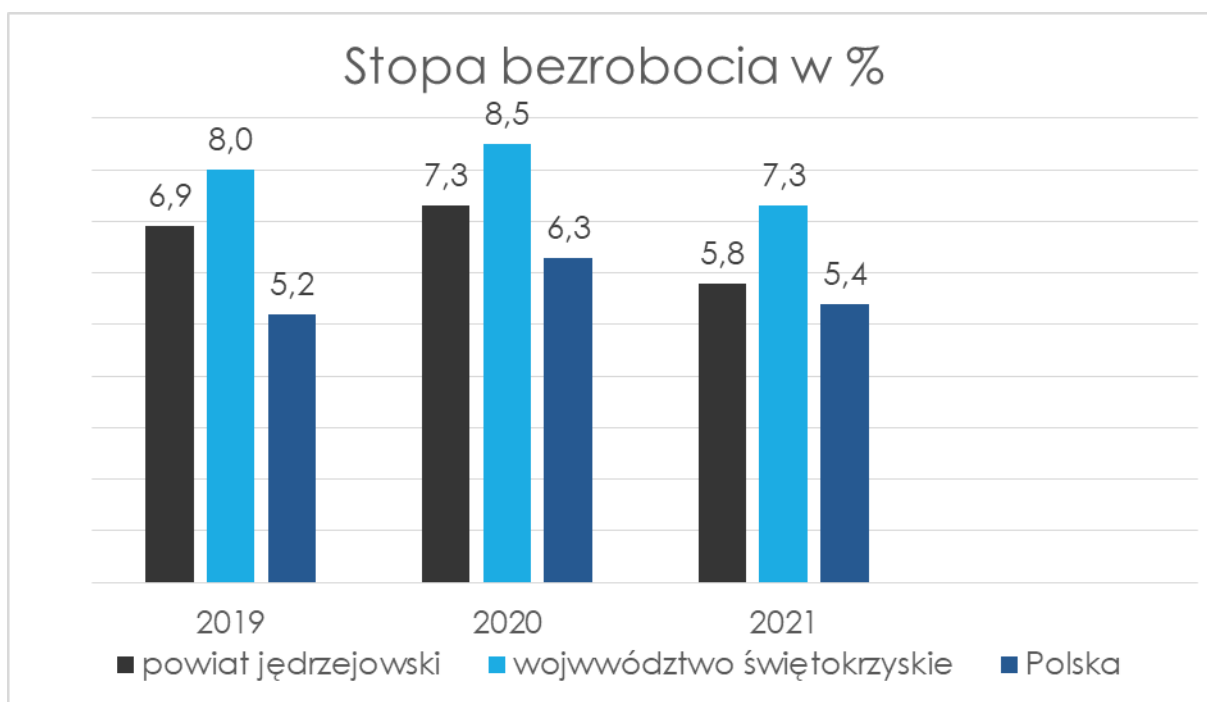
Zadania na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w powiecie jędrzejowskim realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie.

2. Stopa bezrobocia w Powiecie Jędrzejowskim według stanu na 31 grudnia 2021 roku wynosiła 5,8% i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2020r. była niższa o 1,5 punktu procentowego (na koniec 2020r. wynosiła 7,3%).

W 2020r. obserwowano wzrost stopy bezrobocia (8,5%) w porównaniu z rokiem 2019 (6,9%), co spowodowane było uderzeniem pandemii COVID 19 w gospodarkę i niepewność panującą wśród pracodawców, co do możliwości utrzymania miejsc pracy.

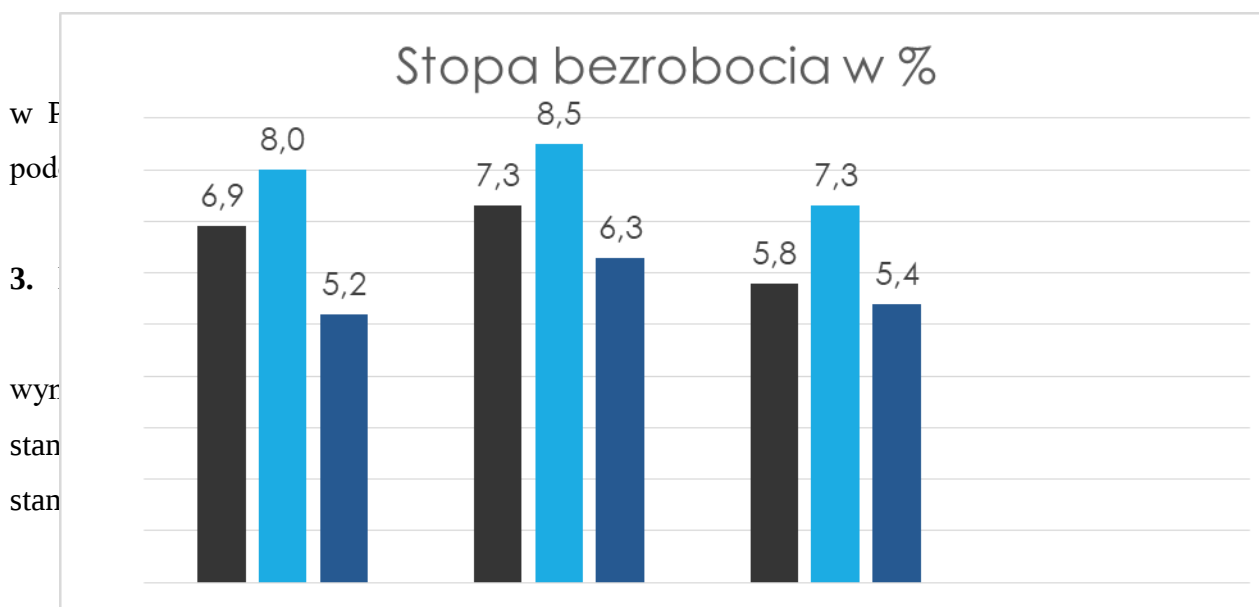
Podjęte na szeroką skalę działania na rzecz ochrony miejsc pracy poprzez wprowadzenie kolejnych **Tarcz** nie pozwoliły na gwałtowny wzrostu bezrobocia i fali zwolnień grupowych.

Wielkość stopy bezrobocia rejestrowanego w latach 2019 – 2021 odnotowana w Powiecie Jędrzejowskim, w województwie świętokrzyskim i w Polsce przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5: Wielkość stopy bezrobocia rejestrowanego w latach 2019-2021 odnotowana w Powiecie Jędrzejowskim, w województwie świętokrzyskim i w Polsce.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach

Tak więc liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie według stanu na koniec grudnia 2021r. była niższa o 551 osób w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2020r., jak również niższa o 402 osoby w porównaniu do stanu na koniec grudnia roku 2019.

Spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano we wszystkich gminach Powiatu Jędrzejowskiego, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5: Liczba osób bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim z uwzględnieniem miejsca zamieszkania (gminy) – stan na koniec roku 2019, 2020, 2021.

Lp.	Gmina	31.12.2019r.		31.12.2020r.		31.12.2021r.	
		Osoby	Udział %	Osoby	Udział %	Osoby	Udział %
1	2	3		4		5	
1.	Imielno	127	5,3%	118	4,6%	99	4,9%
2.	Jędrzejów	850	35,2%	906	35,3%	659	32,8%
3.	Małogoszcz	340	14,1%	364	14,2%	286	14,2%
4.	Nagłowice	142	5,9%	159	6,2%	130	6,5%
5.	Oksa	108	4,5%	110	4,3%	91	4,5%
6.	Sędziszów	358	14,8%	359	14,0%	286	14,2%
7.	Słupia J.	77	3,2%	90	3,5%	82	4,1%
8.	Sobków	218	9,0%	248	9,7%	215	10,7%
9.	Wodzisław	194	8,0%	209	8,2%	164	8,1%
Ogółem		2414	100,0%	2563	100,0%	2012	100,0%

Źródło: Sprawozdania MRPiPS – 01 sporządzane przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie za lata 2019-2021

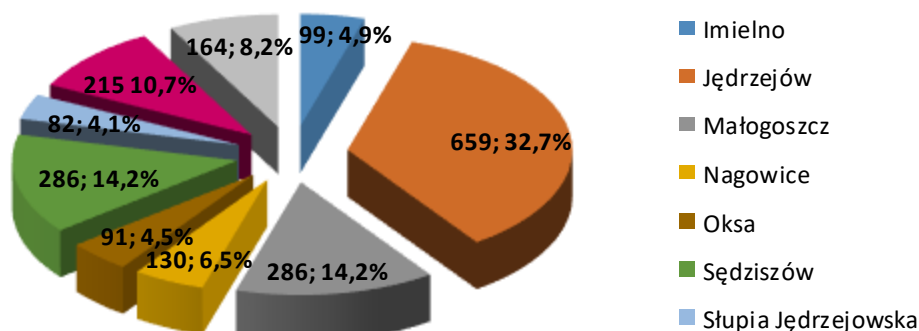
Największa liczba bezrobotnych występuje w gminach miejsko-wiejskich tj. Jędrzejów, Małogoszcz i Sędziszów. Bezrobotni z tych gmin w liczbie 1231 osób stanowili na koniec 2021 roku 61,2% ogółu zarejestrowanych (w końcu 2020 roku 63,6%).

W strukturze bezrobocia pod względem gminy zamieszkania osoby zarejestrowanej w analizowanym okresie nie nastąpiły istotne zmiany – dominująca jest grupa mieszkańców gminy Jędrzejów, która na koniec 2021r. stanowiła 32,8% wszystkich bezrobotnych. Bezrobotni z gmin miejsko - wiejskich: Małogoszcz i Sędziszów stanowili po 14,2% ogółu bezrobotnych.

Mieszkańcy pozostałych gmin wiejskich Powiatu Jędrzejowskiego – o udziale w strukturze wahającym się od 4,1% do 10,7 % - stanowili 38,8% populacji bezrobotnych.

Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego na koniec grudnia 2021 roku ilustruje poniższy wykres.

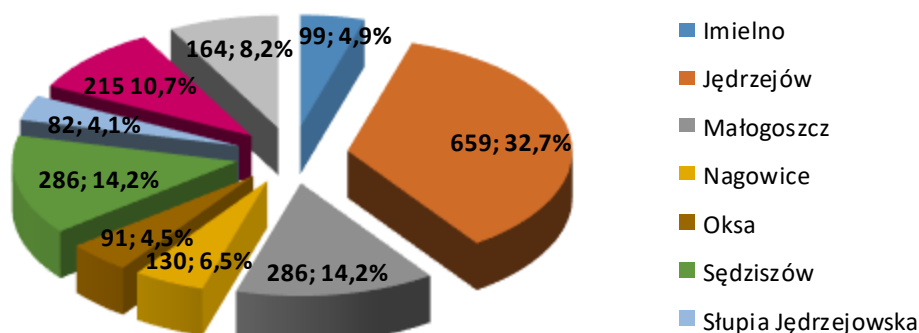
Bezrobotni według gmin stan na 31 grudnia 2021r.

Wykres 7: Poziom bezrobocie w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego stan na koniec grudnia 2021.

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika do sprawozdań MRPiPS-01 za 2021 rok sporządzanych

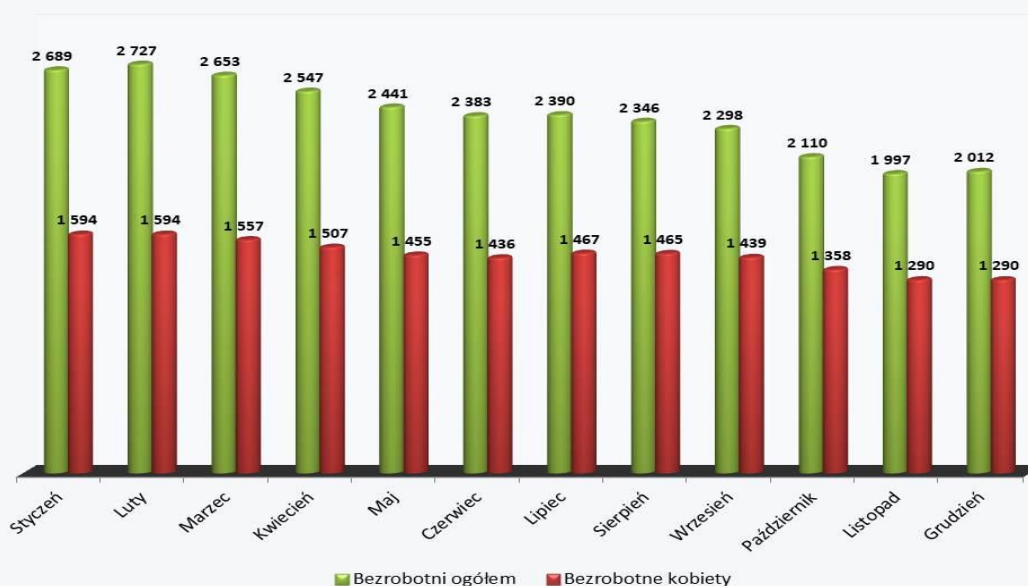
Bezrobotni według gmin stan na 31 grudnia 2021r.

- 1931 osób zarejestrowało się po raz drugi i kolejny, tj. 78,0% napływu.

Dynamikę tych zmian w ujęciu miesięcznym przedstawia poniższy wykres:

Bezrobotni zarejestrowani w 2021 roku

Wykres 9: Bezrobotni zarejestrowani w 2021r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych sprawozdań MRPiPS za 2021r.

Bezrobotni zarejestrowani w 2021 roku

Przyczyny wyłączenia z rejestru 1775 osób bezrobotnych to:

- podjęcie pracy przez 1830 osób, co stanowiło 60,5% ogółu wyłączonych,
- rozpoczęcie stażu lub szkolenia – 450 osób, tj. 14,9%,
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 125 osób, tj. 4,1%,
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 80 osób, tj. 2,6%,
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 274 osoby, tj. 9,0%,
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych, nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego, osiągnięcie wieku emerytalnego – 85 osób, tj. 2,8%,
- pozostałe przyczyny (podjęcie nauki, inne)– 184 osoby, tj. 6,1% ogółu wyłączonych.

Do najważniejszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należy podjęcie pracy (60,5%) i rozpoczęcie stażu (14,9%).

4. Wybrane kategorie osób bezrobotnych.

Populację osób bezrobotnych stanowiły kategorie zróżnicowane pod względem, m.in. płci, wieku, statusu, poziomu wykształcenia, okresu pozostawania w ewidencji PUP oraz przynależności do osób będących w tzw. szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie według stanu na koniec grudnia 2019-2021 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6: Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie	Stan w końcu okresu			Wzrost/spadek (rubr. 4-3)	
	2019	2020	2021		
				w osobach	w %
1	2	3	4	5	6
Liczba bezrobotnych ogółem w tym:	2414	2563	2012	-551	21,5%
Kobiety	1496	1514	1290	-224	14,8%
udział % do ogółu	62,0%	59,1%	64,1%		
Zamieszkali na wsi	1606	1720	1357	-363	21,1%
udział % do ogółu	66,5%	67,1%	67,4 %		
z prawem do zasiłku	205	241	147	-94	39,0%
udział % do ogółu	8,5%	9,4%	7,3%		
Bezrobotni do 30 roku życia	757	812	568	-244	30,0%
udział % do ogółu	31,4%	31,7%	28,2%		
Bezrobotni pow. 50 roku życia	555	590	493	-97	16,4%
udział % do ogółu	23,0%	23,0%	24,5%		
Długotrwale bezrobotni	1363	1503	1319	-184	12,2%

<i>udział % do ogółu</i>	56,5%	58,6%	65,6%		
Bez kwalifikacji zawodowych	697	790	667	-123	15,6%
<i>udział % do ogółu</i>	28,9%	30,8%	33,2%		
Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	561	577	484	-93	16,1%
<i>udział % do ogółu</i>	23,2%	22,5%	24,1%		
Niepełnosprawni bezrobotni	100	109	113	4	3,7%
<i>udział % do ogółu</i>	4,1%	4,3%	5,6%		

Źródło: Sprawozdania MRPiPS-01 sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie za lata 2019-2021

Na koniec grudnia 2021 roku liczba osób bezrobotnych w poszczególnych kategoriach kształtowała się na następującym poziomie:

4.1 Kobiety

Kobiety w liczbie 1290 stanowiły 64,1% ogółu bezrobotnych.

W porównaniu do 31.12.2020 roku ich liczba zmniejszyła się o 224 kobiety (14,8 %).

W skali województwa ta grupa osób na koniec grudnia 2021r. stanowiła 51,7% ogółu bezrobotnych.

4.2 Bezrobotni zamieszkali na wsi

Notuje się duży, wynoszący 67,4 % (1357 osób) udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Liczba osób tej kategorii w porównaniu do końca grudnia 2020r. zmniejszyła się o 363 osoby tj. o 21,1%.

W skali województwa świętokrzyskiego bezrobotni mieszkańcy wsi w końcu grudnia 2021r. stanowili 54,6% ogółu bezrobotnych.

4.3 Bezrobotni z prawem do zasiłku

W końcu grudnia 2021r. odnotowano zmniejszenie liczby osób bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. Na dzień 31.12.2021r. bezrobotni z prawem do zasiłku w liczbie 147 osób stanowili 7,3% ogółu bezrobotnych. Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji Urzędu pozostawało 241 osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku i stanowiły one 9,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

W województwie świętokrzyskim udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2021r. wynosił 14,8%.

4.4 Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

W końcu grudnia 2021r. w ewidencji PUP pozostawało 1822 osoby zaliczane do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy i stanowiły one 90,6% ogółu bezrobotnych (2020 r. - 88,3%).

W odniesieniu do stanu na koniec grudnia 2020r ich liczba zmniejszyła się o 442 osoby.

- na koniec grudnia 2021r. w ewidencji Urzędu pozostało **568 osób bezrobotnych w wieku do 30 roku życia**, co stanowiło 28,2% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do końca grudnia 2020 roku liczba osób tej kategorii zmniejszyła się o 244 osoby

tj. o 30,0%, a ich udział w bezrobociu ogółem uległ w tym czasie zmniejszeniu z 31,7% do 28,2%.

- bezrobotni *powyżej 50 roku życia w liczbie 493 osoby* stanowili 24,5% ogółu bezrobotnych pozostających w ewidencji w końcu grudnia 2021r. W odniesieniu do grudnia 2020r. liczba bezrobotnych z tego przedziału wiekowego zmniejszyła się o 97 osób, tj. o 16,4%. Zwiększył się jednak udział tej grupy w bezrobociu ogółem. Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji PUP pozostawało 590 osób powyżej 50 roku życia i stanowiły one 23,0% ogółu bezrobotnych;
- liczba *dlugotrwale bezrobotnych* (tj. osób pozostających w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat) w końcu grudnia 2021r. wynosiła **1319 osób**, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 65,6%. W porównaniu do końca grudnia 2020r. liczba bezrobotnych tej kategorii zmniejszyła się o 184 osoby (12,2%).
- na koniec grudnia 2021 roku w ewidencji Urzędu pozostawało **113 osób bezrobotnych niepełnosprawnych** i stanowiły one 5,6% ogółu bezrobotnych. W porównaniu do grudnia 2020r. populacja ta zwiększyła się o 4 osoby, tj. o 3,7%.
- z pozostałych grup bezrobotnych uznanych ustawowo za osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu grudnia 2021r. w PUP Jędrzejów zarejestrowanych było: **123 osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej** oraz **489 osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**.

4.5 Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec grudnia 2021r. w ewidencji PUP pozostawało 667 osób (33,2% ogółu) nie posiadających kwalifikacji zawodowych. W porównaniu do końca grudnia 2020r. populacja ta zmniejszyła się o 123 osoby, tj. o 15,6%.

4.6 Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

W końcu grudnia 2021r. w rejestrze PUP pozostawało 484 osoby bez doświadczenia zawodowego, czyli 24,1% ogółu. W odniesieniu do stanu w końcu grudnia 2020r. liczba osób tej kategorii zmniejszyła się o 93 osoby (16,1%).

4.7 Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy

Analiza wieku bezrobotnych wykazuje, że według stanu na koniec grudnia 2021 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie ***najliczniejszą grupę zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata***. Ich liczba wynosiła 583 osoby, co stanowiło 29,0% ogółu bezrobotnych.

Tabela 7: Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie		Stan na koniec roku		
		2019	2020	2021
1	2	3	4	5
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	177	176	142
	1-3	351	319	230
	3-6	353	329	211
	6-12	436	446	244
	12-24	436	542	386
	pow.24	661	751	799
Wiek w latach	18-24	391	388	276
	25-34	709	784	583
	35-44	560	571	481
	45-54	388	447	349
	55-59	216	215	193
	60 lat i więcej	150	158	130
Wykształcenie	wyższe	450	479	392
	policealne i średnie zawodowe/branżowe	671	696	538
	średnie ogólnokształcące	221	249	184
	zasadnicze zawodowe/branżowe	597	630	472
	gimnazjalne/podstawowe i poniżej	475	509	426

Źródło: Załącznik nr 1 do sprawozdania MRPiPS - 01 sporządzane przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie za lata 2019-2021

W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2020 roku liczba bezrobotnych w wieku 25–34 zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie zmniejszyła się o 201 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych był niższy o 1,6 punktu procentowego (w 2020 roku wynosił 30,6%).

W woj. świętokrzyskim osoby w wieku 25 - 34 lata w końcu 2021 roku stanowiły także najliczniejszą grupę bezrobotnych, ich udział w bezrobociu ogółem wynosił 26,6%.

Drugą pod względem liczebności grupą bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim były osoby w wieku 35 - 44 lata. W końcu grudnia 2021 roku w liczbie 481 osób, stanowiły one 23,9% wszystkich bezrobotnych. Liczebność tej populacji w stosunku do stanu na koniec grudnia 2020 roku zmniejszyła się o 90 osób jednak udział tej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych w porównaniu z 2020 r. był wyższy o 1,6 punktu procentowego (w 2020r. wynosił 22,3%).

W pozostałych grupach wiekowych liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2021r. wynosiła: 18-24 lata – 276 osób (13,7% ogółu), 45-54 lata – 349 osób (17,3%), 55-59 lat – 193 osoby (9,6%), 60 lat i więcej – 130 osób (6,5%).

Z powyższych danych wynika, że 66,6% bezrobotnych należy do przedziału zwanego wiekiem mobilnym (18-44 lata), obejmującego osoby zdolne do zmiany stanowiska, miejsca pracy lub ewentualnego przekwalifikowania się. Osoby w wieku 45 lat i więcej stanowią 33,4% ogółu.

Biorąc pod uwagę **poziom wykształcenia bezrobotnych** na koniec grudnia 2021 roku zmniejszenie liczby bezrobotnych nastąpiło we wszystkich grupach wykształcenia. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej w liczbie 898 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 44,7%. W stosunku do stanu na koniec 2020 roku liczba osób legitymująca się takim poziomem wykształcenia zmniejszyła się o 241 osób tj. o 21,2%, lecz ich udział w bezrobociu ogółem zwiększył się o 0,3 punktu procentowego (w 2020 r. wynosił 44,4%).

W województwie świętokrzyskim bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, gimnazjalnym i poniżej na koniec 2021 roku stanowili 45,8% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, w liczbie 538 osób, stanowili 26,7% ogółu bezrobotnych. W stosunku do 2020 roku ich liczba zmniejszyła się o 158 osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 punktu procentowego (w 2020r. - 27,1%).

Osoby z wyższym wykształceniem, w liczbie 392 stanowiły 19,5% ogółu zarejestrowanych. W stosunku do 2020 roku ich liczba zmniejszyła się o 87 osób, lecz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,8 punktu procentowego (w 2020r. – 18,7%).

Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym w liczbie 184 stanowili na koniec grudnia 2021 roku 9,1% ogółu bezrobotnych (2020r. - 249 osób, tj. 9,7%).

Na koniec 2021 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie pozostawało 1185 osób, **którym upłynęło ponad 12 miesięcy od ostatniego zarejestrowania się**, z tego:

- 386 osób pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- 799 osób pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2020 roku liczba osób oczekujących na pracę ponad 12 miesięcy była niższa o 108 osób tj. o 8,4%, lecz udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 8,5 punktów procentowych - z 50,4% w 2020 roku do 58,9% w 2021 roku.

Liczba bezrobotnych pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy wynosiła – 244 osoby (12,1%), od 3 do 6 miesięcy – 211 osób (10,5%), od 1 do 3 miesięcy – 230 osób (11,4%), do 1 miesiąca – 142 osoby (7,1%). W woj. świętokrzyskim według stanu na koniec 2021 roku na pracę ponad rok oczekiwało 47,6% ogółu zarejestrowanych.

III. Łagodzenie skutków bezrobocia i aktywizacja osób bezrobotnych.

W celu złagodzenia skutków bezrobocia Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie w ramach dostępnych usług i instrumentów rynku pracy podejmuje szereg działań, zwłaszcza poprzez uruchomienie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu i aktywną współpracę z pracodawcami.

1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej.

Powiatowy Urząd Pracy na bieżąco współpracuje z pracodawcami w zakresie realizacji zgłaszanych miejsc pracy niesubsydiowanej, jak też przy doborze bezrobotnych na miejsca pracy tworzone przy wsparciu finansowym ze środków Funduszu Pracy.

Odnotowano niewielki wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie. W 2021 roku pracodawcy, głównie z terenu Powiatu Jędrzejowskiego, zgłosili 2035 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 443 miejsca pracy więcej (o 27,8%) w stosunku do liczby ofert pracy będących w dyspozycji PUP w Jędrzejowie w 2020 roku, która wynosiła 1592 miejsca pracy.

Miejsca pracy subsydiowane finansowane między innymi ze środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego w liczbie 769 stanowiły 37,8% wszystkich ofert pracy, którymi dysponował Urząd w 2021 roku. Odnotowano wzrost liczby ofert pracy subsydiowanych, przy jednoczesnym spadku ich udziału procentowego w liczbie ofert pracy ogółem – w 2020 roku oferty prac subsydiowanych w liczbie 696 ofert stanowiły 43,7% ogółu ofert. Zakłady pracy z sektora prywatnego w 2021 roku zgłosiły 1691 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, co stanowi 83,1% wszystkich wolnych miejsc pracy (w 2020r.- 1255 miejsc pracy i 78,8%), natomiast z sektora publicznego pochodziło 344 miejsca pracy tj. 16,9% (w 2020r. – 337 miejsc pracy; 21,2%).

Wśród miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do PUP w 2021 roku: 513 – to oferty stażu; 157 – to oferty robót publicznych; 52 – to oferty prac interwencyjnych; 47 – ofert dotyczyło miejsc pracy utworzonych w ramach refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsc pracy. Nastąpił wzrost liczby ofert pracy niesubsydiowanej z 896 ofert w 2020r. do 1266 ofert w 2021r., tj. o 370 oferty pracy (o 41,3%). Spośród ofert pracy niesubsydiowanych 92 oferty dotyczyły osób

niepełnosprawnych. Kontakty z pracodawcami, mające na celu ustalanie warunków realizacji zgłaszanych ofert pracy oraz bieżącego ich uaktualniania odbywały się w większości drogą telefoniczną lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W analizowanym okresie najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszono w zawodach:

robotnik gospodarczy	138
technik prac biurowych	128
sprzedawca	99
magazynier	76
pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	82
pomocniczy robotnik budowlany	48
technolog robót wykończeniowych w budownictwie	41
kierowca samochodu ciężarowego	39
kierowca samochodu dostawczego	32
robotnik magazynowy	38
technik administracji	36
cieśla i cieśla szalunkowy	35
operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych	33
sortowacz	31
pozostali pracownicy wykonujący prace proste	31
pakowacz ręczny	29
monter stolarki budowlanej	25
murarz - tynkarz	25
ślusarz	25
operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	25
rozbieracz – wykrawacz	24
pomoc kuchenna	24
technik handlowiec	23
spawacz	23
przedstawiciel handlowy	22

2. Barometr zawodów

Barometr zawodów to krótkookresowa (jednoroczna) prognoza zapotrzebowania na zawody, realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy w toku panelu ekspertów, tj. m. in. pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. szkoleń, doradców klienta, doradców EURES.

Jest to badanie **jakościowe**, w którym prognozuje się zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w nadchodzącym roku, jest badaniem **prognostycznym**, może być wykorzystane do planowania szkoleń, pomaga podejmować decyzje osobom poszukującym pracy, służy promowaniu mobilności zawodowej.

Efektem końcowym badania jest wskazanie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych.

Barometr zawodów na 2022 r. w Powiecie Jędrzejowskim wskazuje na następujące zawody deficytowe:

- Betoniarze i zbrojarze
- Brukarze
- Cieśle i stolarze budowlani
- Elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy
- Fizjoterapeuci i masażyści
- Fryzjerzy
- Inżynierowie budownictwa
- Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych
- Kierownicy budowy
- Krawcy i pracownicy produkcji odzieży
- Kucharze
- Lekarze
- Magazynierzy
- Mechanicy maszyn i urządzeń
- Mechanicy pojazdów samochodowych
- Monterzy instalacji budowlanych
- Murarze i tynkarze
- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu
- Nauczyciele przedmiotów zawodowych
- Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych
- Operatorzy obrabiarek skrawających
- Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej
- Piekarze
- Pielęgniarki i położne
- Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
- Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie
- Przetwórcy mięsa i ryb
- Ratownicy medyczni
- Robotnicy budowlani
- Robotnicy obróbki drewna i stolarze
- Spawacze
- Specjaliści ds. organizacji produkcji
- Ślusarze
- Zaopatrzeniowcy i dostawcy.

3. Giełdy pracy

Giełdy pracy – polegają na zorganizowaniu spotkania z pracodawcą zgłaszającym ofertę pracy z wyselekcjonowaną przez pośrednika pracy grupą osób bezrobotnych lub poszukujących pracy. Mogą być one organizowane w siedzibie urzędu pracy lub w miejscu wskazanym przez pracodawcę.

W 2021 roku zorganizowano 7 giełd pracy dla 5 pracodawców, w których uczestniczyło łącznie 145 osób bezrobotnych. W wyniku udziału w giełdzie 14 osób podjęło pracę. Z uwagi na trwający stan epidemii organizacja wszelkich imprez masowych, w tym giełd pracy była ograniczona.

4. Usługi sieci EURES

Usługi sieci EURES są ogólnodostępne i skierowane do poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego państwa członkowskiego w celach podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z innego państwa członkowskiego UE lub EFTA. Sieć EURES działa we wszystkich państwach członkowskich UE i EFTA mając na celu wspieranie mobilności pracowników na europejskim rynku pracy. Rolą Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie jest przyjmowanie z wojewódzkich urzędów pracy zagranicznych ofert pracy oraz upowszechnianie zagranicznych ofert pracy. Wszystkie oferty pracy upowszechniane w ramach EURES są udostępniane na stronie eures.praca.gov.pl.

W ramach współdziałania publicznych służb zatrudnienia w sieci EURES do PUP w Jędrzejowie w 2021 roku z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach wpłynęło 381 ofert pracy za granicą i dotyczyły one 2312 wakatów. Oferty te upowszechnione zostały na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu.

5. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega m.in. na udzielaniu osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia. Pomoc ta dostarczana jest klientowi w taki sposób, aby mógł rozpoznać istniejące trudności, podjąć odpowiednie skuteczne decyzje i wybrać odpowiedni rodzaj pracy lub zadań rozwojowych.

W 2021r. poradnictwo zawodowe było realizowane w **formie indywidualnej i grupowej** poprzez:

- **udzielanie porad** z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badanie kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

Poradami indywidualnymi objęto **200 osób** (w tym w ramach projektów POWER i RPOWŚ), natomiast grupowymi poradami zawodowymi **27 osób**.

- **udzielanie informacji** o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu.

Informacji indywidualnych udzielono **30 osobom**, natomiast w grupowych informacjach zawodowych uczestniczyło łącznie **135 osób**.

Ze względu na zagrożenie pandemiczne grupowe porady i informacje zawodowe miały **formę zdalną**, tj. odbywały się za pomocą komunikatorów internetowych.

Doradcy zawodowi realizowali również zadania związane m. in. z promocją usług Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie, promocją przedsiębiorczości, czy V Powiatową Kampanią Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi .

Z inicjatywy PUP, w ramach **współpracy ze szkołami Powiatu Jędrzejowskiego** zorganizowano spotkania informacyjne, których celem było promowanie aktywnej postawy na rynku pracy, a także przedstawienie oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie, szczególnie w zakresie pomocy świadczonej na rzecz osób młodych. Obecni na spotkaniu, mogli zdobyć wiedzę na temat zagadnień związanych m.in. z usługami rynku pracy realizowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, a także projektem – **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jędrzejowskim (VII)”** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W zajęciach z młodzieżą szkolną poruszano również zagadnienia dotyczące tzw. **„zawodów przyszłości”** warunkowanych m. in. zmianami technologicznymi, demograficznymi, pokoleniowymi czy napływem cudzoziemców.

Zwracano uwagę na dynamikę zmian rynku pracy, a co za tym idzie potrzebę **kształcenia całościowego**.

W 9 spotkaniach udział wzięło 249 uczniów.

Stałym tematem działań doradców zawodowych jest także **promocja przedsiębiorczości**.

Od wielu lat, raz na kwartał, w ramach poradnictwa zawodowego Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie organizuje spotkania informacyjne pn. **„Własna firma – zrób to z głową”**.

Celem zajęć jest m.in. przekazanie informacji na temat:

- kryteriów i zasad przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- zasad tworzenia biznes-planu,
- form prawnych prowadzenia działalności,

- form opodatkowania,
- zasad rozliczania się z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- sposobu rejestracji działalności gospodarczej,
- instytucji, organizacji i stron internetowych zajmujących się problematyką przedsiębiorczości, itp.

W 2021 r. w powyższych zajęciach zdalnych, za pomocą komunikatora internetowego wzięło udział 67 osób, w tym 34 kobiety.

W październiku 2021r. doradcy zawodowi włączyli się w organizację **V Powiatowej Kampanii Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi**, w ramach Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi i Ogólnoświatową Kampanią ONZ przeciwko przestępczości zorganizowanej BLUE HEART.

Zorganizowano dwa dyżury, których celem było udzielenie informacji na temat:

- sposobów bezpiecznego poszukiwania pracy za granicą poprzez sieć EURES, PUP, WUP i certyfikowane Agencje Zatrudnienia,
- sposobów zapobiegania niepożądanym sytuacjom podczas wyjazdu do pracy za granicą oraz przygotowaniu odpowiednich dokumentów, przydatnych adresów internetowych, numerów telefonów instytucji zajmujących się tematyką handlu ludźmi itp.

Udzielono również wsparcia 15 osobom niepełnosprawnym.

6. Zatrudnianie cudzoziemców

Powiatowe urzędy pracy realizują trzy zadania związane z legalizacją pracy cudzoziemców, tzn. wpisują oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń, wydają zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wystawiają informację dla Starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy.

Na przestrzeni 2021r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie:

- Wpisano do ewidencji 455 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, z tego 412 oświadczeń (97,0%) dotyczyło obywateli Ukrainy, 39 obywateli Białorusi i 3 oświadczenia obywatela Rosji i 1 oświadczenie obywatela Gruzji.
- Wydano 69 zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, ponadto wydano 17 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca

- przygotowane zostały informacje starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy dotyczące 136 wolnych miejsc pracy. Informacje zostały przygotowane w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub po negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy.

7. Aktywne programy rynku pracy – realizacja w ujęciu osobowym

Na przestrzeni 2021 roku. Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, w ramach posiadanych środków finansowych na różne formy aktywizacji skierował łącznie 821 osób bezrobotnych. Najwięcej osób rozpoczęło odbywanie stażu – 444 osoby bezrobotne, co stanowiło 54,1% ogółu zaktywizowanych. Przy pracach interwencyjnych zatrudniono 49 osób (6,0%), a przy robotach publicznych zatrudniono – 156 osób (19,0%). Podjęcie działalności gospodarczej dofinansowano 74 osobom bezrobotnym (9,0%)n natomiast 48 osób (95,8%) podjęło zatrudnienie na miejscach pracy utworzonych w wyniku refundacji kosztów wyposażenia stanowisk pracy. Pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie rozpoczęły - 44 osoby (4,7%). Szkoleniami (w tym w ramach bonu szkoleniowego) objęto 6 osób, w wyniku czego uzyskali nowe kwalifikacje.

Ponadto 128 osób kontynuowało programy rozpoczęte w roku poprzednim.

8. Realizacja projektów i programów w 2021.

8.1 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach PO WER – Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim (VII)

Tabela 8: Formy wsparcia w ramach projektu Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim (VII)

Lp.	Forma wsparcia	Plan (w osobach)	Wykonanie na 31.12.2021 r.
1.	Staże	98	101
2.	Bon na zasiedlenie	30	31
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	20	20
4.	Miejsca pracy utworzone w wyniku refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	5	5
Ogółem		153	157

8.2 Realizacja projektu pozakonkursowego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Aktywizacja osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim (VII)

Wsparciem w ramach projektu objęto 184 osoby bezrobotne, z tego:

Tabela 9: Formy wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Aktywizacja osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim

Lp.	Forma wsparcia	Plan (w osobach)	Wykonanie na 31.12.2021 r.
1.	Staże	107	117
2.	Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych	24	27
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	23	23
4.	Miejsca pracy utworzone w wyniku refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	17	17
Ogółem		171	184

8.3 Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi – rezerwa Ministra

Okres finansowania programu: do 31.12.2021r.

Wsparciem w ramach programu objęto 93 osoby bezrobotne, z tego:

Tabela 10: Formy wsparcia w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi

Lp .	Forma wsparcia	Plan (w osobach)	Wykonanie na 31.12.2021r.
1.	Roboty publiczne	22	23
2.	Staże	50	57
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	3	3
4	Bon na zasiedlenie	-	10
Ogółem		75	93

8.4 Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia – rezerwa Ministra

Okres finansowania programu: do 31.12.2021r.

Wsparciem w ramach programu objęto 88 osób bezrobotnych, z tego:

Tabela 11: Formy wsparcia w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia

Lp .	Forma wsparcia	Plan (w osobach)	Wykonanie na 31.12.2021 r.
1.	Roboty publiczne	22	24
2.	Staże	50	57
3.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	3	6
4.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	-	1
Ogółem		75	88

9. Środki Funduszu Pracy na aktywizację osób bezrobotnych

Na aktywizację zawodową bezrobotnych PUP w Jędrzejowie w 2021 roku wydatkował środki Funduszu Pracy w łącznej kwocie **9 259 231,38 zł**, z tego:

- środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznane dla Powiatu wg algorytmu w kwocie **3 764 349,80 zł** (40,7% ogólnej kwoty środków);
- środki Funduszu Pracy przyznane na realizację projektu pozakonkursowego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w kwocie **2 000 269,28 zł** (21,6%);
- środki Funduszu Pracy przyznane na realizację projektu pozakonkursowego współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego w kwocie **2 335 262,20 zł** (25,2%)

- dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra w kwocie **1 159 350,10 zł** (12,5%) z przeznaczeniem na realizację dwóch programów: Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi i Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia.

Jak wynika z powyższego 46,8 % środków finansowych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych stanowią środki przyznane na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Dzięki środkom Unii Europejskiej możliwa jest realizacja działań aktywizacyjnych wobec osób bezrobotnych do 29 roku życia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, a także poprawa dostępu do zatrudnienia dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia, w tym osób o niskich kwalifikacjach, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Krajowy Fundusz Szkoleniowy to instrument, którego celem jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. KFS jest to wydzielona część środków Funduszu Pracy przeznaczona na finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców. Na realizację tego zadania w 2021 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie wydatkował środki Krajowego Funduszu Szkoleniowego w łącznej kwocie **349 956,00 zł**. Środki te zostały rozdysponowane w ramach naborów wniosków przeprowadzonych w miesiącu lutym i październiku 2021r. zawarto 15 umów z pracodawcami na przeszkolenie 60 osób (pracowników i pracodawców).

11. Zadania w ramach tarczy antykryzysowej

Od 2020 roku Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie równolegle z usługami i instrumentami rynku pracy świadczonymi na rzecz bezrobotnych i pracodawców realizuje także zadania wynikające z ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021, poz. 2095 z późniejszymi zmianami).

W ramach tzw. Tarczy antykryzysowej PUP w Jędrzejowie, działając w imieniu Starosty Jędrzejowskiego, realizuje pomoc dla samozatrudnionych, mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w zakresie ochrony miejsc pracy, która obejmuje:

Tabela 12: Formy wsparcia dla samozatrudnionych, mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w zakresie ochrony miejsc pracy

Lp.	Forma wsparcia	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Kwota wypłaconych środków na dzień 31.12.2021r.(w zł)
1.	Niskooprocentowana pożyczka z Funduszu Pracy dla mikroprzedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych (art.15zzd i art.15zzda ustawy)	3185	15 652 039,55
2.	Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art.15zzc ustawy)	734	3 826 440,00
3.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art.15zzb ustawy), które dotyczyło 2178 pracowników	343	5 897 341,32
4.	Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art.15zze ustawy)	2	15 543,03
5.	Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw określonych branż (art.15zze ⁴ ustawy) oraz rozdział 3 rozporządzenia	978	4 869 000,00
6.	Dotacje na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy przyznawanej na podstawie art. 15zze4a (sklepiki szkolne)	21	105 000,00

Pozytywnie rozpatrzonych zostało **5 263 wnioski**

OGÓŁEM WYPŁACONO 30 365 363,90 zł

z tego: w 2020r. – 24 012 157,93 zł

w 2021r. – 6 353 205,97 zł

Działania wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie będą kontynuowane w roku bieżącym i w kolejnych latach w celu łagodzenia skutków bezrobocia, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz wsparcia pracodawców i ich pracowników.

ROZDZIAŁ VI

Ochrona i promocja zdrowia

Powiat Jędrzejowski nie jest organizatorem żadnej placówki publicznej w zakresie promocji i ochrony zdrowia o charakterze ponadgminnym.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego znajduje się jedna placówka sprawująca opiekę stacjonarną od 2008 r.– podmiot niepubliczny Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie, wykonujący te zadania w imieniu Powiatu Jędrzejowskiego, posiada on kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Szpital Specjalistyczny w Jędrzejowie zabezpiecza potrzeby mieszkańców Powiatu w zakresie dostępności do świadczeń zdrowotnych leczenia szpitalnego w następującym zakresie:

Tabela 13: Wykaz oddziałów szpitalnych w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Oddział	Liczba łóżek	Uwagi
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	35	
2	Oddział Pediatriczny	20	
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	25	
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	3	
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	25	
6	Szpitalny Oddział Ratunkowy	4	dodatkowo 4 łóżka „buforowe” COVID
7	Oddział Urazowo-Ortopedyczny	22	
8	Hospicjum Stacjonarne	19	
9	Razem	153	
10	Neonatologiczny	12	dodatkowo 6 inkubatorów
	SUMA	165	

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

Wykaz poradni i pracowni funkcjonujących w szpitalu:

Poradnia Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej

Poradnia Gruźlicy i Chorób Płuc

Poradnia Medycyny Pracy

Poradnia Alergologiczna

Poradnia Chirurgii Ogólnej

Poradnia Urazowo-Ortopedyczna

Poradnia Diabetologiczna

Poradnia Ginekologiczno-Położnicza

Poradnia Urologiczna

Poradnia Kardiologiczna
 Poradnia Neonatologiczna
 Poradnia Neurologiczna
 Poradnia Okulistyczna
 Poradnia Kardiologii dla dzieci
 Poradnia Logopedyczna
 Poradnia Otolaryngologiczna
 Pracownia Rezonansu Magnetycznego
 Pracownia Tomografii Komputerowej
 Pracownia USG
 Pracownia RTG
 Pracownia Endoskopii- Gastroskopia
 Pracownia Endoskopii-Kolonoskopia

Tabela 14: Liczba Pacjentów na poszczególnych oddziałach i przeciętny okres pobytu chorego na poszczególnych oddziałach w latach 2019-2021

Lp	Oddział	Przyjęto do oddziału			Średni okres pobytu (dni)		
		2019	2020	2021	2019	2020	2021
1	Oddział Chorób Wewnętrznych	1439	1164	944	6,8	6,7	8,4
2	Oddział Pediatriczny	805	393	440	4,0	4,7	4,2
3	Oddział Chirurgii Ogólnej	1451	1163	1372	3,7	3,6	3,4
4	Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii	34	23	40	18,8	38,7	17,6
5	Oddział Położniczo-Ginekologiczny	1654	1291	1304	3,0	3,1	2,6
6	Oddział Ortopedyczny	1220	1050	1170	3,6	3,1	3,9
7	Oddział Neonatologiczny	381	369	242	3,8	3,8	3,5
8	SUMA Szpital	6984	5453	5512			
9	Hospicjum Stacjonarne	221	198	202	29,1	28,7	21,5

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

Liczba pacjentów w latach 2020 i 2021 utrzymywała się na zbliżonym poziomie i zmalała odpowiednio o 1531 i 1472 pacjentów w stosunku do 2019 r. Spadek związany jest z pojawieniem się epidemii wirusa Sars-CoV-2.

Tabela 15: Liczba wykonywanych zabiegów operacyjnych na poszczególnych oddziałach

Oddział	2019	2020	2021
Oddział Urazowo-Ortopedyczny	1130	1006	1061
Oddział Chirurgii Ogólnej	769	631	841
Oddział Położniczo-Ginekologiczny	166	142	172
Oddział Położniczo-Ginekologiczny (cięcia cesarskie)	250	238	153
RAZEM	2315	2017	2227

Źródło: Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie

Liczba zabiegów operacyjnych ulega corocznie niewielkim wahaniom, z tendencją spadkową, z dużym prawdopodobieństwem spowodowaną pandemią koronawirusa.

2019 r.

Liczba urodzonych dzieci: 383 (w tym 3 urodzonych martwo)

2020 r.

Liczba urodzonych dzieci: 376 (w tym 7 urodzonych martwo)

2021 r.

Liczba urodzonych dzieci: 242 (w tym 0 urodzonych martwo)

Szpital według stanu na dzień 31.12.2020 r. zatrudniał łącznie 107 lekarzy oraz 180 pielęgniarek i 28 położnych.

Obecnie, poważnym zagrożeniem dla systemu opieki zdrowotnej jest brak pracowników medycznych. Deficyt kadr medycznych występujący w większości krajów, nie ominął Polski, gdzie szczególnie widoczny jest kilku regionach kraju, w tym w województwie świętokrzyskim. Kryzys zasobów kadrowych pogłębiła pandemia koronawirusa, która doprowadziła do ekspresowych zmian w strukturze zatrudnienia lekarzy w placówkach medycznych. Obserwujemy zjawisko rezygnacji lekarzy z pracy w leczeniu szpitalnym na rzecz pracy w podstawowej opiece zdrowotnej czy lecznictwie ambulatoryjnym. Wybór, jako miejsc pracy, placówek udzielających świadczeń w innym niż leczenie szpitalne rodzaju, związany jest z olbrzymim obciążeniem fizycznym i psychicznym pracowników oddziałów szpitalnych, w szczególności Oddziałów Ratunkowych, zakaźnych, czy internistycznych.

Samorząd Lekarski oraz eksperci rynku medycznego, od dawna zwracają uwagę na wysoką średnią wieku czynnych zawodowo lekarzy, nadmierne obciążenie pracą, warunki pracy w służbie zdrowia, stres, do tego w latach 2020, 2021 doszły związane z epidemią czynniki takie jak zwiększone narażenie na zakażenie, braki sprzętowe, nieumiejętność radzenia sobie ze zwiększoną liczbą zgonów. Przedstawiciele lekarzy zgłaszają coraz więcej przypadków wypalenia zawodowego, czy zespołu stresu pourazowego wśród medyków.

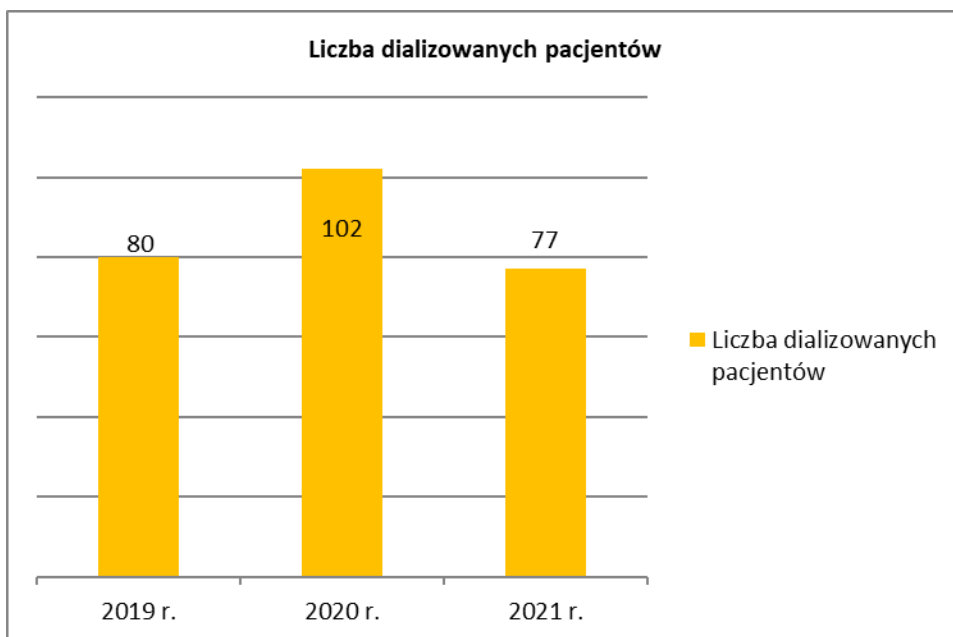
Szpital Specjalistyczny Artmedik Sp. z o. o. w Jędrzejowie, jako jeden z nielicznych Szpitali w województwie świętokrzyskim, oferował w latach 2020 -2021 pełny wachlarz świadczeń dla Pacjentów chorych na choroby inne niż COVID-19. Z wyjątkiem kilku tygodni działały wszystkie oddziały: wewnętrzny, ortopedyczny, chirurgiczny, pediatryczny, ginekologiczny, neonatologiczny, intensywnej terapii, oddział ratunkowy, hospicjum stacjonarne.

Poradnie specjalistyczne, pracownie diagnostyki obrazowej oraz poradnia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej w roku 2020 i 2021 pracowały bez zmian. Nie zamknięto się na pacjentów, udzielano pomocy osobom chorym i cierpiącym.

Stacja Dializ

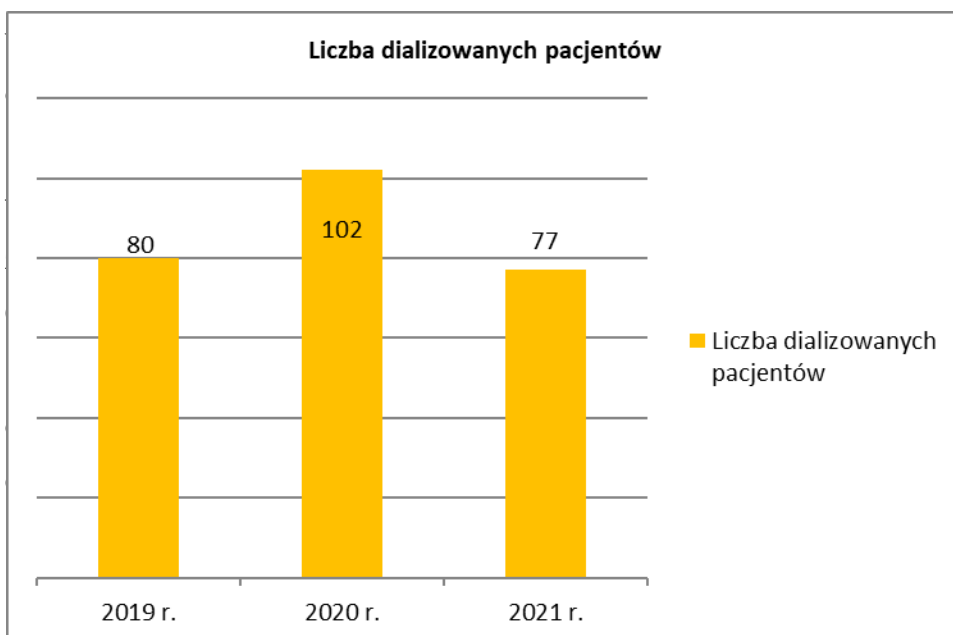
Dializa to praca dla organizmu, którą zwykle wykonują nerki. To zabieg, podczas którego wykonywane są dwie najważniejsze funkcje nerek tj. usuwane są produkty przemiany materii oraz nadmiar wody z organizmu. Pacjenci ze schyłkową niewydolnością nerek nie mogliby żyć bez dializy z powodu nagromadzenia toksyn we krwi.

Od marca 2008 r. w Jędrzejowie funkcjonuje nowoczesne Centrum Dializ Fresenius, które jest zlokalizowana przy ul. Małogoskiej 27., tel. 41 3861508 Stacja od 2010 r. funkcjonuje w ramach ogólnopolskiej sieci prowadzonej przez Fresenius Nephrocare Polska Sp. z o.o. W strukturach Stacji funkcjonuje także Poradnia Nefrologiczna.

Wykres 11: Liczba dializowanych pacjentów w latach 2019-2021r.

We wszystkich dziewięciu gminach dostępna jest podstawowa opieka zdrowotna

oraz działających

niedziele i inne dni
podstawowa opieka
ocnej i Świątecznej
ejowie.

ów, w dostępności
prze nocnej. Dyżur
ul. Małogoska 25.

Tabela 16: Liczba publicznych i niepublicznych zakładów zdrowotnych oraz działających ogólnodostępnych aptek.

Gmina	Liczba zakładów opieki zdrowotnej	Liczba aptek/punktów aptecznych
Miasto i Gmina Jędrzejów	3	9
Miasto i Gmina Małogoszcz	1	2
Miasto i Gmina Sędziszów	3	5
Miasto i Gmina Wodzisław	1	2
Gmina Imielno	1	1
Gmina Nagłowice	1	1
Gmina Oksa	1	1
Gmina Słupia	1	1
Gmina Sobków	2	1
Ogółem	14	23

ROZDZIAŁ VII

System pomocy społecznej

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę i Powiat określone zadania w zakresie pomocy społecznej – zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji samorządowej.

Na poziomie Powiatu zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie, natomiast na poziomie gminnym - dziewięć ośrodków pomocy społecznej, w tym cztery miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej w Jędrzejowie, Sędziszowie, Małogoszczu i Wodzisławiu oraz pięć gminnych ośrodków pomocy społecznej w: Nagłowicach, Oksie, Słupi, Imielnie i Sobkowie.

Zasoby instytucjonalne pomocy społecznej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego obejmują ponadto osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i którym nie można zapewnić pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje im prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonuje **Dom Pomocy Społecznej w Mnichowie, który dysponuje 124 miejscami**, jest placówką przeznaczoną dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie i dotyczy wyłącznie kobiet i dziewcząt.

Tabela 17: Wysokość środków działalności Domu Pomocy Społecznej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021

Domu Pomocy Społecznej w Mnichowie			
Rok	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca (w zł)
2019	124	120	3991 zł
2020	124	125	4053 zł
2021	124	123	4781 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W domu pomocy społecznej funkcjonującym na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, liczba mieszkańców latach 2019 – 2021 utrzymywała się na zmiennym poziomie. W roku 2020 nastąpiło zwiększenie liczby pensjonariuszy do 125, przy czym z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju w roku 2021 (zgony, brak osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej – sytuacja dotyczy całego kraju) nastąpił spadek do 123 osób. Natomiast w kwestii średniego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS przez cały okres

odnotowuje się tendencję wzrostową: w 2020 roku koszt wzrósł o 1,6 % w odniesieniu do roku 2019, a w 2021 roku nastąpił wzrost o 18% w stosunku do roku 2020.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze realizują zadania w zakresie zapewnienia opieki dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej. Zapewniają całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe i rozwojowe dziecka.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonuje 7 całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych:

- 1) Socjalizacyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 1 w Nagłowicach
- 2) Socjalizacyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 2 w Nagłowicach
- 3) Socjalizacyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 3 w Nagłowicach
- 4) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 4 typu Socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi w Nagłowicach
- 5) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza nr 5 typu Socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi w Nagłowicach
- 6) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Małogoszczu
- 7) Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Miąsowej

Ogółem we wszystkich w/w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Jędrzejowskiego dostępnych jest 75 miejsc. Pracę 5 placówek w Nagłowicach, przeznaczonych dla ogółem 61 dzieci, administruje Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży im. Ireny Mrożewskiej w Nagłowicach. W ramach funkcjonowania dwóch placówek typu rodzinnego dostępnych jest łącznie 14 miejsc, w tym w POW typu Rodzinnego w Małogoszczu 8 miejsc, a w POW typu Rodzinnego w Miąsowej – 6 miejsc.

Na koniec grudnia 2021 r. we wszystkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu przebywało ogółem 63 dzieci, w tym 52 w Centrum Administracyjnym Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach i 11 w placówkach rodzinnych. W ciągu 2021 r. wydano ogółem 26 skierowań dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych. Głównym powodem umieszczeń dzieci był alkoholizm rodziców lub bezradność w sprawach opiekuńczych wynikająca, np. z niepełnosprawności rodziców.

Dane poniższej tabeli przedstawiające liczbę miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w zestawieniu z liczbą wychowanków w niej przebywających wskazują, że w latach 2019 – 2021 roku liczba miejsc dostępna we wszystkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, zabezpieczała w wystarczającym stopniu potrzeby Powiatu w zakresie konieczności zapewnienia miejsc

w pieczy instytucjonalnej dla dzieci, których rodzicom sąd czasowo ograniczył lub których całkowicie pozbawił władzy rodzicielskiej. Według danych w 2019 r. dostępne w placówkach miejsca wykorzystano w 75%, w 2021 r. wykorzystanie wzrosło już do 85%. W rzeczywistości jednak 12 miejsc w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Nagłowicach jest niedostępnych, ponieważ Placówka od trzech lat jest w stanie likwidacji. W efekcie od 2021 r. w naszym powiecie, brakuje miejsc w instytucjonalnej pieczy. Na koniec 2021 r. w 4 placówkach dostępnych w Nagłowicach znajdowało się 52 dzieci, tj. 3 wychowanków ponad stan. Z informacji, które przekazuje nam Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach wynika, że z podobnym problemem boryka się większość powiatów w Polsce. Potwierdzają to również liczne zapytania o możliwość umieszczenia dzieci w pieczy, które napływają do naszej instytucji z całej Polski. Tymczasem dane wskazują również na rosnącą liczbę dzieci umieszczanych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ponadto na terenie naszego Powiatu funkcjonuje 1 placówka wsparcia dziennego - Ognisko Wychowawcze, prowadzona przez Caritas Diecezji Kieleckiej, która realizuje zadanie zlecone pn. *„Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówce wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, niwelowanie istniejących nieprawidłowości rozwojowych i wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie”*. Oprócz dożywiania dzieci, a także wspierania tych rodzin w zakresie wypełniania przez nie ich podstawowego obowiązku opieki i wychowania, realizuje również programy profilaktyczno-edukacyjne i programy wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Z pomocy Ogniska skorzystało ogółem 105 dzieci z terenu Powiatu Jędrzejowskiego.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej od 2020 r. działa w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie. Wcześniej OIK był dostępny dla mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego na terenie Gminy Nagłowice i był włączony w struktury Centrum Administracyjnego Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach. OIK udziela krótkoterminowej pomocy osobom i rodzinom będącym w kryzysie, doświadczającym przemocy, pokrzywdzonym lub zagrożonym przestępstwem, borykającym się z problemami rodzinnymi, wychowawczymi, zdrowotnymi i uzależnieniami, które są mieszkańcami naszego Powiatu. Pomoc OIK polega na udzielaniu tym osobom bezpłatnego poradnictwa psychologicznego (w tym także terapii rodzinnej), prawnego, socjalnego oraz poradnictwa z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym na informowaniu osób będących w kryzysie o przysługujących im prawach i sposobach radzenia sobie z problemami. W ramach funkcjonowania OIK dostępne są również 4 całodobowe miejsca interwencyjne przeznaczone

dla osób doznających przemocy. W 2021 r. pomocy w postaci uzyskania schronienia w OIK udzielono 1 kobiecie w ciąży z terenu Gminy Jędrzejów, która wraz z nieletnią córką uciekła od swojego partnera. W ciągu 2021 r. z porad psychologa i adwokata zatrudnionych w OIK skorzystało ogółem 83 mieszkańców naszego Powiatu, którym udzielono 120 porad. W tym, pomocą w/w specjalistów, głównie psychologa zostało objętych 9 dzieci doznających przemocy, a terapią rodzinną objęto 6 rodzin. OIK we współpracy z instytucjami i służbami pomocowymi z terenu Powiatu prowadzi również działania profilaktyczne oraz informacyjno-edukacyjne, włączając się w akcje informacyjne i kampanie społeczne organizowane na terenie naszego Powiatu.

Mieszkania Chronione przeznaczone dla pełnoletnich usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej kontynuujących naukę. Zostały utworzone w 2020 r. przy dawnym Domu Dziecka w Nagłowicach jako forma pomocy dla pełnoletnich wychowanków placówki, którzy mieli problemy z uzyskaniem mieszkania z zasobów gminy pochodzenia. Obecnie Mieszkania funkcjonują w strukturach Centrum Administracyjnego Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach. Mieszkania dysponują 4 miejscami. Na przestrzeni trzech ostatnich lat skorzystała z nich 1 pełnoletnia wychowanka placówki w Nagłowicach.

Tabela 18: Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie		ROK 2019	ROK 2020	ROK 2021
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Rodzinny Dom Pomocy Społecznej w Błogoszowie	Liczba miejsc ogółem	8	8	8
	Liczba mieszkańców	7	7	6
Dom Pomocy Społecznej w Mnichowie	Liczba miejsc ogółem	124	124	124
	Liczba mieszkańców	120	125	123
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE				
Centrum Administracyjne dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach	Liczba miejsc ogółem	61	61	61
	Liczba osób umieszczonych	44	46	52
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Małogoszczu	Liczba miejsc ogółem	8	8	8
	Liczba osób umieszczonych	5	5	5
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Miąsowej	Liczba miejsc ogółem	6	6	6
	Liczba osób umieszczonych	6	6	6
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Ognisko Wychowawcze Caritas w Jędrzejowie	Liczba miejsc ogółem	60	60	60
	Liczba osób korzystających	177	108	105
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ				
Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jędrzejowie	Liczba miejsc ogółem	4	4	4
	Liczba osób umieszczonych	0	0	2

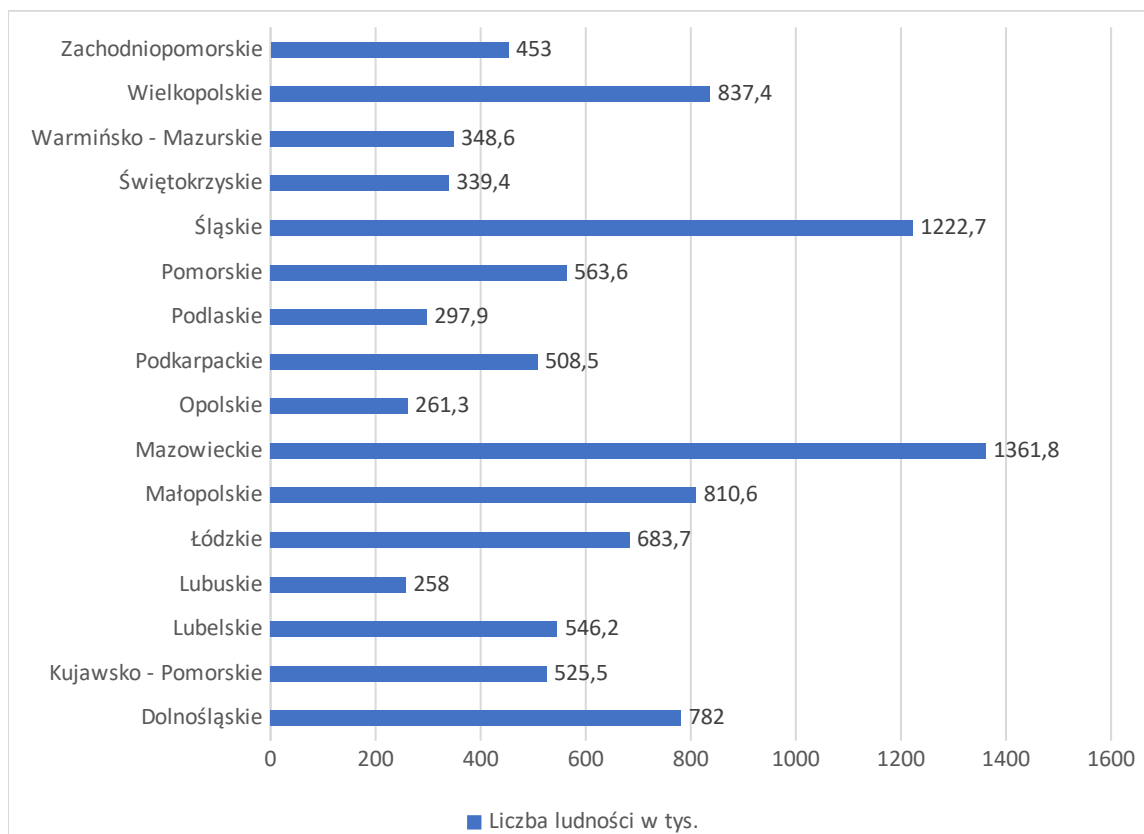
MIESZKANIA CHRONIONE				
Mieszkania chronione przy Centrum Administracyjnym dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach	Liczba miejsc ogółem	4	4	4
	Liczba osób umieszczonych	0	1	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Warsztat Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Mnichowie	Liczba miejsc ogółem	44	46	46
	Liczba osób objętych wsparciem	44	46	46
Warsztat Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie	Liczba miejsc ogółem	54	54	54
	Liczba osób objętych wsparciem	54	54	54
MIESZKANIA CHRONIONE				
Mieszkania chronione dla mieszkańców gminy Jędrzejów	Liczba miejsc ogółem	7	7	7
	Liczba osób umieszczonych	11	9	13

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

ROZDZIAŁ VIII

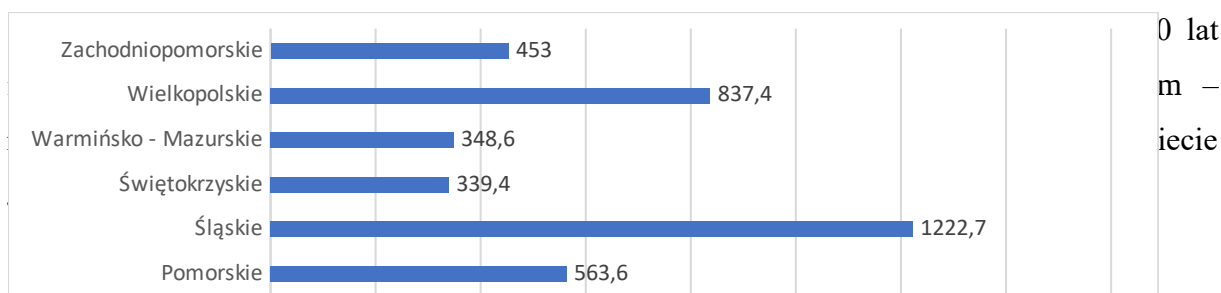
Osoby starsze w Powiecie Jędrzejowskim

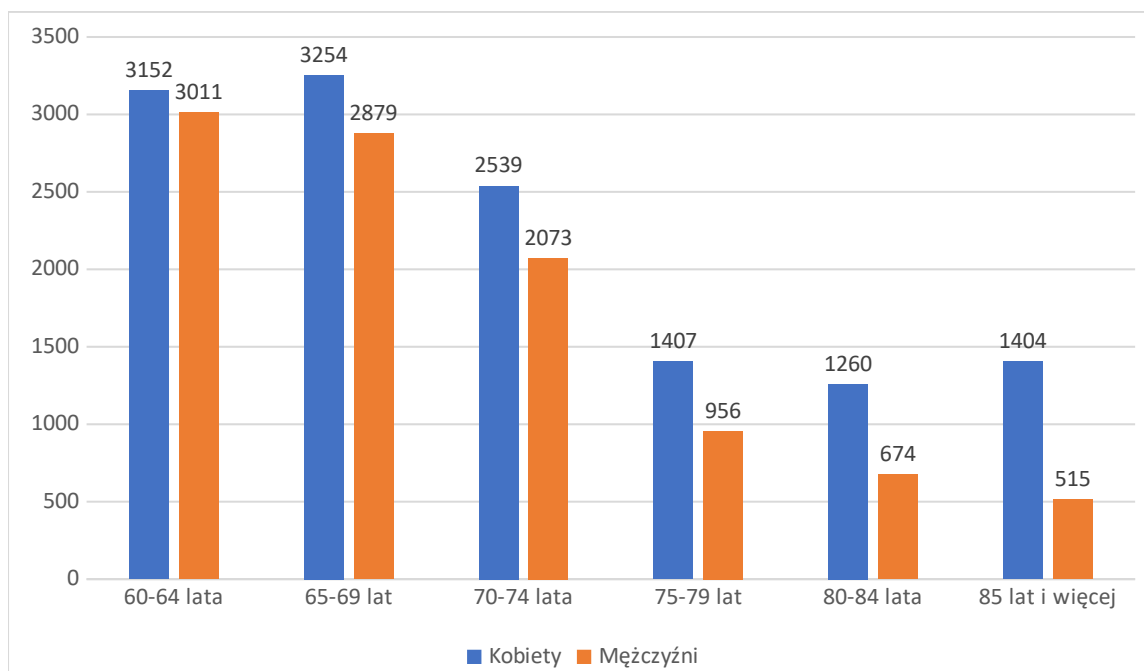
W ostatnich latach obserwujemy w Polsce nasilający się proces starzenia społeczeństwa. Udział osób starszych w populacji mieszkańców Polski systematycznie rośnie. Na koniec 2020 r. liczba osób w wieku 60 lat i więcej wyniosła 9,8 mln i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się o 1,0%. Odsetek osób starszych w populacji Polski osiągnął poziom 25,6%. Według prognozy GUS, liczba ludności w wieku 60 lat i więcej w Polsce w roku 2030 ma wzrosnąć do poziomu 10,8 mln, a w 2050 r. wyniesie 13,7 mln. Osoby te będą stanowiły około 40% ogółu ludności Polski. Zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz. U. 2015 poz. 1705) za osoby starsze uważa się osoby, które ukończyły 60 rok życia. Starzenie się społeczeństwa obserwowane jest z różnym natężeniem w poszczególnych województwach.

Wykres 13: Osoby w wieku 60 lat i więcej według województw w 2020r. Stan na dzień 31 grudnia.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Wykres 15: Ludność w Powiecie Jędrzejowskim w 2020r. według płci i wieku.

Źródło: dane Główny Urząd Statystyczny

Jak wynika z danych GUS najliczniejszą grupę seniorów w Powiecie Jędrzejowskim stanowią osoby w wieku 65–69 lat, w której przewyższającą liczbę stanowią kobiety.

Zmiany w strukturze wiekowej ludności Powiatu Jędrzejowskiego nieuchronnie doprowadziły do postępującego starzenia się społeczeństwa. Jest to szczególnie widoczne w środowiskach wiejskich. Związane jest ono nierozdzielnie z wyludnianiem się funkcjonujących zbiorowości terytorialnych. Młodzi ludzie uciekają do dużych miast w poszukiwaniu pracy. Zostają starsi, samotni, często chorzy i jest ich coraz więcej. Wynika to ze wzrostu poziomu życia, który osiągnięty został dzięki zapewnieniu ludziom lepszych warunków funkcjonowania, postępowi medycyny i spadkowi umieralności.

Niepokojącym zjawiskiem w całym problemie demograficznym Powiatu Jędrzejowskiego jest **niewystarczające wsparcie osób starszych zależnych niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych**. W/w osoby bez względu na płeć napotykały na różnorodne problemy związane z życiem dnia codziennego. Często starość staje się nie tylko problemem społecznym, ale także problemem jednostki. Niepełnosprawność, samotność i choroby osób starszych wiążą się na ogół z potrzebą udzielania im pomocy. Pomoc ta powinna polegać na tworzeniu, poprawie i/lub utrzymaniu statusu społecznego, bezpieczeństwa i jakości życia oraz stworzeniu możliwości ich udziału w życiu społecznym, co zwiększa ich szanse na prowadzenie aktywnego i niezależnego życia. Postępująca indywidualizacja stylów życia i narastająca atomizacja powodują ograniczenie bądź zamknięcie dotychczasowych postaw ludzi starszych; pojawia się potrzeba aktywnego i indywidualnego poszukiwania możliwości spędzania wolnego czasu i kreowania własnego

świata społecznego. W związku z powyższym należy zadbać o to, aby zapewnić osobom starszym zaspokojenie ich potrzeb poprzez:

- tworzenie aktywnie działających placówek wsparcia – środowiskowych domów samopomocy,
- zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i specjalistycznych,
- aktywizacja osób starszych poprzez działania lokalne na rzecz najbliższego środowiska, reintegracja osób niepełnosprawnych z otoczeniem społecznym,
- prezentowanie ludziom starszym jak najszerszej palety działań aktywizujących – kluby seniora, akcje środowiskowe itp.
- organizowanie spotkań informacyjno – edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa nowych zagrożeń, organizowanie przeróżnych spotkań okazjonalnych.

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób starszych, aby żyło im się lepiej oraz aby mieli zapewnioną odpowiednią opiekę na terenie Powiatu działają następujące instytucje, organizacje i stowarzyszenia podejmujące działania na rzecz osób potrzebujących wsparcia i osób starszych m.in.:

- **Dom filialny w Tarnawie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr św. Elżbiety.**

Placówka całodobowa, niepubliczna przeznaczona jest dla 7 niepełnosprawnych kobiet. Zapewnia opiekę i pielęgnację starszych, schorowanych kobiet.

- **Dzienny Dom „Senior”+ funkcjonuje w strukturze OPSMiG w Jędrzejowie** przeznaczony jest dla osób powyżej 60 roku życia, w tym osób niepełnosprawnych, którym oferuje zajęcia z terapii zajęciowej, zajęcia aktywizujące, gimnastykę usprawniającą i inne.

- **Dzienny Dom Pomocy „ARKADIA” +** w Krzelowie przeznaczony jest dla 15 osób, starszych, niesamodzielných oraz niepełnosprawnych. Działalność Domu stanowi część projektu pod nazwą *„Razem tworzymy rodzinę – rozwój wysokiej jakości usług społecznych w Powiecie Jędrzejowskim dla rodzin i osób potrzebujących wsparcia”*. Podopieczni mają zapewnione posiłki, transport do Krzelowa i miejsca zamieszkania, wsparcie prawnicze, psychologiczne i pielęgniarstwo oraz różnorodne zajęcia terapeutyczne. Realizacja projektu została zakończona 30.09.2021r. lecz nadal utrzymywana jest trwałość projektu.

- **Rodzinny Dom Pomocy w Błogoszowie** jest placówką całodobową przeznaczoną dla kobiet. Posiada 8 miejsc i zapewnia opiekę osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym. Placówka świadczy usługi bytowe i opiekuńcze.

- **Hospicjum przy Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Jędrzejowie** Placówka całodobowa, niepubliczna, przeznaczona dla 19 osób starszych i niepełnosprawnych.

- **Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy z siedzibą w Jędrzejowie** - poprawa warunków socjalnobytowych oraz uczestnictwa w życiu społecznym, organizacja życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów.
- **Stowarzyszenie Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Senior” Małogoszcz** - poprawa warunków socjalnobytowych oraz uczestnictwa w życiu społecznym. Organizacja życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów.
- **Zarząd Koła Polskiego Związku Niewidomych w Jędrzejowie** - związek zrzesza osoby niewidome i słabo widzące w celu ich społecznej integracji, rehabilitacji, wyrównywania szans w dostępie do informacji, edukacji, zatrudnienia i szeroko pojętej aktywności społecznej, a także w celu ochrony ich praw obywatelskich.
- **Stowarzyszenie „Amazonki” z Sędziszowa** - niesienie pomocy psychicznej i fizycznej kobietom po leczeniu raka piersi, organizowanie grup wsparcia, działanie na rzecz profilaktyki raka piersi.
- **Stowarzyszenie Jędrzejowski Klub „Amazonki”** oferuje pomoc i wsparcie fizyczne i psychiczne dla kobiet po operacji usunięcia piersi z powodu nowotworu.
- **„Novi Frater” przy DPS w Mnichowie** - pomoc osobom niepełnosprawnym ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców DPS w Mnichowie i uczestników WTZ w Mnichowie.
- **Stowarzyszenie Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych OLIGO** – umożliwienie prawidłowego funkcjonowania społecznego osobom niepełnosprawnym.
- **Środowiskowy Dom Samopomocy i Stacja Opieki prowadzone przez Caritas Kielecką w Sędziszowie** – świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.
- **Powiatowy Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Jędrzejowie** - pomoc i wsparcie dla osób niepełnosprawnych, emerytów i rencistów z terenu Powiatu Jędrzejowskiego.
- **Fundacja Miśka Zdziśka „Błękitny Promyk Nadziei”**- niesienie pomocy osobom niepełnosprawnym, potrzebującym wsparcia.
- **Związek Inwalidów Wojennych RP Oddział Jędrzejów** - pomoc i wsparcie kombatantom oraz inwalidom wojennym i osobom niepełnosprawnym.
- **Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Powiatowy w Jędrzejowie** - pomoc w otrzymaniu materiałów edukacyjnych na temat cukrzycy, pomoc w zaopatrzeniu w glukometry i wstrzykiwacze.

- **Stowarzyszenie "JĘDRZEJOWSKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU"** –
celem jest podejmowanie i rozwijanie społecznych inicjatyw (naukowych,
oświatowych, kulturalnych, charytatywnych, opiekuńczych, ekologicznych,
dotyczących rehabilitacji osób starszych, niepełnosprawnych).

ROZDZIAŁ IX

Powody przyznawania pomocy społecznej

Decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Podstawową przesłanką przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe osoby i rodziny.

Ustawa o pomocy społecznej określa sytuacje, w których udziela się pomocy osobom i rodzinom, w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej. Przy tak przyjętych założeniach, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, uprawnienia i możliwości.

Najczęstszą formą pomocy, z której korzystają osoby i rodziny znajdując się w trudnej sytuacji życiowej jest pomoc materialna.

Z danych przekazanych przez OPS-y wynika, że w 2021 r. głównym powodem udzielenia pomocy mieszkańcom naszego Powiatu są:

- a) długotrwała lub ciężka choroba – 1447 osób;
- a) ubóstwo – 1206 osób;
- b) niepełnosprawność – 976 osób;
- c) bezrobocie – 861 osób;
- d) bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 708 osób;
- e) alkoholizm – 227 osób;
- f) przemoc w rodzinie – 130 osób.

Kolejne przyczyny udzielania pomocy to: trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, bezdomność, sytuacje kryzysowe, zdarzenia losowe, klęska żywiołowa lub ekologiczna.

Nie zmienia się jednak główny powód udzielania pomocy mieszkańcom naszego Powiatu i jest nim *długotrwała lub ciężka choroba*. Jednakże liczba osób, którym z tego powodu

przyznano pomoc znacząco się zwiększa (wzrost w stosunku do roku 2020 o 101 osób). W roku 2020 z tego powodu pomoc była udzielona 1346 osobom, zaś w roku 2021 – 1447 osobom.

Zbiorcze zestawienie danych o liczbie osób objętych pomocą społeczną w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021, zebranych ze wszystkich gmin Powiatu Jędrzejowskiego obrazuje poniższa tabela.

Tabela 19: Liczba osób objętych pomocą społeczną w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021

Wyszczególnienie	2019	2020	2021
liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną	4897	4 576	4 107
odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w ogóle mieszkańców Powiatu	5,74 %	5,38 %	4,86 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Jędrzejowskiego

Z powyższego zestawienia wynika, że liczba osób objętych pomocą społeczną w Powiecie Jędrzejowskim ma tendencję spadkową.

Zbiorcze zestawienie danych o powodach przyznawania pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021 obrazuje poniższa tabela.

Tabela 20: Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019 - 2021

Powody przyznawania pomocy społecznej:	2019	2020	2021
- ubóstwo	1507	1175	1206
- bezdomność	44	49	42
- bezrobocie	1191	986	861
- niepełnosprawność	1383	1026	976
- długotrwała lub ciężka choroba	1653	1346	1447
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1312	753	708
- przemoc w rodzinie	215	135	130
- alkoholizm	257	255	227
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	105	61	52
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	8	0	0
- zdarzenie losowe	25	13	29
- sytuacja kryzysowa	71	42	35
- klęska żywiołowa lub ekologiczna	4	1	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Jędrzejowskiego

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, iż najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej we wszystkich gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019 - 2020 były ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Sporadycznymi powodami w przyznawaniu pomocy społecznej była klęska żywiołowa lub ekologiczna, zdarzenia losowe oraz sytuacje kryzysowe.

ROZDZIAŁ X

Pomoc osobom niepełnosprawnym

Niepełnosprawność jest jednym z poważniejszych problemów współczesnego świata. Znaczenie tego zjawiska wynika zarówno z jego rozmiarów (na przestrzeni lat obserwujemy dynamiczny wzrost liczby osób niepełnosprawnych), jak i powszechności występowania oraz społecznych i indywidualnych konsekwencji jakie wywołuje.

Skala problemu niepełnosprawności jest trudna do oszacowania. Dane gromadzone są jednocześnie przez różne instytucje, takie jak: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności polega na wydawaniu orzeczeń o niepełnosprawności (dla dzieci do 16 r. ż.), wydawaniu orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (dla dorosłych), orzeczeń o ulgach i uprawnieniach, legitymacji osoby niepełnosprawnej i wydawaniu kart parkingowych.

Zespół określa w orzeczeniu wskazania dotyczące m.in. odpowiedniej formy zatrudnienia, szkolenia, uczestnictwa w terapii zajęciowej, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, korzystania ze środowiskowego systemu wsparcia.

Na zadania dotyczące orzecznictwa o niepełnosprawności w 2021 r. Zespół działający w strukturze Starostwa Powiatowego wykorzystał 397 926,00 zł (całość kwoty z budżetu Wojewody). Efekty realizacji zadań określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w ostatnich 3 latach) przedstawia następujące zestawienie.

Tabela 21: Liczba wydanych orzeczeń w 2019, 2020 i 2021 r.

lp.	Rodzaj orzeczenia	2019 r.	2020 r.	2021 r.
1	stopień znaczny	668	545	602
2	stopień umiarkowany	753	763	714
3	stopień lekki	312	258	304
4	niezaliczenie do stopnia niepełnosprawności	9	5	5
5	odmowa wydania orzeczenia	47	31	45
6	orzeczenie o niepełnosprawności	322	322	213
7	odmowa zaliczenia do niepełnosprawności	27	19	13
8	ilość legitymacji osób niepełnosprawnych	480	243	243
9	ilość kart parkingowych	181	250	222

Z w/w informacji wynika, iż w porównaniu do 2020 r. Zespół wydał więcej orzeczeń dotyczących stopnia znacznego (różnica 57 orzeczeń) oraz lekkiego (różnica 46 orzeczenia).

Ze względu na korzystanie osób niepełnosprawnych z tarczy antycovidowej w roku 2021 ilość wydawanych orzeczeń o niepełnosprawności zmniejszyła się.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie określenia rodzajów zadań powiatów, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Powiat realizuje następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej:

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Wysokość środków finansowych na realizację ww. zadań oraz liczbę osób objętych wsparciem, obrazują poniższe tabele:

Tabela 22: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019–2021

Rok	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	Wysokość wykorzystanych środków (w zł)
2019	782	468 577 zł
2020	833	606 431 zł
2021	636	688 152 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Z analizy danych, zawartych w powyższej tabeli wynika, że kwota wydatkowana na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2021 r., była najwyższa w ciągu ostatnich trzech lat.

Tabela 23: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz liczba osób z terenu Powiatu Jędrzejowskiego objętych wsparciem w latach 2019–2021

Rok	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	Wysokość wykorzystanych środków (w zł)
2019	100 (w tym 43 opiekunów)	116 614 zł
2020	41 (w tym 16 opiekunów)	54 906 zł
2021	138 (w tym 46 opiekunów)	193 906 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W okresie objętym analizą, najwyższa kwota dofinansowania do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych wydatkowana została w 2021 r.

Tabela 24: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych oraz liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019–2021

Rok	Liczba osób, które otrzymały dofinansowanie	Wysokość wykorzystanych środków (w zł)
2019	8	30 500 zł
2020	7	27 309 zł
2021	10	55 881 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W latach 2019-2021 zauważalna jest tendencja wzrostowa wysokości środków PFRON, przeznaczanych na dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych. W 2021 r. kwota wydatkowanych środków była wyższa o 25 381 zł w porównaniu do 2019 roku.

W 2021 r. w stosunku do 2019 r. zawarto o 14 więcej umów na dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych (technicznych i w komunikowaniu się), natomiast w 2020r. w stosunku do roku poprzedniego wzrost liczby tych umów wynosił 10.

Tabela 25: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych (technicznych i w komunikowaniu się) w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021

Rok	Liczba zrealizowanych umów o dofinansowanie oraz wysokość wydatkowanych środków (w zł)	
2019	24	18 549 zł
2020	34	40 455 zł
2021	38	63 010 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Pierwszy funkcjonuje przy Domu Pomocy Społecznej w Mnichowie, a drugi przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie. Warsztat oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy. Warsztaty przeznaczone są dla osób niepełnosprawnych zawierających w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Celem działania warsztatu jest: nabycie podstawowych umiejętności życia codziennego, zaradności osobistej, przystosowanie i funkcjonowanie społeczne, poprawa sprawności psychofizycznej oraz nabycie sprawności i umiejętności zawodowych umożliwiających szkolenie zawodowe lub podjęcie zatrudnienia.

Tabela 26: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021

Warsztat Terapii Zajęciowej Przy Domu Pomocy Społecznej w Mnichowie			
Rok	Liczba miejsc, liczba uczestników oraz wysokość środków wydatkowanych na działalność (w zł)		
2019	44	44	796 224 zł
2020	46	46	942 816 zł
2021	46	46	998 016 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Mnichowie w roku 2019 obejmował swoim wsparciem 44 niepełnosprawne osoby niezdolne do pracy. Natomiast w roku 2020 liczba uczestników wzrosła o 2 osoby i wynosiła 46 także w 2021 roku.

Tabela 27: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie			
Rok	Liczba miejsc, liczba uczestników oraz wysokość środków wydatkowanych na działalność (w zł)		
2019	54	54	977 184 zł / 18096 zł na 1 uczestnika
2020	54	54	1 106 784 zł / 20496 zł na 1 uczestnika
2021	54	54	1 171 574 zł / 21696 zł na 1 uczestnika

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Warsztat Terapii Zajęciowej w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021 obejmował swoim wsparciem 54 niepełnosprawne osoby niezdolne do pracy. W latach 2019-2021 zauważalna jest tendencja wzrostowa wysokości środków PFRON, przeznaczanych na dofinansowania terapii zajęciowej dla jednego uczestnika WTZ. W 2021 r. kwota wydatkowanych środków wynosiła 21 696 zł i była wyższa o 1 200 zł w porównaniu do 2020 roku, która wówczas wynosiła 20 496 zł. Natomiast porównując rok 2020 do 2019 odnotowano wzrost wartości środków PFRON o 2 400 zł - w roku 2019 wynosiło 18 096 zł.

Przy tworzeniu warsztatów lub zwiększaniu liczby uczestników warsztatów należy brać pod uwagę potrzeby lokalnego systemu wsparcia wskazane w Powiatowej Strategii dotyczącej rozwiązywania problemów społecznych, komplementarność tego systemu wsparcia oraz liczbę osób niepełnosprawnych, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone.

Tabela 28: Liczba umów dotyczących dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych i wysokość środków PFRON przeznaczonych na ich dofinansowanie w latach 2019–2021

Rok	Liczba zrealizowanych umów	Wysokość wykorzystanych środków (w zł)
2019	10	27 438 zł
2020	5	8 520 zł
2021	5	12 786 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

Najwyższa kwota dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych przyznana została w 2019 r.

Tabela 29: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w latach 2019-2021

MODUŁ I		
Rok	Liczba zrealizowanych umów	Wysokość wykorzystanych środków (w zł)
2019	37	196 399,42 zł
2020	31	230 026,95 zł
2021	23	176 998,57 zł
MODUŁ II		
2019	24	62 079, 00 zł
2020	22	58 060,00 zł
2021	28	97 047,00 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W roku 2021 skorzystało z w/w form pomocy ogółem 51 osób, jest to mniejsza liczba osób niepełnosprawnych niż w roku 2020 (53 osoby). Środki na powyższy Program pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Tabela 30: Środki PFRON przeznaczone na dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami” w latach 2019–2021

Rok	Obszar działań programu	Liczba jednostek, która	Wysokość środków wydatkowanych (w zł)
		otrzymała dofinansowanie	
2019	D (likwidacja barier transportowych)	1	70.000
2020	D (likwidacja barier transportowych)	1	90.000
2021	D (likwidacja barier transportowych)	2	189.069,36
Ogółem		4	349.069,36

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W latach 2019–2021 łączne środki PFRON przeznaczone na dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami”, wyniosły 349.069,36 zł. Najwyższy ich odsetek stanowiły dofinansowania w 2021 r., ponieważ wówczas dofinansowaniem objęto dwie jednostki.

Tabela 31: Formy i środki wsparcia na aktywizację osób niepełnosprawnych w latach 2019–2021

Formy wsparcia	2019		2020		2021	
	osoby	środki	osoby	środki	osoby	środki
Jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej, rolniczej lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej	1	24 946 zł	0	0 zł	1	25 000 zł
Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	0	0 zł	0	0 zł	0	0 zł

Źródło: dane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie

W ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych PUP w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021 aktywizował osoby bezrobotne i poszukujące pracy z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności za pomocą wybranych form wsparcia ze środków PFRON.

ROZDZIAŁ XI

Problemy dziecka i rodziny

Pieczą zastępczą jest instytucją prawa rodzinnego. Ustanawiana jest w przypadku niemożności sprawowania opieki nad dziećmi przez rodziców. Celem ustanowienia pieczy zastępczej jest zapewnienie tymczasowej opieki nad dzieckiem. W przypadku, kiedy przeszkody w sprawowaniu opieki nie są tymczasowe i mają charakter trwały, rozważa się możliwość podjęcia procedury przysposobienia dziecka (adopcji). Ustanowienie pieczy zastępczej następuje przede wszystkim na podstawie postanowienia sądu rodzinnego. Jednak istnieje też inny sposób, rzadziej spotykany, ale też warty uwagi. Otóż na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku pilnej konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Rodzinna pieczę zastępczą jest realizowana w dwóch formach, tj.:

- rodzina zastępcza;
- rodzinny dom dziecka.

Wyróżnia się trzy typy rodzin zastępczych:

- **Rodzina zastępcza spokrewniona** – tworzona jest przez wstępnych lub rodzeństwo dziecka, przysługują jej świadczenia finansowe na utrzymanie dziecka;
- **Rodzina zastępcza niezawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, przysługują jej świadczenia pieniężne na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka, w rodzinie zastępczej niezawodowej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa);
- **Rodzina zastępcza zawodowa** – tworzona jest przez osoby, które nie są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, oprócz świadczenia pieniężnego na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka otrzymuje także wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w rodzinie tej umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem licznego rodzeństwa). Rodzina zastępcza zawodowa może działać również jako:
 - **Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu, w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez

Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby, w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie;

- **Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna** – umieszcza się w niej w szczególności dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz małoletnie matki z dziećmi.

Obok rodziny zastępczej drugą formą rodzinnej pieczy zastępczej jest **rodzinny dom dziecka**. Tworzą go małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim. W tym samym czasie może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa).

Każde dziecko potrzebuje szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych i środowiska rodzinnego. Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka i dlatego to ona powinna być w centrum zainteresowania społeczności lokalnych. Tylko w sytuacji, kiedy dobro dziecka w rodzinie naturalnej jest zagrożone (rodzina nie spełnia swoich funkcji, jest zbyt zdegradowana, słaba, nie zapewnia dziecku oparcia, nie uczy konstruktywnych sposobów radzenia sobie w życiu) opiekę nad dzieckiem można powierzyć innej rodzinie – rodzinie zastępczej.

Umieszczając dziecko w rodzinie zastępczej należy przede wszystkim mieć na względzie jego podmiotowość i prawo do:

1. Wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowania dziecka poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeśli jest to zgodne z dobrem dziecka;
2. Powrotu do rodziny;
3. Utrzymania osobistych kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków w których sąd zakazał takich kontaktów;
4. Stabilnego środowiska wychowawczego;
5. Kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku;
6. Pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia;
7. Ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem;
8. Dostępu do informacji dotyczących jego pochodzenia;

Na rodzinie zastępczej lub prowadzącym rodzinny dom dziecka spoczywa obowiązek, a jednocześnie prawo wykonywania bieżącej pieczy nad dzieckiem, jego wychowania i reprezentowania, w szczególności w przedmiocie dochodzenia świadczeń przeznaczonych na zaspokajanie jego potrzeb.

Głównym założeniem ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zorganizowanie skutecznej pomocy dla rodzin przeżywających trudności w opiece nad dziećmi i wychowaniu dzieci poprzez system wsparcia na poziomie gminy (asystenci rodzinni, rodziny wspierające, placówki opiekuńczo - wychowawcze wsparcia dziennego), na poziomie Powiatu (organizator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynatorzy, rodziny zastępcze, całodobowe placówki opiekuńczo - wychowawcze) oraz na poziomie samorządu województwa (ośrodki adopcyjne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne).

Zgodnie z ww. ustawą wyróżnia się rodziny zastępcze spokrewnione, które tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka - czyli dziadkowie i rodzeństwo dziecka oraz zawodowe lub niezawodowe rodziny zastępcze, które tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

PCPR wykonuje postanowienia Sądu odnośnie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych (POW). Placówki mają obowiązek otaczać całodobową opieką dzieci z terenu Powiatu Jędrzejowskiego, które pozbawione są prawidłowej opieki ze strony rodziny biologicznej.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego funkcjonuje 7 placówek opiekuńczo – wychowawczych, z czego w ramach Centrum Administracyjnego Placówek dla Dzieci i Młodzieży im. Ireny Mrożewskiej w Nagłowicach (61 miejsc), oraz 2 placówki typu rodzinnego w Małogoszczu (8 miejsc) i Miąsowej (6 miejsc).

Na koniec grudnia 2021 r. we wszystkich placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu przebywało ogółem **63** dzieci, w tym **52** w Centrum Administracyjnym Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach. W ciągu 2021 r. wydano ogółem 26 skierowań dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych. Głównym powodem umieszczeń dzieci był alkoholizm rodziców lub bezradność w sprawach opiekuńczych wynikająca, np. z niepełnosprawności rodziców.

Koszt utrzymania dziecka w placówkach w ramach Centrum Administracyjnego Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach w roku 2021 wynosił 4 800,00 zł (w porównaniu do roku 2020 pozostał na tym samym poziomie), w Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej typu Rodzinnego w Małogoszczu wyniósł 3693,- zł. (wzrost o 1058 zł.) oraz w Placówce Opiekuńczo- Wychowawcza typu Rodzinnego w Miąsowej – 3 110,- zł. (wzrost o 229,- zł).

Ponadto na terenie Powiatu funkcjonuje 1 placówka wsparcia dziennego - Ognisko Wychowawcze, prowadzona przez Caritas Diecezji Kieleckiej, która realizuje zadanie zlecone pn. **„Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówce wsparcia dziennego**

o zasięgu ponadgminnym, niwelowanie istniejących nieprawidłowości rozwojowych i wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie". Oprócz dożywiania dzieci, a także wspierania tych rodzin w zakresie wypełniania przez nie ich podstawowego obowiązku opieki i wychowania, realizuje również programy profilaktyczno-edukacyjne i programy wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą. Co roku Ognisko organizuje festyny z udziałem dzieci do niego uczęszczających oraz gościnnie dzieci z okolicznych szkół i przedszkoli, na które są zapraszani rodzice tych dzieci, ucząc ich m.in. sposobów spędzania wolnego czasu ze swoimi dziećmi. Ponadto, pracownicy Ogniska na co dzień podejmują prace zarówno z samymi dziećmi, jak i ich rodzinami, przekazując praktyczną wiedzę o prawidłowych, a nie zaburzonych metodach wychowawczych.

W roku 2021 r., podobnie jak w 2020 r., na działalność Ogniska Zarząd przyznał kwotę w wysokości **120.000,00 zł**. W ciągu 2021 r. w ramach przyznanej przez Zarząd dotacji Ognisko zrealizowało 2 programy profilaktyczne z elementami socjoterapeutycznymi i psychokorekcyjnymi. Z pomocy Ogniska skorzystało ogółem 105 dzieci z terenu Powiatu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie w oparciu o własne dane oraz dane Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Nagłowicach przedstawia sytuację z zakresu rodzicielstwa zastępczego obrazującą lata 2019 – 2021.

Tabela 32: Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Rodziny zastępcze spokrewnione	43	42	41
Rodziny zastępcze niezawodowe	16	16	16
Rodziny zastępcze zawodowe	1	1	1
Razem	60	59	58

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Tabela 33: Rodziny zastępcze ze względu na liczbę umieszczanych dzieci

Rodzinna piecza zastępcza	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
<i>Rodziny zastępcze spokrewnione</i>	43	42	41
<i>z 1 przyjętym dzieckiem</i>	27	26	26
<i>z 2 przyjętymi dziećmi</i>	11	10	9
<i>z 3 przyjętymi dziećmi</i>	5	6	6
<i>Rodziny zastępcze niezawodowe</i>	16	16	16
<i>z 1 przyjętym dzieckiem</i>	12	12	12

z 2 przyjętych dzieci	3	2	2
z 3 przyjętych dzieci i więcej	1	2	2
<i>Rodzin zastępcze zawodowe</i>	1	1	1
z 1 przyjętym dzieckiem	1	-	-
z 2 przyjętych dzieci	-	1	1
z 3 przyjętych dzieci	-	-	-

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Tabela 34: Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Rodziny zastępcze spokrewnione	66	67	63
Rodziny zastępcze niezawodowe	20	23	24
Rodziny zastępcze zawodowe	1	2	2
Razem	87	92	89

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Tabela 35: Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach	44	46	52
Placówka Opiekuńczo-wychowawcza typu Rodzinnego w Małogoszczu	5	5	5
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Rodzinnego w Miąsowej	6	6	6
Razem	55	57	63

Źródło: PCPR w Jędrzejowie według stanu na dzień 31 grudnia danego roku

Tabela 36: Koszt utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	Rok 2019 (w zł.)	Rok 2020 (w zł.)	Rok 2021 (w zł.)
Centrum Administracyjne Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach	4198,-	4800,-	4800,-
Placówka Opiekuńczo-wychowawcza typu Rodzinnego w Małogoszczu	2526	2635,-	3693,-
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu Rodzinnego w Miąsowej	2720,-	2881,-	3110,-

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Tabela 37: Kwoty świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2019- 2021

Rodzaj rodziny zastępczej	Kwoty świadczeń pieniężnych (w zł) rok 2019	Kwoty świadczeń pieniężnych (w zł) rok 2020	Kwoty świadczeń pieniężnych (w zł) rok 2021
Rodziny zastępcze spokrewnione	495 021,00	486 226,00	500 517,00
Rodziny zastępcze niezawodowe	273 638,00	286 351,00	288 034,00
Rodziny zastępcze zawodowe	20 724,00	40 126,00	39 933,00
Ogółem	789 383,00	812 703,00	828 484,00

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Przedstawione w tabelach dane wskazują, że liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych jak i liczba rodzin zastępczych od kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Natomiast liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na przestrzeni 3 ostatnich lat systematycznie rośnie. Widoczny wzrost odnotowano w 2021 w stosunku do roku 2020 z 57 do 63 wychowanków. Tendencja ta jest dość niepokojąca, zwłaszcza w obliczu ustawowego nacisku na odchodzenie od instytucjonalnych form pieczy zastępczej na rzecz rozwoju pieczy rodzinnej. Okazuje się, że zdarzają się sytuacje, gdy rodziny zastępcze, również spokrewnione rezygnują z opieki nad powierzonymi im dziećmi, gdyż nie radzą sobie z ich wychowaniem i wówczas dzieci te trafiają do placówek opiekuńczo – wychowawczych. W latach 2020 – 2021 odnotowano w sumie 8 takich przypadków. Pocięszający jest jedynie fakt, że w w/w okresie również 8 dzieci opuściło pieczę instytucjonalną i zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych. Wskazuje to jednak na konieczność zachowania istniejących form pieczy instytucjonalnej, zwłaszcza, że niektóre dzieci – dotyczy głównie starszej młodzieży, jak dowodzi praktyka, lepiej funkcjonują

w warunkach pieczy instytucjonalnej. Poza tym, nieodzowna jest pomoc placówek opiekuńczo- wychowawczych w sytuacjach interwencji.

Wśród rodzin zastępczych spokrewnionych najczęściej tę funkcję sprawują babcie i dziadkowie, ewentualnie starsze rodzeństwo. Osoby, które pełnią funkcję rodziny zastępczej niezawodowej to w większości ciocie i wujkowie dzieci , a tylko w dwóch przypadkach są to zupełnie obce osoby w żaden sposób niespokrewnione z dziećmi.

Większość rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych nie utrzymuje z nimi kontaktów lub są to kontakty sporadyczne - osobiste w formie krótkich wizyt lub telefoniczne. Niektóre osoby nie odwiedzają dzieci ze względu na fakt, iż one same nie chcą utrzymywać kontaktów z rodzicami. Pozostali utrzymują systematyczne, pozytywne kontakty, jednak ich sytuacja życiowa nie pozwala na przejęcie pełnej opieki nad synem lub córką. Na podstawie wywiadów środowiskowych sporządzonych przez ośrodki pomocy społecznej można stwierdzić, że zdecydowana większość rodziców biologicznych nie podejmuje żadnych działań w celu poprawy swojej sytuacji lub też podejmowane przez nich próby zmiany nie przynoszą oczekiwanych efektów. Rodzice biologiczni po odebraniu im dziecka kontaktują się początkowo z PCPR prosząc o pomoc w odzyskaniu dziecka ale ich zapał bardzo szybko mija. Można domniemywać, że rodzice biologiczni w wielu przypadkach po odebraniu im dziecka czują się zwolnieni z odpowiedzialności za własne dzieci. Reasumując dotychczasowe doświadczenia PCPR w kwestii dotyczącej kontaktów z rodzicami biologicznymi wskazana jest ścisła współpraca interdyscyplinarna z rodziną biologiczną, umożliwiającą powrót dzieci do środowiska naturalnego.

Finansowanie zadań z zakresu opieki zastępczej, zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej do końca 2011r. należało do zadań Powiatu. Od 1 stycznia 2012 r. gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowania dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Analiza ponoszonych odpłatności przez gminy wykazała, iż w opisywanym okresie ostatnich dwóch lat najwyższe koszty ponoszą Gmina Jędrzejów i Gmina Słupia Jędrzejowska co potwierdza fakt największej liczby umieszczeń dzieci z w/w gmin.

Szczegółowe koszty poszczególnych gmin z terenu Powiatu Jędrzejowskiego przedstawiają dwie poniższe tabele.

Tabela 38: Partycypacja gmin w kosztach utrzymania dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 roku

Lp	Gmina	Placówki/koszt	Rodziny Zastępcze/koszt
1	Jędrzejów	176 682,08	85 606,47
2	Imielno	56 858,60	6 312,00
3	Sobków	57 039,15	13 157,37
4	Słupia	256 491,00	4 164,00
5	Nagłowice	17 737,72	17 922,00
6	Oksa	13 619,00	0
7	Wodzisław	48 463,44	19 520,82
8	Małogoszcz	0	45 370,63
9	Sędziszów	87 693,08	20 622,30
	RAZEM	714 584,07	212 675,59

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Tabela 39: Partycypacja gmin w kosztach utrzymania dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku

Lp	Gmina	Placówki / koszt	Rodziny Zastępcze / koszt
1	Jędrzejów	192 122,52	95 781,83
2	Imielno	80 256,00	6 588, 50
3	Sobków	88 253,15	16 819,78
4	Słupia	259 200,00	4 346,00
5	Nagłowice	--	20 812,15
6	Oksa	--	--
7	Wodzisław	15 616,00	49 979,51
8	Małogoszcz	40 459,42	49 794,32
9	Sędziszów	109 274,00	17 021,01
	RAZEM	785 181,09	261 143,10

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Od 2005 roku placówki opiekuńczo-wychowawcze finansowane są ze środków własnych Powiatu. W związku z tym, na okoliczność umieszczenia dzieci z innych Powiatów w naszych placówkach lub naszych dzieci w innych powiatach, zawierane są odpowiednie porozumienia w sprawie odpłatności za pobyt dzieci w danej placówce przez Powiat lub gminę ich pochodzenia. W ciągu 2021 r. zostały podpisane 2 nowe porozumienia. Na podstawie w/w porozumień przyjęto do placówek w Nagłowicach 2 dzieci. / w 2020 r. podpisano 7 nowych porozumień, na podstawie których przyjęto 10-ro dzieci/.

Spośród ogólnej liczby dzieci przebywających w 2021 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie naszego Powiatu **13 dzieci** pochodziło z terenu innych powiatów i gmin. Od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. z tytułu wszystkich zawartych porozumień wpłynęła do naszego Powiatu kwota w wysokości **389.311,64 zł.** / w 2020 r. była to kwota 349.984,81 zł. /

OSOBY USAMODZIELNIANE W POWIECIE JĘDRZEJOWSKIM

Usamodzielnienie – to długotrwały proces wychowawczy, który wprowadza osobę usamodzielnianą do podjęcia samodzielnego, dojrzałego życia i integracji ze środowiskiem lokalnym. Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę usamodzielnianą i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Dominującym problemem osób usamodzielnionych opuszczających pieczę zastępczą jest trudność w pozyskaniu mieszkania oraz odnalezienie się na rynku pracy. Główną przyczyną powyższych trudności jest bierność, niska motywacja w zakresie kształcenia i brak chęci do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Usamodzielnieni wychowankowie mają wiele trudności w poruszaniu się po wszelkiego rodzaju instytucjach (w tym załatwianiu spraw urzędowych, regulowanie opłat, gospodarowanie domowym budżetem). Zatem zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest ukierunkowanie i wspieranie młodych osób opuszczających pieczę zastępczą, w celu prawidłowego ich funkcjonowania w społeczeństwie i pełnienia właściwych ról społecznych.

Osoba, która po osiągnięciu pełnoletności opuściła rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo- wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego jest objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, jak również przez pomoc:

- pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pieniężną na usamodzielnienie
- pieniężną na zagospodarowanie
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- w uzyskaniu zatrudnienia

Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnionej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej :

- 3 lat- w przypadku osoby usamodzielnionej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną,

- 1 roku - w przypadku osoby usamodzielnionej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, placówkę opiekuńczo- wychowawczą.

Wsparcie udzielane pełnoletnim wychowankom opuszczającym instytucjonalną i rodzinną pieczę zastępczą regulują zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą i placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zwaną dalej „osobą usamodzielnianą”, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na:

- kontynuowanie nauki,
- usamodzielnienie,
- zagospodarowanie;

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 25 roku życia. Wysokość przysługującej pomocy wynosi od 1 czerwca 2021 r. wynosi 566 zł miesięcznie. Pomoc na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, której miesięczny dochód nie przekracza kwoty 1200 zł, jednak w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego ww. pomoc można przyznać, gdy jest to uzasadnione sytuacją dochodową, majątkową lub osobistą osoby usamodzielniającej się. Przyznanie pomocy na kontynuowanie nauki nie jest uzależnione od posiadanego dochodu. Wysokość pomocy na usamodzielnienie wynosi:

- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną - nie mniej niż 3 730 zł,
- w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-wychowawczą: - nie mniej niż 7 458 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
- nie mniej niż 3 730 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
- nie mniej niż 1 865 zł - jeżeli przebywała w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku.

Pomoc na usamodzielnienie może być wypłacona, w zależności od ustaleń indywidualnego programu usamodzielnienia, jednorazowo lub w ratach, nie później jednak niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia. W przypadku gdy osoba usamodzielniana otrzymuje pomoc na kontynuowanie nauki, pomoc na usamodzielnienie jest wypłacana po zakończeniu pobierania pomocy na kontynuowanie nauki.

Pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się osobie usamodzielnionej, jeżeli kontynuuje naukę w szkole, w zakładzie szkolenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu

przygotowania zawodowego. Tę pomoc przyznaje się na czas nauki, nie dłużej niż do ukończenia przez osobę usamodzielnioną 25 roku życia.

Wychowankom po opuszczeniu pieczy zastępczej przysługuje również pomoc na usamodzielnienie oraz zagospodarowanie mieszkania. W/w formy pomocy przyznawane są na podstawie obowiązujących przepisów. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia.

Tabela 40: Liczba osób i rodzaj zrealizowanej pomocy dla pełnoletnich wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.

Formy Pomocy	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
<i>Pomoc z tytułu kontynuacji nauki</i>	18	17	16
<i>Pomoc jednorazowa na usamodzielnienie</i>	9	2	3
<i>Pomoc rzeczowa na usamodzielnienie</i>	4	1	0
<i>Praca socjalna</i>	8	9	7

Źródło: PCPR w Jędrzejowie

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli wskazać należy, że najchętniej wybieraną formą wsparcia wychowanków jest pomoc na kontynuowanie nauki. Należy jednak zauważyć, że liczba osób zainteresowanych tą formą wsparcia ulega obniżeniu. Wynikać to może z faktu, że coraz częściej osoby pełnoletnie decydują się pozostać w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki. Wybór ten spowodowany jest m. in. wyższym świadczeniem pieniężnym, które rodzina zastępcza otrzymuje na utrzymanie takiej osoby niż comiesięczna pomoc na kontynuowanie nauki, którą otrzymywałby wychowanek po opuszczeniu rodziny. Niektórzy wychowankowie korzystają w tym samym czasie z różnych form pomocy.

ROZDZIAŁ XII

Edukacja

Edukacja ma we współczesnym świecie istotne zadanie do spełnienia. Jest nim przygotowanie do współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, lecz także kształtowanie społeczeństwa wiedzy. Powinna zatem zmieniać się, gdyż nie może opierać się na przekazywaniu uczniom wiedzy encyklopedycznej i kształtowania u nich prostych umiejętności poznawczych, co rozmija się z potrzebami rynku pracy. Powinna rozwijać umiejętności poznawcze wyższego rzędu, które są niezbędne w dostrzeganiu, określaniu i rozwiązywaniu problemów oraz podejmowaniu trafnych decyzji; powinna łączyć teorię z praktyką.

Nadrzędnym celem nauczania powinno być dziś (ze względu na szybkie zmiany cywilizacyjne) wskazywanie najlepszych dróg rozwoju osobowości, kształcenie nawyku zdobywania wiedzy, a także przygotowywanie do stałego podnoszenia kwalifikacji. Wszystkie te wymogi współczesnego świata wskazują pośrednio na konieczność edukacji informatycznej, ale ze szczególnym zwróceniem uwagi na humanistyczne cele edukacji. Technologia informacyjna i edukacja medialna powinny aktywnie uczestniczyć w kształtowaniu wartości.

W kontekście dynamiki zmian współczesnego świata staje się oczywiste, że jego wyzwaniom sprostać będą mogły jedynie osoby stale aktualizujące swoją wiedzę. Widać zatem konieczność edukacji ustawicznej, do której człowiek musi być przygotowany od początku swej drogi edukacyjnej.

Niezwykle ważnym elementem współczesnej edukacji jest jej regionalny charakter. Celem edukacji regionalnej w procesie dydaktyczno- wychowawczym powinno być kształtowanie poczucia przynależności społecznej i terytorialnej, jako podstawy zaangażowania się w funkcjonowanie we własnym środowisku, a także wyjście w inne społeczności i kultury.

Niezwykle ważną rolą edukacji jest jej wymiar informatyczny. Przygotowanie młodzieży, ale i dorosłych do życia w społeczeństwie informatycznym oraz społeczeństwie wiedzy jest wyzwaniem cywilizacyjnym, zwłaszcza w kontekście sytuacji w naszym kraju. Stawia to jednoznaczne zadania przed systemem edukacji w zakresie przygotowania informatycznego uczniów wszystkich rodzajów szkół. Zadania te wymagają zarówno działań w zakresie merytorycznego przygotowania procesu dydaktycznego jak i tworzenia warunków organizacyjnych dla właściwej jego realizacji. Celem strategicznym polskiego systemu edukacyjnego jest edukacja informatyczna uczniów wszystkich typów szkół w ramach różnych zajęć edukacyjnych. Istotnym celem systemu oświatowego jest

wyrównanie szans oświatowych między różnymi regionami i środowiskami. Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych jest szansą umożliwiającą realizację tego celu. Niezwykle ważne dla rozwoju edukacji jest także pozyskiwanie środków z funduszy strukturalnych. Rozwój lokalnego szkolnictwa powinien być w niemałym stopniu oparty na tym właśnie elemencie.

Szczególnie ważna jest także budowa społeczeństwa obywatelskiego w oparciu o zasadę partnerstwa. Przykładem jest szeroko rozumiane partnerstwo szkoły, rodziców oraz gminy czy Powiatu. Dzięki temu istnieje nie tylko możliwość regulowania i poprawy funkcjonowania np. szkoły oraz innych instytucji o charakterze edukacyjnym, społecznym, ale możliwość zaistnienia więzi o charakterze lokalnym; poczucia identyfikacji z otaczającym środowiskiem, ze społecznością lokalną – „małą ojczyzną”. To szczególnie ważne z punktu widzenia młodych ludzi.

Zadaniem jest tu m. in. zaangażowanie szkoły, rodziców, przedstawicieli władz lokalnych i samorządowych, do realizacji projektów i programów o charakterze edukacyjnym i wychowawczym dla dzieci i młodzieży, a także dorosłych. Istotne jest wykreowanie podstaw do budowania partnerstwa, realizacja praw dziecka oraz praw i obowiązków rodziców a także próba zwiększenia uczestnictwa rodziców w edukacji ich dzieci.

Istotna jest tu przede wszystkim współpraca i koordynacja działań instytucji samorządowych, organizacji lokalnych, stowarzyszeń, kościoła, lokalnych autorytetów, szkół – partnerstwo, lokalna koalicja na rzecz inicjatyw edukacyjnych, inwestycyjnych, wychowawczych, rynku pracy, pozyskiwania środków unijnych, przeciwdziałania zagrożeniom młodzieży czy wyrównywania szans edukacyjnych. Nowoczesne rozumienie edukacji to jej interpretacja wielopoziomowa, szeroko aspektowa, łącząca w sobie wiele nurtów. Dlatego też by budować ją rozumnie istnieje potrzeba stworzenia strategii, która wskazywać powinna najważniejsze jej cele i kierunki. Przyjęte zostanie w niniejszym dokumencie, iż głównymi celami edukacji na terenie Powiatu będzie dalsza poprawa jakości kształcenia w celu przygotowania młodzieży do odpowiedniego startu zawodowego czy kształcenia wyższego, troska o nauczyciela oraz innych pracowników związanych z edukacją i szkolnictwem na terenie Powiatu, troska o dalszą modernizację szkół i innych placówek do wymogów nowoczesnego kształcenia czy też objęcie zainteresowaniem spraw rynku pracy.

Organizacja szkół i placówek prowadzonych przez Powiat Jędrzejowski

Zgodnie z art. 8 ust. 16 ustawy Prawo oświatowe zakładanie i prowadzenie publicznych szkół podstawowych specjalnych, szkół ponadpodstawowych oraz placówek oświatowych należy do zadań własnych Powiatu.

Powiat Jędrzejowski jest organem prowadzącym dla następujących szkół i placówek oświatowych:

1. I Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja w Jędrzejowie
1. Zespół Szkół Nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Jędrzejowie, w skład którego wchodzi:
 - II Liceum Ogólnokształcące
 - Technikum Nr 1
2. Zespół Szkół Nr 2 im. gen. Stefana Roweckiego „Grota” w Jędrzejowie, w skład którego wchodzi:
 - Branżowa Szkoła I stopnia
 - Branżowa Szkoła II stopnia (brak naboru)
 - Technikum Nr 2
 - Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych
 - Centrum Kształcenia Zawodowego
3. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Krzelowie, w skład którego wchodzi:
 - Technikum
 - Branżowa Szkoła I stopnia (brak naboru)
 - Centrum Kształcenia Zawodowego
4. Zespół Szkół w Sędziszowie, w skład którego wchodzi:
 - Technikum
 - Branżowa Szkoła I stopnia (brak naboru)
5. Zespół Szkół w Wodzisławiu, w skład którego wchodzi:
 - Liceum Ogólnokształcące
 - Szkoła Policealna dla dorosłych
6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie
7. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Jędrzejowie, w skład którego wchodzi:
 - Szkoła Podstawowa Specjalna nr 1

- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy
- Branżowa Szkoła I Stopnia Specjalna nr 1

Tabela 41: Stan organizacji szkół.

Lp.	Szkoły	Liczba oddziałów		Liczba uczniów	
		30.09.2019 r.	30.09.2020 r.	30.09.2019 r.	30.09.2020 r.
1.	I Liceum Ogólnokształcące w Jędrzejowie	16	15	493	473
2.	Zespół Szkół Nr 1 w Jędrzejowie	24	24	699	700
	II Liceum Ogólnokształcące	7	8	208	245
	Technikum Nr 1	17	16	491	455
3.	Zespół Szkół Nr 2 w Jędrzejowie	29	29	788	785
	Branżowa Szkoła I stopnia	8	8	233	245
	Branżowa Szkoła II stopnia	-	-	-	-
	Technikum Nr 2	19	20	516	527
	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych	2	1	39	13
4.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Krzelowie	5	4	85	131
	Technikum	5	4	85	74
	Centrum Kształcenia Zawodowego (Kwalifikacyjny kurs zawodowy)	-	-	-	57
5.	Zespół Szkół w Sędziszowie	5	6	67	104
	Technikum				
6.	Zespół Szkół w Wodzisławiu	6	6	88	101
	Liceum Ogólnokształcące	4	4	78	90
	Szkoła Policealna dla dorosłych	2	2	10	11
Razem	szkoły dla młodzieży	81	81	2171	2213
	szkoły dla dorosłych	4	3	49	24
	I. uczestników kursu kwalifikacyjnego	-	-	-	57

Źródło: dane System Informacji Oświatowej

Liczba uczniów w szkołach publicznych, dla których Powiat Jędrzejowski jest organem prowadzącym, w ostatnich dwóch latach utrzymuje się na mniej więcej na tym samym poziomie.

Tabela 42: Liczba uczniów, słuchaczy i wychowanków w szkołach i placówkach niepublicznych

Szkoły	Liczba uczniów na 30.09.2019 r.		Liczba uczniów na 30.09.2020 r.		Liczba uczniów na 30. 09.2021 r.	
	młodzież	dorośli	młodzież	dorośli	młodzież	dorośli
ZDZ	91	139	99	134	104	151
ŚSRPM	31	-	32	-	33	-
AWANS	55	20	50	9	45	-
OREW	15	-	16	-	18	-
MOW	38	-	45	-	46	-
SIGMA	-	-	-	-	-	55
Razem	230	159	242	143	246	206

Źródło: dane System Informacji Oświatowej

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego można zaobserwować zbliżone zainteresowanie szkolnictwem prywatnym, zarówno wśród młodzieży, jak i dorosłych.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie obejmująca swoim zasięgiem działania terenu Powiatu Jędrzejowskiego udziela dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu. W poradni funkcjonują gabinety:

- do terapii indywidualnej
- logopedyczny
- psychologiczny
- diagnozy pedagogicznej

oraz pracownia psychoprophylaktyki rozwoju osobowości i doradztwa rodzinnego, w ramach której funkcjonują punkty konsultacyjne dla rodziców, nauczycieli i młodzieży.

Tabela 43: Liczba wydanych orzeczeń

Orzeczenie w sprawie	Liczba orzeczeń 2019/2020	Liczba orzeczeń 2020/2021
Niesłyszący	0	0
Słabo słyszący	2	6
Niewidomi	0	0
Słabowidzący	13	14
Niepelnosprawność ruchowa	17	19
Upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim	24	21
Upośledzenie umysłowe w stopniu umiarkowanym lub znacznym	10	10

Autyzm	24	39
Upośledzenie umysłowe w stopniu głębokim i sprzężone niepełnosprawności	29	4
Nauczanie indywidualne	24	26
Orzeczenia uchylające	4	13
Zagrożenie niedostosowaniem społecznym/niedostosowanie społeczne	31	15
Opinia o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju	18	37
Razem	196	204

Rok szkolny 2019/2020:

Liczba wydanych opinii – 323

Liczba wydanych opinii i orzeczeń na 1000 uczniów objętych opieką poradni – 0,5

Liczba opinii i orzeczeń na etat pedagogiczny - 44

Poradnia w roku szkolnym 2019/2020 przeprowadziła:

- 391 diagnoz psychologicznych
- 367 diagnoz pedagogicznych
- 104 diagnozy logopedyczne
- 184 konsultacje lekarskie
- 106 terapii logopedycznych
- 46 terapii pedagogicznych w tym zajęcia korekcyjno- kompensacyjne
- 62 terapie psychologiczne.

Ponadto pracownicy merytoryczni prowadzili zajęcia psychoedukacyjne z młodzieżą w szkołach- dla 553 uczniów, zajęcia te prowadzone były w okresie od 01.09.2019 r. do 29.02.2020 r.

Rok szkolny 2020/2021:

Liczba wydanych w roku szkolnym 2020/2021 opinii – **258**

Liczba opinii i orzeczeń na 1000 uczniów objętych opieką poradni – **0,5**

Liczba opinii i orzeczeń na etat pedagogiczny – **38,83**

Poradnia w roku szkolnym 2020/2021 przeprowadziła;

- **427** diagnoz psychologicznych
- **427** diagnoz pedagogicznych
- **108** diagnoz logopedycznych
- **50** terapii psychologicznych
- **15** terapii pedagogicznych
- **91** terapii logopedycznych

ROZDZIAŁ XIII

Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnienie bezpieczeństwa jest jednym z głównych zadań Powiatu regulowanym przez ustawę o samorządzie powiatowym w art. 4 ust. 1 pkt. 15, który mówi, że Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Teren Powiatu Jędrzejowskiego podzielony jest na dwa rejony działania komisariatów policji: Komisariat Policji w Małogoszczu oraz Komisariat Policji w Sędziszowie.

Działalność komisariatów koordynowana jest przez Komendę Powiatową Policji w Jędrzejowie.

W Powiecie Jędrzejowskim do najbardziej uciążliwych dla obywateli kategorii przestępstw, należy zaliczyć kradzieże mienia oraz kradzieże z włamaniem.

Duże wyzwanie stanowi walka z alkoholizmem, szczególnie wśród młodzieży szkolnej, a także zapobieganie zjawiskom przemocy w rodzinie.

Tabela 44: Liczba przestępstw w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019-2021

Kategorie przestępstw	Liczba przestępstw zgłoszonych		
	2019	2020	2021
Bójki i pobicia	10	8	7
Rozboje, wymuszenia rozbójnicze	2	1	9
Kradzieże z włamaniem	46	43	36
Kradzież cudzej rzeczy	64	59	79
Uszkodzenie rzeczy	33	34	28
Kradzież samochodu	0	2	1
Uszczerbek na zdrowiu	20	26	22
Ogółem	175	173	182

Źródło: dane Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie

Z danych przedstawionych w tabeli wynika, że w prezentowanym okresie ogólna liczba przestępstw zgłoszonych w Powiecie Jędrzejowskim była najniższa w 2019 roku. Największą liczbę przestępstw w Powiecie Jędrzejowskim stanowiły kradzieże cudzych rzeczy, kolejno kradzieże z włamaniem, uszkodzenia mienia, uszczerbek na zdrowiu, bójki i pobicia, rozboje, wymuszenia rozbójnicze, najmniej kradzieże samochodu.

Szczególnie ważne zadania w utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku spełniają strażę pożarne. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jędrzejowie jest jednostką w pełni i profesjonalną, posiadającą optymalne warunki do właściwego sprawowania ochrony przeciwpożarowej i uczestnictwa w likwidacji zdarzeń ekologicznych, drogowych i innych zadań mających znamiona kryzysu.

Ilość pożarów na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w 2019 r. wyniosła – 305, w 2020 r. – 280, a w 2021 r. – 242 pożarów.

Ważnym zagadnieniem samorządu powiatowego i gminnego w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Lokalny System Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działania przeciwko członkom rodziny, naruszające ich godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody (Jerzy Melibruda, rok 1998).

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- jest intencjonalna - jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
- jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- odbywa się w warunkach nierównowagi sił - sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą,
- prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary,
- powoduje cierpienie oraz naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249) nałożyła na samorząd powiatowy **obowiązek zbudowania spójnego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie**. W celu zintegrowania działań instytucji i służb z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z inicjatywy Wojewódzkiego Zespołu Interdyscyplinarnego i Starosty Jędrzejowskiego w dniu 10 listopada 2009 r. 17 instytucji z terenu Powiatu i województwa podpisało ***Porozumienie w sprawie powołania Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego***, deklarując współpracę na rzecz budowania spójnego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów osób, rodzin i grup społecznych w środowisku lokalnym.

Sygnatariuszami Porozumieniami byli: Starosta Jędrzejowski, Burmistrzowie i Wójtowie 9 gmin Powiatu Jędrzejowskiego, przedstawiciele: PCPR-u w Jędrzejowie, Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie, Sądu Rejonowego w Jędrzejowie, Prokuratury Rejonowej w Jędrzejowie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jędrzejowie, Kuratorium Oświaty w Kielcach, Izby Lekarskiej w Kielcach i Kurii Kieleckiej.

Porozumienie zostało odnowione w dniu 15 grudnia 2017 r., z powodu zwiększenia się liczby podmiotów będących Stronami Porozumienia, jak i zmian w składzie osobowym

Zespołu oraz zmian w obowiązujących przepisach, skutkujących dodatkowymi zadaniami nałożonymi na samorządy gminne i powiatowe przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.

Od początku działanie Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego (który z założenia miał strategiczny charakter) było nakierowane najpierw na motywowanie gmin do powoływania gminnych zespołów interdyscyplinarnych (o charakterze zadaniowym), a następnie na wspieranie ich działalności, m. in. poprzez wymianę doświadczeń między gminami, udział przeszkolonych przedstawicieli PCPR-u w posiedzeniach gminnych zespołów interdyscyplinarnych, dostarczanie materiałów ze szkoleń dotyczących, m.in. podstawy systemowej i prawnej funkcjonowania zespołów, procedur i standardów pracy zespołów oraz przykładowej dokumentacji pracy zespołów.

Powiatowy Zespół Interdyscyplinarny w Jędrzejowie istnieje do dzisiaj. Członkowie zespołu kontaktują się przy okazji realizacji swoich zadań ustawowych, które powodują konieczność podejmowania współpracy, m.in. przy okazji rekrutacji uczestników programu korekcyjno - edukacyjnego i prowadzenia monitoringu sytuacji osób uczestniczących w programie i ich rodzin, prowadzenia procedury Niebieskiej Karty, sporządzania diagnozy zjawiska przemocy, organizowania pomocy i wsparcia specjalistów dla osób i rodzin będących w kryzysie, doświadczających kryzysu w funkcjonowaniu spowodowanego trudnościami wychowawczymi, chorobą, niepełnosprawnością, w tym również pokrzywdzonych wskutek przemocy. Dzięki znajomości osób z poszczególnych instytucji współpraca jest łatwiejsza i udzielanie pomocy przebiega sprawniej i skuteczniej.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025.

Zgodnie z zapisem w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie 24 lutego 2020 r. Uchwałą Nr XV/126/2020 Rada Powiatu przyjęła do realizacji ***Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025.*** Przyjęcie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025 pozwoliło na kontynuację realizacji przez Powiat i poszczególne gminy Powiatu zadań własnych określonych w ww. ustawie. Realizacja programu ma na celu przyczynić się do ograniczenia skali problemu oraz skutków przemocy domowej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego, poprzez zwiększenie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy, jego przyczyn i uwarunkowań, zwiększenie wiedzy na temat instytucji i służb pomocowych i zakresu ich kompetencji, zwiększenie oferty usług instytucji pomocowych już istniejących i dostępności usług specjalistycznych, celem zmniejszenia negatywnych skutków

przemocy u osób jej doznających. W celu monitorowania sposobu realizacji zadań nałożonych ustawą na poszczególne instytucje i służby, zgodnie z § 2 Uchwały w sprawie przyjęcia PPPPwR, z realizacji Programu sporządza się roczne sprawozdanie i przedstawia Radzie Powiatu.

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie Powiatu Jędrzejowskiego

Narzędziem pracy w kontekście przemocy w rodzinie jest **procedura „Niebieskiej Karty”**. Jest to procedura interwencyjna stosowana przez policję, pomoc społeczną, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, oświatę i służbę zdrowia. Obejmuje ona ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie i nie wymaga zgody osoby nią dotkniętej (art. 9d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). W procedurze tej bardzo ważne jest podjęcie czynności zmierzających do skoordynowania przedsięwzięć mających na celu udzielenie wsparcia przede wszystkim osobom doznającym przemocy (pomoc psychologiczna, prawna, medyczna, socjalna itp.). Jednakże procedura ta zakłada również podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc, w postaci skierowania ich na programy korekcyjno- edukacyjne dla osób stosujących przemoc.

W Powiecie Jędrzejowskim zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują następujące instytucje i organizacje:

- 1) Komenda Powiatowa Policji w Jędrzejowie
- 2) Sąd Rejonowy w Jędrzejowie
- 3) Prokuratura Rejonowa w Jędrzejowie
- 4) Jednostki organizacyjne pomocy społecznej:
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie/ Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jędrzejowie
 - Miejsko – Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Jędrzejowskiego
- 5) Punkty Konsultacyjno – Informacyjne ds. Uzależnień
- 6) Ognisko – Wychowawcze „Caritas” w Jędrzejowie
- 7) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Jędrzejowie
- 8) miejsko – gminne i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych
- 9) szkoły i placówki oświatowe (powiatowe i gminne)
- 10) placówki służby zdrowia (powiatowe, gminne, niepubliczne)
- 11) Kościół

W/w instytucje realizując zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikające z ustawy o przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w myśl postanowień Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie starają się podejmować działania w czterech obszarach:

- a) profilaktyki przemocy** – służącej podniesieniu świadomości i wiedzy lokalnej społeczności na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- b) działania skierowane do osób doznających przemocy i świadków przemocy domowej** – w celu zmniejszenia negatywnych skutków przemocy,
- c) działania skierowane do osób stosujących przemoc** – w celu zaprzestania jej stosowania bądź znacznego jej ograniczenia
- d) oraz działania podejmowane w zakresie tworzenia lokalnego i skutecznego systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą we współpracy z innymi instytucjami** - w tym usprawnienia przepływu informacji pomiędzy instytucjami współdziałającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dane dostarczane przez instytucje i służby pozwalają monitorować działania poszczególnych instytucji i służb pod kątem realizacji przez nie zadań wynikających z ustawy oraz obrazują w części skalę zjawiska przemocy na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

Wiodących informacji dostarczają: Policja, miejsko – gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, PCPR, Prokuratura, Sąd, Punkty Konsultacyjno – Informacyjne ds. Uzależnień oraz gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

Tabela 45: Działania podjęte przez Policję w Powiecie Jędrzejowskim w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w latach 2019 – 2021.

Lp.	Zakres działania Policji	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Liczba interwencji domowych ogółem	1209	1309	809
2	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	182	193	142
3	Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych	182	193	142
4	Liczba informacji przekazanych do Sądu i Prokuratury	103	67	40
5	Liczba informacji przesłanych do GKRPA	21	18	30
6	Liczba interwencji domowych policji zakończonych umieszczeniem sprawców w ośrodkach lub miejscach odosobnienia	100	44	16 (+ 6 areszt śledczy)
7	Liczba spotkań z dziećmi i młodzieżą z zakresu przeciwdziałania przemocy	65	33	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie.

Najwięcej interwencji w sprawie przemocy podejmuje Policja – **ogółem w 2021 roku Policja interweniowała 809 razy** i założyła **142 Niebieskie Karty**, które przekazała do gminnych zespołów interdyscyplinarnych. Generalnie we wszystkich gminach Powiatu, w porównaniu do roku 2019 i 2020 odnotowano mniejszą liczbę interwencji Policji.

Przy czym, odsetek zakładanych NK w odniesieniu do wszystkich interwencji Policji we wszystkich latach pozostaje na tym samym poziomie i wynosi 16 – 17%. Dane z Tab. nr 42 wskazują również, że w 2020 r. i w 2021 r. w odniesieniu do roku 2019 wyraźnie spadła aktywność profilaktyczna Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy wśród najmłodszych. W 2020 r. policjanci wzięli udział tylko w 33 spotkaniach z dziećmi i młodzieżą w szkołach i przedszkolach, czyli spotykali się z młodzieżą prawie dwukrotnie rzadziej niż w 2019 r., kiedy odwiedzili szkoły i przedszkola 65 razy. Natomiast w 2021 r. policjanci przekazywali dzieciom i młodzieży treści antyprzemocowe w trakcie 44 spotkań. Przy czym, podkreślić należy, że mniejsza aktywność Policji w tym zakresie w 2020 r. i w 2021 wynikała zapewne z ograniczeń, jakie spowodowała pandemia koronawirusa, wskutek której zamknięto szkoły i odwołano spotkania.

Dane przekazane przez ośrodki pomocy społecznej wskazywały również na mniejszą liczbę przyjętych zgłoszeń przemocy, przyjętych i rozpatrzonych NK, przy jednoczesnym zmniejszeniu się liczby osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej i mniejszej liczbie osób stosujących przemoc. **W 2021 r. do ośrodków pomocy społecznej wpłynęło ogółem 219 NK (o 24 NK mniej niż roku poprzednim), pracownicy ośrodków przyjęli ogółem 219 zgłoszenia przemocy (w tym 139 zgłoszeń od samych pokrzywdzonych i 70 zgłoszeń od Policji) oraz przeprowadzili 138 interwencji z powodu przemocy (o 35 interwencji więcej w porównaniu do roku 2020) i założyli 49 NK (o 11 NK więcej niż w roku 2020).** Co wskazuje na zwiększoną aktywność pracowników ops-ów w tym zakresie.

Tabela 46: Ilość interwencji podejmowanych przez pracowników ops-ów z powodu przemocy w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019 – 2021.

Lp.	Ośrodki Pomocy Społecznej	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	OPS Miasta i Gminy Jędrzejów	13	50	114
2	MGOPS w Sędziszowie	7	5	7
3	MGOPS w Małogoszczu	25	15	2
4	GOPS Nagłowice	22	12	13
5	GOPS Słupia	7	9	1
6	GOPS Oksa	7	7	1
7	GOPS Sobków	23	-	0
8	OPS Wodzisław	7	-	0
9	GOPS Imielno	21	5	0
Razem		228	103	138

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS i GOPS z terenu Powiatu.

Tabela 47: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart przez ośrodki pomocy społecznej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019-2021

Ośrodek pomocy społecznej sporządzający NK	Liczba NK 2019	Liczba NK 2020	Liczba NK 2021
Ośrodek Pomocy Społecznej Miasta i Gminy Jędrzejów	22	19	30
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sędziszowie	6	5	7
Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Małogoszczu	3	1	2
Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu	2	4	5
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi Jędrzejowskiej	2	0	1
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nagłowicach	3	1	3
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie	1	0	1
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie	4	7	0
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobkowie	3	1	0
Ogółem	43	38	49

Źródło: dane ośrodków pomocy społecznej z Powiatu Jędrzejowskiego

Tabela 48: Działania podjęte przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w roku 2021.

Lp.	Zakres działania ośrodków pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim	Rok 2021
Działania skierowane do osób doznających przemocy lub będących jej świadkami		
1	Liczba przeprowadzonych interwencji z powodu przemocy	138
2	Liczba przyjętych zgłoszeń przemocy	219
3	Liczba przyjętych Niebieskich Kart z innych instytucji	170
4	Liczba założonych Niebieskich Kart przez pracowników OPS-ów	49
5	Liczba rozpatrzonych Niebieskich Kart	288
6	Liczba zamkniętych Niebieskich Kart	177
7	Liczba spraw w toku	234
8	Liczba spraw przekazanych do Sądu	37
9	Liczba spraw przekazanych do Prokuratury	13
10	Liczba spraw przekazanych do GKRPA	18
11	Liczba spraw przekazanych do gminnych zespołów interdyscyplinarnych	-
12	Liczb spraw przekazanych na Policję	6
13	Liczba osób doznających przemocy lub będących jej świadkami, którym udzielono pomocy w postaci skierowania do miejsc interwencyjnych Ośrodka interwencji Kryzysowej przy PCPR w Jędrzejowie	2
14	Liczba osób doznających przemocy lub będących jej świadkami, którym udzielono wsparcia w postaci: - poradnictwa prawnego - poradnictwa psychologicznego - poradnictwa socjalnego - poradnictwa rodzinnego - grupach wsparcia - terapii indywidualnej - terapii grupowej - warsztaty kompetencji wychowawczych (spotkania z rodzicami w szkołach)	64 78 249 30 - 50 5 -

	- konsultacji ze specjalistą ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - treningu rozwoju osobistego	- -
15	Liczba pracowników ops-ów przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: - przygotowanych do rozmowy z osobami dorosłymi doznającymi przemocy - przygotowanych do rozmowy z dziećmi doznającymi przemocy bądź będącymi jej świadkami	65 55 10
16	Liczba pracowników ops-ów którzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym: - realizujących studia podyplomowe, specjalizacje - lub uczestniczących w szkoleniach, warsztatach czy seminariach	28 - 28
Działania skierowane do osób stosujących przemoc		
1	Liczba zrealizowanych gminnych programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	-
2	Liczba osób zgłoszonych przez ops-y do udziału w powiatowym programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy	45
3	Liczba przekazanych informacji zwrotnych do PCPR-u na temat sytuacji osób doznających przemocy i ich rodzin po zakończeniu powiatowego programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy	201
4	Liczba sprawców przemocy, którym po udziale w powiatowym programie korekcyjno – edukacyjnym, zamknięto Niebieskie Karty	9
5	Liczba osób stosujących przemoc, które po udziale programie korekcyjno – edukacyjnym zostały objęte pomocą ops-ów	Brak danych
6	Liczba pracowników ops-ów przygotowanych do rozmowy z osobami stosującymi przemoc	50
Działania profilaktyczne i informujące		
1	Liczba sporządzonych diagnoz dotyczących zjawiska przemocy na terenie gmin	2
2	Liczba zorganizowanych konferencji/narad o tematyce antyprzemocowej	1
3	Liczba konferencji/narad o tematyce antyprzemocowej, w których udział brali pracownicy ops-ów	1
4	Liczba pracowników ops-ów, którzy brali udział w konferencjach/ naradach o tematyce antyprzemocowej,	3
5	Liczba akcji informacyjnych przeprowadzonych przez pracowników ops-ów	1
6	Liczba zamieszczonych ogłoszeń i informacji o tematyce antyprzemocowej	Brak danych
7	Liczba opracowanych i rozdyskrebowanych publikacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - informatorów/poradników - ulotek - plakatów	385 - 200 185
Działania z zakresu współpracy interdyscyplinarnej z instytucjami i służbami		
1	Liczba pracowników ops-ów wchodzących w skład gminnych zespołów interdyscyplinarnych	22
2	Liczba pracowników ops-ów wchodzących w skład Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego	9
3	Liczba spotkań członków gminnych zespołów interdyscyplinarnych	84
4	Liczba spotkań grup roboczych	524
5	Liczba pracowników ops-ów biorących udział w pracach grup roboczych	58

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS i GOPS z terenu Powiatu.

Ponadto, OPS-y zarejestrowały ogółem 302 osoby pokrzywdzone wskutek przemocy domowej (o 21 osób mniej niż w roku 2020) i 228 osób stosujących przemoc (o 19 osób mniej w porównaniu do roku poprzedniego). W roku 2021 według danych OPS-ów uległa

zwiększeniu (o 15 osób) ilość zarejestrowanych przypadków dzieci doświadczających przemocy oraz zmniejszyła się (o 17 osób) ilość osób starszych (powyżej 60 lat) pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej. Dane z KPP również wskazują na spadek w 2021 r. w porównaniu do roku poprzedniego, ogólnej liczby osób pokrzywdzonych wskutek przemocy (z 240 na 180) i na niewielki spadek liczby osób stosujących przemoc (ze 193 na 142). Przy czym, w porównaniu do danych z ośrodków pomocy, KPP wykazuje generalnie niższą liczbę zarówno sprawców – o 86 osób, jak i pokrzywdzonych – o 122 osoby.

Przy czym, procentowy udział kobiet i mężczyzn oraz dzieci i osób starszych w ogólnej liczbie osób doświadczających i stosujących przemoc prezentuje się podobnie. Przemoc stosują przede wszystkim mężczyźni (88%), którzy są poszkodowanymi w 8 – 9%. Kobiety są przede wszystkim osobami doświadczającymi przemocy (51% - ops-y, 71%-KPP), a w roli sprawcy występują w 12 - 13%.

Tabela 49: Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

Lp.	Osoby doznające przemocy	Liczba osób pokrzywdzonych		
		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Kobiety	224	181	153
2	Mężczyźni	25	20	29
3	Dzieci do lat 13-tu	32	56	66
4	Nieletni 13 – 18 lat	32	21	26
5	Osoby starsze (powyżej 60 lat)	42	45	28
Ogółem		355	323	302

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS i GOPS z terenu Powiatu.

Tabela 50: Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

Lp.	Osoby doznające przemocy	Liczba osób pokrzywdzonych		
		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Kobiety	206	158	127
2	Mężczyźni	24	25	16
3	Nieletni	96	46	34
4	Osoby starsze	18	11	3
Ogółem		344	240	180

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie.

Kolejne dane dotyczą liczby sprawców przemocy domowej.

Tabela 51: Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

Lp.	Osoby stosujące przemoc	Liczba sprawców przemocy		
		Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Kobiety	21	23	19
2	Mężczyźni	161	170	123
3	Nieletni	-	0	-
4	Osoby starsze (powyżej 60 lat)	-	6	38*)
Ogółem		182	193	142

*) os. starsze nie są wliczane do ogólnej liczby osób stosujących przemoc

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie.

Tabela 52: Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

Lp.	Osoby stosujące przemoc	Liczba osób stosujących przemoc		
		Rok 2019	Rok 2020	2021
1	Kobiety	22	34	34
2	Mężczyźni	258	209	179
3	Dzieci do lat 13-tu	-	-	-
4	Nieletni 13 – 18 lat	-	-	-
5	Osoby starsze (powyżej 60 lat)	20	4	15
Ogółem		300	247	228

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MGOPS i GOPS z terenu Powiatu.

Dane z Prokuratury wskazują na nieznaczny spadek spraw związanych z przemocą w odniesieniu do roku 2020. W 2021 r. zarejestrowano ogółem 126 tego typu spraw (o 15 mniej niż w roku 2020), w tym aż 115 z art. 207 kk, co z kolei wskazuje, że odsetek spraw o znęcanie się utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, a nawet w porównaniu do roku 2020 odnotował wzrost z 58% do 91%. W porównaniu do roku 2020, w 2021 r. zarejestrowano również większą ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia (w 2020 r. odsetek spraw wyniósł 27%, natomiast w 2021 zwiększył się do 32 %).

Tabela 53: Działania podjęte przez Prokuraturę Rejonową w Jędrzejowie w związku z popełnieniem przestępstwa z zastosowaniem przemocy w rodzinie w latach 2019 – 2021.

Lp.	Zakres działań Prokuratury	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Ilość spraw wszczętych w sprawie przemocy	114/100*)	141/82*)	126/115
2	Ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	62	38	40
3	Ilość spraw zakończonych wyrokiem skazującym	48	19	44
4	Ilość spraw, w których umorzono postępowanie	51	69	53
5	Ilość spraw, w których odmówiono wszczęcia postępowania	18	27	24
6	Ilość osób, wobec których orzeczono nakaz uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	0	0	2
7	Ilość osób, wobec których wydano zakaz zbliżania się do osób pokrzywdzonych wskutek przemocy domowej	3	2	5
8	Ilość osób, wobec których orzeczono nakaz natychmiastowego opuszczenia mieszkania, w którym przebywa ofiara	17	10	3

*) w tym ilość spraw wszczętych z art.207 kk (o znęcanie się)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Prokuratury Rejonowej w Jędrzejowie.

Dane z Sądu wskazują, że liczba sprawców przemocy objętych dozorem kuratora z roku na rok maleje (ze 118 w roku 2019 do 60 w roku 2020 r., a w 2021 wyniosła tylko 26), ale % udział osób objętych dozorem z art. 207 jest nadal bardzo wysoki i w 2021 utrzymuje się na poziomie 73%.

Tabela 54: Działania podejmowane przez Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Jędrzejowie w sprawach dotyczących przemocy, w tym z zastosowaniem art. 207 kk w latach 2019 – 2021.

Lp.	Zakres działań Sądu Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1	Ilość osób objętych dozorem w sprawie przemocy ogółem: - w tym z art. 207 kk	118 107	60 41	26 19
2	Ilość osób objętych dozorem na etapie postępowania wykonawczego z orzeczonym uczestnictwem w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy	1	5	4
3	Ilość osób skazanych objętych dozorem z warunkowym zawie- szeniem kary z orzeczonym uczestnictwem w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy	4	2	7
4	Ilość osób skazanych objętych dozorem z warunkowym zawieszeniem kary z orzeczonym nakazem, eksmisji z lokalu	0	0	0
5	Ilość osób skazanych objętych dozorem z warunkowym zawieszeniem kary z orzeczonym zakazem zbliżania się do osoby pokrzywdzonej	1	3	3
6	Ilość wniosków kuratorskich o odwieszenie zawieszony kary ogółem; w tym: - z powodu nieszanowania zakazu zbliżania się - z powodu nierealizowania uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy - z powodu niezrealizowania nakazu opuszczenia lokalu	57 0 0 0	17 0 1 0	0 0 0 0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Sądu Rejonowego w Jędrzejowie.

Z kolei dane Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Uzależnień i gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wskazują na współistnienie choroby alkoholowej z występowaniem przemocy, a PCPR zwraca uwagę na negatywne skutki, jakie niesie dla rodziny i jej członków nadużywanie alkoholu i stosowanie przemocy w postaci znacznego udziału w ogólnej liczbie umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych, umieszczeń z powodu zaniedbań (w 2020 wyniósł on 69%, w 2021 – 73%).

Tabela 55: Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019 – 2021 r.

Forma opieki zastępczej	2019		2020		2021		2019 - 2021		
	No	Nz	No	Nz	No	Nz	No	Nz	Udział % Nz w No
liczba dzieci umieszczonych w placówkach op.-wych.	19	16	21	15	23	20	63	51	81,00%
Liczba dzieci umieszczonych w rodz. zastępc.	19	10	12	8	11	5	42	23	55,00%
Razem	38	26	33	23	34	25	105	74	70,00%
% dzieci umieszczonych z powodu zaniedbania	x	68,00%	x	69,00%	x	73,00%	x	x	x

No – liczba dzieci umieszczonych w pl. op.-wych. i rodz. zast. ogółem
Nz- liczba dzieci umieszczonych w pl. op.-wych. i rodz. zast. z powodu zaniedbania (uzależnienia i przemocy)
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostępnych w PCPR w Jędrzejowie

PCPR w Jędrzejowie wykonuje zadania Powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na podstawie obowiązujących przepisów i w oparciu o propozycje programowe zawarte w **Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2025**, . przy pomocy celów szczegółowych określonych w w/w programie , tj. poprzez:

1) **podniesienie świadomości i wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz w kwestii profilaktyki i skutecznego przeciwdziałania przemocy** (akcje informacyjno- edukacyjne, kampanie społeczne). W 2021 r. przy współpracy z instytucjami i służbami - zrealizowano 4 tego typu akcje: **a) Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem**, **b) V Powiatową Kampanię Przeciwdziałania handlowi ludźmi „Blue Heart”** w ramach Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi i ogólnopolskiej Kampanii ONZ przeciwko Przestępczości Zorganizowanej, **c) VI Powiatową Kampanię „Pomarańczowej wstążki”** w ramach ogólnopolskiej kampanii 19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci i młodzieży i **d) VIII Powiatową Kampania „Białej wstążki”** w ramach ogólnopolskiej kampanii ONZ „16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć” i ogólnopolskiej Kampanii „Białej Wstążki”. W ramach tych kampanii przeprowadzano **akcje informacyjno-edukacyjne**– informacje i ogłoszenia oraz ulotki rozpropagowano do większości instytucji i służb, placówek oświatowych i medycznych oraz szkół i parafii, **artykuły** zamieszczone w mediach lokalnych, na stronach internetowych powiatu i pcpr-u, **dodatkowe dyżury psychologa i adwokata** oraz **wspólne dyżury w instytucjach**. **Dodatkowo** podczas **Kampanii Blue Heart** udostępniono wystawę mobilną poświęconą przeciwdz. handlowi ludźmi oraz przekazano w formie elektronicznej informacje i materiały kampanijne oraz komiks „Nie jesteś na sprzedaż”, a także scenariusze do prowadzenia zajęć i krótkie filmiki informacyjno-edukacyjne, jak i dane teleadresowe instytucji, do których można zwrócić się o pomoc, z prośbą o udostępnienie uczniom i ich opiekunom za pomocą dostępnych komunikatorów. W 2021 r. w ramach **Kampanii Pomarańczowej Wstążki** przekazano dodatkowo link do teledysku STOP Przemocy z prośbą o udostępnienie. Teledysk został wyemitowany w TV Świętokrzyskiej oraz zamieszczony na stronach pcpr, powiatu, instytucji, placówek oświatowych i medycznych. Wykorzystując przekazane materiały, szkoły i placówki, w tym również placówka wsparcia dziennego Ognisko Wychowawcze Caritas oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej w Mnichowie zorganizowały prelekcje i zajęcia edukacyjne dla swoich podopiecznych. W placówkach opiekuńczo – wychowawczych zorganizowano również **Dzień Pomarańczowej wstążki i Dzień Białej wstążki**. Na potrzeby tych akcji PCPR opracowuje

ulotki, ogłoszenia, informacje, plakaty, które przekazuje do wiadomości publicznej bezpośrednio i w formie elektronicznej do instytucji i służb z terenu Powiatu oraz upowszechnia poprzez ogłoszenia w mediach lokalnych i na stronach internetowych oraz za pośrednictwem parafii. **Ogółem w 2021 r. w trakcie trwania w/w kampanii zaproszono do współpracy ponad 50 podmiotów, którym przekazano ponad 3000 ulotek oraz 150 plakatów, ogłoszeń i informacji.**

2) zmniejszenie negatywnych skutków przemocy u osób, które jej doświadczają:

a) zwiększenie oferty usług instytucji pomocowych już istniejących i dostępności usług specjalistycznych, poprzez m.in.: - kontynuację specjalistycznych porad udzielanych osobom i rodzinom w kryzysie przez psychologa, prawnika, doradcę zawodowego i logopedę w ramach uruchomionego od 1 stycznia 2020 r. przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie, **Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny**, w którym prowadzona była również terapia osób i rodzin. W ciągu 2021 r. z porad w/w specjalistów skorzystało **ogółem 182 osoby** którym udzielono ogółem **352 porady**. W tym **terapią rodzinną** objęto **6 rodzin, w tym 4 dzieci** i odnotowano **15 przypadków przemocy**.

- kontynuację wsparcia udzielanego osobom i rodzinom pokrzywdzonym wskutek przemocy i nieszczęśliwych wypadków losowych, będącym w kryzysie lub borykającym się z różnego rodzaju problemami rodzinnymi w postaci bezpłatnych porad specjalistów: psychologa i adwokata oraz terapii osób i rodzin w ramach funkcjonującego przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie **Ośrodka Interwencji Kryzysowej** - przeniesionego od 1 stycznia 2020 r. z Nagłowic do Jędrzejowa i włączonego wraz z 4 całodobowymi miejscami interwencyjnymi dla osób doznających przemocy w struktury PCPR. W 2021 r. z pomocy w postaci uzyskania schronienia udzielono 1 kobiecie w ciąży z terenu Gminy Jędrzejów, która wraz z nieletnią córką uciekła od swojego partnera. **W ciągu 2021 r. z porad psychologa i adwokata** zatrudnionych w OIK skorzystało **ogółem 83 mieszkańców naszego Powiatu**, którym **udzielono 120 porad**. W tym, pomocą w/w specjalistów, głównie psychologa zostało **objętych 9 dzieci** doznających przemocy, **a terapią rodzinną objęto 6 rodzin**.

b) kontynuacja wsparcia udzielanego przez pracowników PCPR: specjalistę pracy z rodziną, specjalistę pracy z osobami doznającymi przemocy i stosującymi przemoc oraz pracownika socjalnego; **W ciągu 2021 r.** pracownicy PCPR-u na bieżąco udzielali informacji i porad osobom zgłaszającym się do naszej instytucji, przy czym w większości, ze względu na duże natężenie pracy, nie wszystkie porady były rejestrowane. **Zarejestrowano jedynie 133 porady udzielone** w powyższych sprawach, **w tym 67 osobom w sprawie przemocy**.

c) podniesienie kwalifikacji specjalistów niosących skuteczną pomoc poszkodowanym

poprzez udział w szkoleniach:/ - udział pracownika PCPR-u w corocznym 2-dniowym

wyjazdowym szkoleniu dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Jędrzejowie oraz dodatkowo w dwóch stacjonarnych 2-dniowych szkoleniach zorganizowanych przez Gminę Jędrzejów dla członków grup roboczych pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i z osobami stosującymi przemoc oraz dla pracowników jednostek pomocy społecznej dot. współpracy interdyscyplinarnej oraz aktualizacji przepisów w obszarze przemocy, - udział pracownika PCPR w 3-dniowym szkoleniu on-line o charakterze warsztatowym zorganizowanym dla kadry jednostek organizacyjnych pomocy społecznej przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej we współpracy Krajowym Centrum Interwencyjno – Konsultacyjnym dla Ofiar Handlu Ludźmi i z Fundacją La Strada poświęconym zadaniom instytucji i ich współpracy w zakresie przeciwdziałania i zwalczania skutków handlu ludźmi, superwizja dla prowadzącej program korekcyjny – 10 godzin /;

3) zmniejszenie stosowania przemocy przez sprawców:

a) kontynuacja w 2021 r. realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc oraz objęcie ich pomocą specjalistów Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny i Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy współpracy z OPS-ami, Punktem Konsultacyjno – Informacyjnym ds. Uzależnień w Jędrzejowie oraz kuratorami sądowymi/ w przyszłości planujemy rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie m.in. poprzez realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zmiany wzorców zachowań/;

W roku 2021 r. na realizację programu korekcyjno – edukacyjnego Powiat otrzymał **dotację w wysokości 13.536,- zł.** Do uczestnictwa w programie **zostało zgłoszonych 45 osób.** Na zajęcia zgłosiło się 17 osób, z czego działaniami edukacyjnymi objęto **16 osób.** **Zaświadczenie o ukończeniu programu otrzymało 5 osób, zaświadczenie o uczestnictwie w programie otrzymało kolejnych 5 osób,** pozostałe osoby otrzymały zaświadczenia o zgłoszeniu się na zajęcia programu (6 osób). Ogółem przez 8 m-cy trwania programu w 2021 r. zrealizowano 106 godzin programu, w tym 75 godzin zajęć grupowych i 31 godz. zajęć indywidualnych. W 2021 r., zarówno ze względów finansowych, jak i z uwagi na brak zainteresowania udziałem w programie, pomimo zgłoszeń kobiet do uczestnictwa z terenu gmin, nie były realizowane zajęcia dla kobiet. Program jest monitorowany przez cały czas jego trwania, a po jego zakończeniu – przez okres ok. 3 lat. Prowadzona jest również superwizja pracy terapeuty realizującego program.

b) kontynuacja stosowania przez pracownika PCPR procedury Niebieskich Kart - w 2021 r. została założona i przekazana do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego **1 NK.**

4) usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami współdziałającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pogłębienie tej współpracy oraz pozyskanie nowych podmiotów:

- a) w 2021 r. kontynuowany był udział pracowników PCPR-u w spotkaniach gminnych zespołów interdyscyplinarnych i w grupach roboczych z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc;
- b) kontynuacja współpracy przy sporządzaniu diagnozy zjawiska przemocy na terenie poszczególnych gmin Powiatu;
- c) kontynuacja współpracy z OPS-ami, sądami i prokuraturą w zakresie rekrutacji osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym;
- d) kontynuacja współpracy z parafiami i OPS-ami w zakresie: podejmowania inicjatyw **wprowadzania elementów edukacyjnych dotyczących zjawiska przemocy do podstawy programowej nauk przedmażeńskich**, celem zwiększenia wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy / w ciągu 2021 r., 11 parafii w z terenu Powiatu przekazało **106 uczestnikom kursów przedmażeńskich** informacje i materiały o tematyce antyprzemocowej / oraz w kwestii profilaktyki i skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie / udział parafii w akcjach informacyjnych i kampaniach społecznych /.
- e) kontynuacja współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz programów wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą (działalność Ogniska Wychowawczego Caritas w Jędrzejowie);
- f) kontynuacja współpracy z instytucjami i służbami oraz mediami, w tym coraz ściślejsza współpraca z placówkami oświatowymi i szkołami oraz placówkami medycznymi w zakresie podejmowania działań profilaktycznych i informacyjnych w trakcie trwania kampanii społecznych przeciwko przemocy.

W przyszłości planowane jest rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, m.in. poprzez realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych; poszerzenie sieci instytucji o specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy i miejsca odosobnienia dla sprawców, przy jednoczesnym podnoszeniu kwalifikacji kadry instytucji pomocowych pracujących w obszarze przemocy i udzielenie jej wsparcia w postaci szkoleń, superwizji i coachingu, celem uniknięcia wypalenia zawodowego osób pracujących zarówno z osobami doświadczającymi, jak i stosującymi przemoc, a także kontynuacja akcji informacyjno- edukacyjnych i kampanii społecznych, celem informowania społeczeństwa o problemach związanych z przemocą oraz pozyskanie do współpracy nowych podmiotów.

Tabela 56: Działania podjęte przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w roku 2021.

Lp.	Zakres działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie	Rok 2021
Działania skierowane do osób doznających przemocy lub będących jej świadkami		
1	Liczba przeprowadzonych interwencji z udziałem kuratora i/lub Policji z powodu przemocy, w tym zaniedbań wobec dzieci	5
2	Liczba wykonanych postanowień sądu odnośnie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych z powodu przemocy, w tym zaniedbania	12
3	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i w placówkach opiekuńczo – wychowawczych z powodu przemocy, w tym zaniedbania	25
4	Liczba udzielonych porad osobom pokrzywdzonym przemocą lub będących jej świadkami	205
5	Liczba udostępnionych miejsc interwencyjnych dla osób doznających przemocy w rodzinie	4
6	Liczba osób doznających przemocy, którym udzielono pomocy w postaci zapewnienia schronienia w miejscach interwencyjnych	2
7	Liczba osób doznających przemocy lub będących jej świadkami, którym udzielono wsparcia w postaci skierowania do Sądu, Prokuratury, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, terapeuty w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym, do psychologa i adwokata w ramach bezpłatnych dyżurów specjalistów w OIK w Jędrzejowie, specjalistów Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny przy PCPR w Jędrzejowie	167
8	Liczba założonych Niebieskich Kart	1
9	Liczba pracowników PCPR-u przeszkolonych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: - przygotowanych do rozmowy z osobami dorosłymi doznającymi przemocy - przygotowanych do rozmowy z dziećmi doznającymi przemocy bądź będącymi jej świadkami - przygotowanych do rozmowy z osobami stosującymi przemoc	3 3 1 1
10	Liczba pracowników PCPR-u, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym: - realizujących studia podyplomowe, specjalizacje - lub uczestniczących w szkoleniach, warsztatach czy seminariach	1 0 1
11	Liczba pracowników PCPR-u zainteresowanych udziałem w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2
Działania skierowane do osób stosujących przemoc		
1	Liczba zrealizowanych programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej	1
2	Liczba wydanych skierowań do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy	45
3	Liczba złożonych wniosków o przyznanie dotacji na realizację oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	1
4	Liczba zrealizowanych godzin programu korekcyjno – edukacyjnego	106
5	Liczba zawartych umów związanych z realizacją powiatowego programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc	3
6	Liczba sprawców przemocy z terenu powiatu objętych oddziaływaniami korekcyjno – edukacyjnymi	16
7	Liczba sprawców przemocy, którzy otrzymali informację o uczestnictwie w programie korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy lub zgłoszeniu się na program	17
8	Liczba sprawców przemocy, którzy ukończyli program korekcyjno – edukacyjny	5
9	Liczba sprawców przemocy, którzy korzystają z dalszego wsparcia po zakończeniu realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego	10
10	Liczba sprawców przemocy, którzy wskutek oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych zmienili swoje postępowanie	9
11	Liczba sprawców przemocy, którym po udziale w programie korekcyjno – edukacyjnym, zamknięto Niebieskie Karty	9
12	Liczba pracowników PCPR-u nadzorujących i monitorujących realizację programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy	1
13	Liczba zrealizowanych godzin superwizji dla osób prowadzących program korekcyjno– edukacyjny.	10

Działania profilaktyczne i informujące		
1	Liczba sporządzonych diagnoz dotyczących zjawiska przemocy na terenie powiatu	2
2	Liczba zamieszczonych ogłoszeń i informacji o realizowanym programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy i bezpłatnych poradach specjalistów w prasie lokalnej	35
3	Liczba przekazanych ogłoszeń i informacji o realizowanym programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy i bezpłatnych poradach specjalistów do instytucji i służb z terenu Powiatu	Ponad 3 tyś.
4	Liczba przekazanych informacji do ops-ów o realizacji oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych przez mieszkańców gmin zgłoszonych do udziału w programie	134
5	Liczba sporządzonych i przekazanych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	10
6	Liczba pracowników biorących udział w kampaniach społecznych, akcjach informacyjnych i/lub naradach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	3
7	Liczba zorganizowanych Kampanii informacyjno – edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	4
8	Liczba informacji przekazanych do parafii dotyczących wprowadzania elementów edukacyjnych dotyczących przemocy do podstawy programowej kursów przedmażeńskich	3
9	Liczba informacji przekazanych do OPS-ów w sprawie podjęcia przez nich inicjatywy wprowadzania elementów edukacyjnych dotyczących przemocy do podstawy programowej kursów przedmażeńskich w parafiach na terenie ich gmin	9
Działania z zakresu współpracy interdyscyplinarnej z instytucjami i służbami		
1	Liczba pracowników PCPR-u wchodzących w skład gminnych zespołów interdyscyplinarnych	1
2	Liczba pracowników PCPR-u biorących udział w pracach grup roboczych	1
3	Liczba pracowników PCPR-u wchodzących w skład Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego	3
4	Liczba spotkań członków Powiatowego Zespołu Interdyscyplinarnego	0
5	Liczba spotkań z przedstawicielami parafii w sprawie wprowadzania elementów edukacyjnych dotyczących przemocy do podstawy programowej kursów przedmażeńskich	3
6	Liczba przekazanych materiałów i ulotek o tematyce profilaktyki antyprzemocowej	Pow. 3 tyś
7	Liczba zorganizowanych spotkań dla młodzieży z zakresu profilaktyki przemocy, w tym przeciwdziałania handlowi ludźmi i Kampanii „Pomarańczowej wstążki” ze Starostą, Dyrektorem szkoły, przedstawicielem Policji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie	0
8	Liczba placówek oświatowych oraz instytucji i służb z terenu powiatu, którym udostępniono link do teledysku „Stop przemocy” w ramach Kampanii „Pomarańczowej wstążki”	Powyżej 50
9	Liczba placówek oświatowych oraz instytucji i służb z terenu powiatu, którym przekazano materiały z zakresu profilaktyki przemocy, w tym przeciwdziałania handlowi ludźmi i Kampanii „Pomarańczowej wstążki”	Powyżej 50
10	Liczba placówek oświatowych oraz instytucji i służb z terenu powiatu, które włączyły się w organizację Kampanii z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym dystrybucję materiałów z zakresu profilaktyki przemocy, w tym przeciwdziałania handlowi ludźmi, Kampanii „Pomarańczowej wstążki” i Kampanii „Białej wstążki”	Powyżej 50
11	Liczba organizacji pozarządowych, które włączyły się w realizację w/w Kampanii z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostępnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie.

Ocena stanu zasobów i potrzeb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

W oparciu o dane z poszczególnych instytucji odnośnie podejmowanych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, możemy stwierdzić, że:

1) Powiat posiada dość duże zaplecze instytucjonalne w postaci placówek zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, które oferują coraz szerszy zakres usług, dysponują

coraz bardziej wyspecjalizowaną kadrą oraz podejmują coraz szerzej zakrojoną współpracę, zwłaszcza w ramach funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych powołanych w każdej gminie i w powiecie.

2) W większości instytucji pracują osoby przeszkolone w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, (liczbę osób przeszkolonych w przedmiotowym zakresie przedstawia w rozbiciu na poszczególne instytucje).

Tabela 57: Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w poszczególnych instytucjach na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

Lp.	Nazwa instytucji	Ilość osób przeszkolonych
1	Policja	13
2	Prokuratura	7
	Sąd Rejonowy	3
4	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	4
5	Ośrodki Pomocy Społecznej	65
6	Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	23
7	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie	3
8	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jędrzejowie	2
9	Szkoły powiatowe i gminne	305
10	Punkt Informacyjny – Konsultacyjny ds. Uzależnień	2
11	Placówki służby zdrowia	2
12	Punkty Informacyjno – Konsultacyjne ds. Uzależnień	7
13	Ognisko Wychowawcze Caritas w Jędrzejowie	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dostarczonych przez poszczególne instytucje.

3) Większość instytucji zgłasza zapotrzebowanie na dalsze szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, mając świadomość konieczności podnoszenia swoich kompetencji.

4) Wszystkie instytucje starają się wypełniać przewidziane ustawami obowiązki, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i z roku na rok podejmują coraz większą współpracę i wykazują większe zaangażowanie w zakresie budowania lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przy czym:

- **najwięcej działań podejmują: ośrodki pomocy społecznej, policja i gminne zespoły interdyscyplinarne** (interwencje, realizacja procedury „Niebieskich Kart”, praca zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych, oraz działania profilaktyczne i terapeutyczne) **oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**, które prowadzi szerokie działania profilaktyczno-edukacyjne (akcje informacyjne i kampanie społeczne), upowszechniając wiedzę na temat samego zjawiska przemocy w środowisku lokalnym, ale również na temat instytucji i placówek świadczących pomoc osobom poszkodowanym wskutek przemocy, podejmując również interwencje, organizując i udzielając specjalistycznego wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie, w tym doświadczających przemocy (bezpłatne dyżury psychologa, prawnika,

doradcy zawodowego, pracownika socjalnego, specjalisty ds. pracy z rodziną, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, miejsca interwencyjne w ramach OIK), realizując procedurę Niebieskiej Karty, uczestnicząc w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych, organizując wsparcie dla osób stosujących przemoc (realizacja programów korekcyjno – edukacyjny) oraz dla instytucji i osób pracujących z osobami uwięzionymi w przemoc (szkolenia, konferencje, superwizje);

- **placówki oświatowe** podejmują głównie działania informacyjne i profilaktyczne, z małymi wyjątkami (terapię dla dzieci doświadczających przemocy i będących jej świadkami prowadzi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie), bardzo marginalnie realizują procedurę „Niebieskich Kart” i podejmują interwencję, zwiększyły znacznie liczbę osób przeszkolonych w zakresie pracy z osobami doświadczającymi przemocy, włączając się w realizację powiatowych kampanii przeciwko przemocy w rodzinie;

- **pracownicy sądu** wykazują coraz większą aktywność i zaangażowanie podejmując działania wykraczające poza swoje obowiązki zawodowe, przede wszystkim uczestnicząc w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, biorąc udział w posiedzeniach gminnych zespołów interdyscyplinarnych i w pracach grup roboczych, wydając coraz częściej orzeczenia nakazujące sprawcom przemocy uczestnictwo w oddziaływaniach korekcyjno - edukacyjnych oraz angażując się w działania informacyjno – profilaktyczne poprzez udział w kampaniach społecznych;

- **pracownicy prokuratury** również zwiększają swoją aktywność - wchodzi w skład Powiatowego i Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz angażują się w działalność profilaktyczną i informacyjną, uczestnicząc w akcjach informacyjnych oraz pełniąc dyżury podczas w/w kampanii społecznych;

- **placówki służby zdrowia** ograniczają się do wykonywania swoich codziennych obowiązków: udzielenia pierwszej pomocy lub przeprowadzenia leczenia, czasami zgłaszając podejrzenie lub fakt przemocy do sądu, na policję lub ośrodkom pomocy społecznej, w bardzo ograniczonym zakresie wydają zaświadczenia o stanie zdrowia osobom doświadczającym przemocy, nie realizują procedury „Niebieskich Kart”, wykazują zainteresowanie podnoszeniem kwalifikacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, angażują się w działalność profilaktyczną i informacyjną, uczestnicząc w akcjach informacyjnych oraz pełniąc dyżury podczas w/w kampanii społecznych; podejmują współpracę ze Policją, kuratorami i PCPR w zakresie udzielania pomocy medycznej dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej;

- **lokalne organizacje pozarządowe** raczej wcale nie podejmują działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie albo bardzo rzadko i jednorazowo, działają wówczas

na własną rękę nie podejmując współpracy z innymi podmiotami. Zadania z przedmiotowego zakresu na terenie Powiatu w sposób ciągły i we współpracy z innymi instytucjami realizuje jedynie Caritas Diecezji Kieleckiej, która prowadzi Ognisko Wychowawcze w Jędrzejowie oraz Świetlicę Środowiskową w Sędziszowie, gdzie odbywają się zajęcia profilaktyczne dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w tym dotkniętych przemocą.

5) Braki dotyczą:

a) w Powiecie – Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy, świadczącego kompleksowe wsparcie ofiarom przemocy domowej, miejsc odosobnienia dla sprawców przemocy w rodzinie oraz kontynuacji wsparcia psychologicznego dla sprawców, którzy przeszli program korekcyjno – edukacyjny. Zadania ośrodka wsparcia dla osób pokrzywdzonych realizuje częściowo PCPR w ramach funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny (organizując bezpłatne dyżury specjalistów dla osób zagrożonych i pokrzywdzonych przestępstwem, przemocą, uzależnieniami i problemami rodzinnymi oraz miejsca interwencyjne w OIK), a także placówka wsparcia dziennego Ognisko Wychowawcze „Caritas” w Jędrzejowie, ;

b) w gminach: świetlic środowiskowych lub socjoterapeutycznych, ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy, grup wsparcia.

Ogólnie można stwierdzić, że w Powiecie Jędrzejowskim coraz sprawniej działa lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego filarami są w gminach - ośrodki pomocy społecznej, a w powiecie PCPR i Policja. Dzięki zespolonym działaniom instytucji na szczeblu powiatowym i gminnym nastąpiło zwiększenie dostępności dla osób doznających przemocy do profesjonalnej pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej. Dzięki uruchomieniu programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc i ścisłej współpracy PCPR z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi i Policją, zwiększyła się skuteczność oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Coraz większa aktywność placówek oświatowych i medycznych oraz parafii w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wpłynęła na zwiększenie wiedzy społeczności lokalnej, w tym rodziców i dzieci.

Ale konieczne jest również zwiększenie aktywności pracowników placówek służby zdrowia oraz coraz większe zaangażowanie ze strony sądu i prokuratury. Przydałoby się również zaktywizowanie organizacji pozarządowych. Bowiem trzeba pamiętać, że **największą skuteczność daje profesjonalizm osób i interdyscyplinarna współpraca przedstawicieli wielu instytucji.**

ROZDZIAŁ XIV

Kapitał społeczny

Kapitał społeczny stanowi istotny czynnik wpływający na poziom rozwoju całego społeczeństwa. Kształtuje się on w bardzo długim okresie czasu, a w jego tworzeniu uczestniczy całe społeczeństwo. Najistotniejszym elementem budowania kapitału jest współdziałanie osób dla poprawy indywidualnej sytuacji lub rozwiązania problemów społecznych poprzez powstawanie sieci obywatelskiego zaangażowania, udział w demokratycznych procedurach, a także aktywność w lokalnych stowarzyszeniach.

Poziom kapitału społecznego świadczy o zaangażowaniu lokalnej społeczności w życie społeczne, gdyż wpływa na rozwój lokalny oraz regionalny.

W roku 2021 na terenie Powiatu Jędrzejowskiego prowadziło swą statutową działalność 71 stowarzyszeń zwykłych, z czego 5 nowych. Działo ponadto 228 stowarzyszeń rejestrowych, z czego 118 to Ochotnicze Straże Pożarne. W roku ubiegłym swą działalność zakończyło 10 stowarzyszeń.

W 2021 r. w Powiecie funkcjonowało 26 fundacji, oraz 40 klubów sportowych. Współpraca Powiatu Jędrzejowskiego z organizacjami pozarządowymi mającymi swoją siedzibę na terenie Powiatu, odbywała się w szczególności poprzez: zlecenie realizacji zadań publicznych, wymianę informacji, konsultacje społeczne aktów prawa miejscowego, wytyczanie wzajemnych kierunków działań, promocję działań i inicjatyw, udostępnianie miejsca na stronie internetowej Starostwa, a także współorganizację przedsięwzięć o charakterze powiatowym.

Stosownie do postanowień ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Rada Powiatu Uchwałą Nr XIX/159/2020 z dnia 13 listopada 2020 r. uchwaliła Roczny Program Współpracy Powiatu z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność w Sferze Pożytku Publicznego na rok 2021 (zm. Uchwałą Rady Powiatu Nr XXIV/183/2021 z dnia 18 marca 2021 r.). Finansowa wartość programu określona została w kwocie 484 060 zł.

Przyznane w ramach Programu Współpracy dofinansowania organizacje wykorzystały w szczególności na następujące cele:

- w zakresie NPP/NPO - na organizację systemu nieodpłatnych porad w 2 punktach pomocy usytuowanych w Sędziszowie i Małogoszczu,
- w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej - na zorganizowanie funkcjonowania Ogniska Wychowawczego w Jędrzejowie w zakresie opieki nad dziećmi z terenu Powiatu,
- w zakresie promocji zdrowia - realizacja dwóch programów profilaktycznych „Mądre myślenie, zdrowe pokolenie” oraz „Zdrowy kręgosłup – zdrowo i aktywnie”,

- w zakresie kultury fizycznej i sportu – zorganizowanie ponadgminnych zawodów sportowych w ramach projektów „Sportowa Jesień w Powiecie Jędrzejowskim” i „Powiat Jędrzejowski na sportowo”,
- w zakresie kultury i dziedzictwa narodowego – przeprowadzenie powiatowych mistrzostw VinyIDJ (online),
- w ramach Programu Odnowy, Aktywizacji i Estetyzacji Powiatu dotacje przeznaczono w szczególności na:
 - 1) budowę, remont i odnowę obiektów będących w posiadaniu organizacji pozarządowych - 22 dotacje,
 - 2) zakup strojów i wyposażenia działalności organizacji pozarządowych – 12 dotacji,
 - 3) tworzenie klubów i świetlic środowiskowych – 6 dotacji,
 - 4) estetyzacja otoczenia – 5 dotacji.

Przedstawiona powyżej informacja dotycząca realizacji Rocznego Programu Współpracy Powiatu z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na rok 2021 wykazuje, iż Powiat nie wykorzystał w pełni przewidywanej wielkości zaplanowanego dofinansowania. Udzielono łącznej dotacji w kwocie 479 058 zł przy zaplanowanej wysokości 484 060 zł. Niewykorzystanie dotacji (w kwocie 5 002 zł) spowodowane zostało przede wszystkim brakiem realizacji projektu złożonego przez Ochotniczą Straż Pożarną w Mierzwinie w ramach Programu Odnowy, Aktywizacji i Estetyzacji Powiatu Jędrzejowskiego, co skutkowało koniecznością zwrotu udzielonej temu podmiotowi dotacji do budżetu Powiatu (utrudnienia covidowe). Porównując rezultaty realizacji współdziałania Powiatu Jędrzejowskiego z organizacjami pozarządowymi w okresie dwóch ostatnich lat tj. 2020 i 2021 stwierdzić należy, iż kształtowały się one na podobnym poziomie; zarówno w zakresie ilości dofinansowanych inicjatyw (w roku 2020 - 50 inicjatyw w roku 2021- 53 inicjatywy), jak i wielkości udzielonej przez Powiat pomocy finansowej (2020 - 475 578 zł, 2021- 479 058 zł). Podobny był również zakres przedmiotowy dofinansowywanych projektów.

Aktualizowana baza stowarzyszeń zwykłych funkcjonujących na terenie Powiatu Jędrzejowskiego dostępna jest na stronie:

<https://www.powiatjedrzejow.pl/res/serwisy/pliki/29682212?version=1.0>

ROZDZIAŁ XV

Życie kulturalne

Zapewnieniem dostępu do kultury zajmują się instytucje kultury. Ich działania polegają między innymi na jej ochronie, wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświaty kulturalnej, a także opiece nad zabytkami i ochroną dziedzictwa narodowego.

Na terenie Powiatu Jędrzejowskiego zorganizowaną działalność kulturalną prowadzą następujące samorządowe instytucje:

- Centrum Kultury w Jędrzejowie
- Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie
- Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Kielcach Filia w Jędrzejowie pełniąca funkcję Powiatowej Biblioteki Publicznej dla Powiatu Jędrzejowskiego
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Jędrzejowie
- Centrum Kultury w Jędrzejowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Imielnie
- Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Małogoszczu
- Dom Kultury w Małogoszczu
- Samorządowe Centrum Bibliotek i Kultury w Nagłowicach
- Gminny Ośrodek Kultury w Nagłowicach
- Gminna Biblioteka Publiczna w Oksie
- Biblioteka Publiczna w Sędziszowie
- Samorządowe Centrum Kultury w Sędziszowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Słupi
- Gminna Biblioteka Publiczna w Sobkowie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Wodzisławiu

Powiat Jędrzejowski efektywnie wspiera szeroko pojętą kulturę, co korzystnie wpływa na jakość i skalę działalności kulturalnej. Wsparciem objęte są podmioty takie jak: instytucje, szkoły i placówki oświatowe, a także indywidualni twórcy kultury. Niewątpliwie wpływa to na rozwój ruchu artystycznego w lokalnym środowisku i skalę podejmowanych przedsięwzięć społeczno - kulturalnych. Samorząd powiatowy podejmuje także działania mające na celu ochronę i pielęgnowanie dziedzictwa narodowego, włączając w to opiekę nad miejscami o szczególnym znaczeniu historycznym.

Znaczącą rolę w promocji Powiatu Jędrzejowskiego zarówno w rozmiarze lokalnym jak i ogólnopolskim dużą rolę odgrywają instytucje kultury zlokalizowane na terenie każdej

gminy powiatu. Organizatorami wydarzeń w obszarze kultury na terenie Powiatu są najczęściej Urzędy Gmin, Domy Kultury, Biblioteki Gminne, Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie, Świetlice Wiejskie, Koła Gospodyń Wiejskich, Organizacje Pozarządowe, a także firmy i osoby fizyczne. Powiat Jędrzejowski aktywnie wspiera lokalnych artystów, partycypując w kosztach upowszechniania ich twórczości, a także obejmując patronatem honorowym starosty wiele ciekawych wydarzeń zorganizowanych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.

Powiat Jędrzejowski podejmuje także działania wspierające wydarzenia o charakterze sportowym oraz imprezy turystyczne i plenerowe połączone z rekreacją i sportem. Zadania realizowane w tym obszarze opierają się na współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wsparcia finansowego i merytorycznego udziela się organizacjom pozarządowym realizującym zadania publiczne zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ostatnich latach na terenie Powiatu Jędrzejowskiego nastąpił wyraźny wzrost aktywności podmiotów funkcjonujących w sferze kultury. Obok stałych wydarzeń kulturalnych pojawiają się nowe, ciekawe propozycje, które przyczyniają się w znaczący sposób do integracji poszczególnych środowisk oraz motywują do dalszych działań i realizacji kolejnych projektów. Doskonałym przykładem współpracy z innymi podmiotami są takie działania jak: Plenery Malarskie, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej w Archiopactwie Ojców Cystersów w Jędrzejowie, Akcje Krwiodawstwa, Upamiętnianie wydarzeń historycznych, Bieg "Tropem Wilczym", Obchody Święta Niepodległości, Dożynki Powiatowe, Marsz Szlakiem Pierwszej Kompanii, udział w Akcjach Charytatywnych, konkursy z nagrodami.

ROZDZIAŁ XVI

Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej

Pomoc społeczna finansowana ze środków własnych Powiatu, dotacji celowych z budżetu państwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także środków zewnętrznych tj.: środki unijne, środki z programów rządowych.

Tabela 58: Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.

Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej	Rok		
	2019	2020	2021
placówki opiekuńczo – wychowawcze	3 313 842	3 645 408	3 880 775
domy pomocy społecznej	5 810 924	7 468 003	7 343 717
rodziny zastępcze	1 809 236	1 817 622	1 979 060
przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (program korekcyjno- edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie)	21 150	9 306	13 536
działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	606 450	623 874	695 979
działalność Zespołu ds. orzekania o niepełnosprawności	311 410	430 992	397 928
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)	2 455 367	2 795 937	3 208 335
pilotażowy programu „Aktywny samorząd”	258 478,42	288 086,95	274 045,57
„Programu wyrównywania różnic między regionami”	120 023,40 (w tym środki PFRON 70 000, środki własne Fundacji 50 023,40)	159 900 (w tym środki PFRON 90 000, środki własne Powiatu 69 900)	348 336 (w tym środki PFRON 189 069,36, środki własne Powiatu 61 836; środki własne Gminy 97 430,64)
Moduł III programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”	0	0	431000

Źródło: dane Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie

Najwięcej środków finansowych w Powiecie Jędrzejowskim przeznaczanych jest na działalność domów pomocy społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz funkcjonowanie rodzin zastępczych. Pomoc dla osób niepełnosprawnych głównie finansowana jest ze środków PFRON.

Projekty unijne realizowane w ramach pomocy społecznej i pieczy zastępczej w 2021 roku.

a) Projekt partnerski pn. „Razem tworzymy rodzinę – rozwój wysokiej jakości usług społecznych w Powiecie Jędrzejowskim dla rodzin i osób potrzebujących wsparcia”

w ramach RPO Województwa Świętokrzyskiego 2014 – 2020, Oś Priorytetowa 9 *Włączenie społeczne i walka z ubóstwem*, Celem ogólnym w/w projektu był rozwój i zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej. Okres realizacji projektu to 24 miesiące: 01.10.2019 r. – 30.09.2021 r. Ogólna wartość projektu wynosi 2.136.742,93 zł z czego: 1.959.645,38 zł jest to kwota uzyskanego dofinansowania. W ramach projektu partnerzy zrealizowali następujące zadania:

- **Powiat Jędrzejowski / Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie** – wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny poprzez utworzenie i działalność Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny,
- **Gmina Oksa / Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie** – profilaktyka społeczna dzieci i rodzin w ramach funkcjonowania świetlicy środowiskowej,
- **Fundacja Perspektywy i Rozwój w Sędziszowie** – utworzenie placówki Dziennego Domu Pomocy „ARKADIA+” dla 15 osób niesamodzielnych, w tym starszych oraz niepełnosprawnych, z terenu Gminy Sędziszów oraz gmin ościennych.

b) Projekt partnerski „LIDERZY KOOPERACJI”

W 2021 r. na terenie Powiatu kontynuowano rozpoczętą od 2018 r. realizację, Projektu partnerskiego pt. „Wypracowanie i wdrożenie modeli kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy społecznej i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji pn. „*Liderzy Kooperacji*”.

W związku z realizowanym od kwietnia 2021 r. IV etapem projektu partnerskiego „*Liderzy Kooperacji*”, w okresie od maja do czerwca 2021 r. przedstawiciel PCPR-u uczestniczyła w działaniach edukacyjnych rozpowszechniających Model Kooperacji. W tym czasie odbyła się konferencja edukacyjna dla przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i pracowników socjalnych, dwa spotkania seminaryjno – webinarowe dla podmiotów sektorowych istotnych z punktu widzenia przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu oraz 3-dniowe szkolenie kompetencyjne dla pracowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z terenu Województwa Świętokrzyskiego. Podczas spotkań, oprócz założeń poszczególnych modeli kooperacji, prezentowane były dobre praktyki

przedstawiane w formie filmików, prezentacji lub wypowiedzi przedstawicieli instytucji testujących Model Kooperacji w Gminach Wiejskich, Wiejsko – Miejskich i Miejskich, którzy dzielili się swoim praktycznym doświadczeniem jako Animatorzy lub bezpośredni realizatorzy testowanego Modelu, celem wykorzystania przez inne podmioty w efektywnej praktyce wsparcia. Wszystkie spotkania miały formę warsztatów i odbyły się w trybie on-line.

Projekt „*Liderzy kooperacji*” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, Oś Priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji.

Przewidywany czas trwania projektu 1.04.2018 – 31.03.2021 uległ przedłużeniu ze względu na pandemię do 30 listopada 2022 . Całkowita kwota projektu w wymiarze powiatowym to 112 000,00 zł (56 000,00 zł na Gminę).

Głównym celem projektu jest udzielenie wsparcia gminom w rozwiązywaniu problemów ich mieszkańców poprzez włączenie do współpracy jak największej liczby instytucji i służb z terenu gminy i Powiatu, przeszkolenie ich przedstawicieli, aby w efekcie osoby i rodziny potrzebujące pomocy uzyskały profesjonalną i kompleksową pomoc.

Projekt realizowany jest na terenie Powiatu na rzecz 2 gmin wiejskich: Oksy i Wodzisławia.

W związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 konieczne było wprowadzenie zmian w realizacji projektu, które polegały na zamianie zaplanowanych usług i spotkań integracyjnych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, niezbędnego do rehabilitacji i funkcjonowania osób niepełnosprawnych, doposażeniu Klubu Seniora i świetlicy wielopokoleniowej w Błogoszowie. Równocześnie zakres projektu został rozszerzony o zadanie pn. „Działania dodatkowe w walce z koronawirusem” w ramach którego zapewniono środki i sprzęt ochrony osobistej z przeznaczeniem dla pracowników oraz uczestników klubów seniora, ośrodków wsparcia dziennego, świetlic środowiskowych i mieszkań chronionych. Wartość dodatkowego wsparcia finansowego Gmin z terenu Powiatu, to kwota 524 358,00 zł (58 262,00 zł na Gminę).

ROZDZIAŁ XVII

Podsumowanie części diagnostycznej

ANALIZA SWOT

Przy opracowaniu strategii problemów społecznych Powiatu Jędrzejowskiego zastosowano do konstruowania strategii analizę SWOT. Analiza SWOT: mocne strony, słabe strony, szanse, zagrożenia ma na celu zbadanie i przeprowadzenie kompleksowej oceny zdolności do działania w konkretnym otoczeniu. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych stron badanego obszaru, następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w bliższym i dalszym otoczeniu. Ten rodzaj analizy pozwala ocenić potencjał jakim dysponujemy oraz odpowiedzieć na pytanie w jakim stopniu nasze zasoby odpowiadają potrzebom i wymogom środowiska, w którym działamy.

Badane grupy czynników są definiowane następująco:

- Mocne strony (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych,
- Słabe strony (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój,
- Szanse (zewnętrzne czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne społeczne efekty.
- Zagrożenia (zewnętrzne czynniki negatywne) to zbiór wydarzeń i procesów, które postrzegane są jako bariery, utrudnienia i możliwości niebezpieczeństwa.

Tabela 59: Analiza SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
-funkcjonowanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na szczeblu samorządu powiatowego	- niedostosowanie kwalifikacji zawodowych ludności do zmieniających się wymogów rynku pracy
- istnienie strategii rozwoju powiatu i realizacja wynikających z niej celów	- duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej
- profesjonalna kadra instytucji pomocy społecznej	- zjawisko starzejącego się społeczeństwa, maleje liczba mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego
-funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu,	- migracje zarobkowe ludności

- funkcjonowanie dwóch warsztatów terapii zajęciowej,

- funkcjonowanie DPS dla kobiet z niepełnosprawnością intelektualną,

- opracowanie Trzyletniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2021-2023

- promocja idei rodzicielstwa zastępczego,

- funkcjonowanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,

- funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z miejscami chronionymi dla ofiar przemocy,

- funkcjonowanie Powiatowego Punktu Wsparcia Rodziny

-prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,

- funkcjonowanie mieszkań chronionych dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych,

- organizowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (powstanie i działalność powiatowego i gminnych zespołów interdyscyplinarnych)

-opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Pomocy Ofiarom Przemocy w Rodzinie w gminach i w Powiecie

- realizacja oddziaływań korekcyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

- świadomość konieczności podnoszenia kwalifikacji i wiedzy na temat zjawiska przemocy i jego przeciwdziałania w większości instytucji i służb na terenie Powiatu

- brak funkcjonowania usług opiekuńczych specjalistycznych na terenach niektórych gmin

- brak kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych

- rozpad rodzin spowodowany migracją zarobkową, długotrwałym bezrobociem oraz zjawiskami patologicznymi

- opieka nad osobami niepełnosprawnymi

- wzrost liczby przestępstw na terenie Powiatu

- mity i stereotypy na temat zjawiska przemocy nadal silnie utrwalone w obyczajowości społeczności

- niewystarczająca świadomość społeczna w zakresie mechanizmów i skutków zjawiska przemocy w rodzinie i konieczności przeciwdziałania zjawisku

- niewystarczające zaangażowanie w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze strony placówek służby zdrowia

- niewystarczające zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie ze strony organizacji pozarządowych

- niewystarczająca ilość świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych oraz ognisk wychowawczych w poszczególnych gminach

- niewystarczająca sieć instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (brak specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy, brak miejsc odosobnienia dla sprawców przemocy)

- niestosowanie procedury „Niebieskiej Karty” przez pracowników służby zdrowia i sporadycznie przez pracowników oświaty

- duże zaangażowanie osób działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- dostępność informacji o placówkach pomocowych i dostępnych formach pomocy Powiecie i w każdej Gminie
- szeroko prowadzona działalność informacyjna i profilaktyczna wśród dzieci i młodzieży przez placówki oświatowe, policję i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych
- stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” przez większość podmiotów uprawnionych, tj. policję, opsy, pcpr i placówki oświatowe
- podejmowane akcje informacyjno-edukacyjne (publikacje i dystrybucja poradników, plakatów i ulotek o tematyce antyprzemocowej) oraz przeprowadzane kampanie społeczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie – coraz większa ilość podmiotów i instytucji włączających się w te akcje
- włączanie się lokalnych parafii w akcje informacyjne i kampanie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- wprowadzenie przez niektóre parafie treści edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej do podstawy programowej nauk przedmałżeńskich
- aktualizowana corocznie baza instytucji, placówek i służb pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- aktualizowana corocznie diagnoza zjawiska przemocy na terenie Powiatu oraz sporządzanie sprawozdania podejmowanych przez instytucje pomocowe i służby działań z zakresu przeciwdziałania przemocy z terenu powiatu i poszczególnych gmin
- aktualna diagnoza braków i potrzeb w zakresie skutecznej walki ze zjawiskiem

- brak ciągłości w prowadzeniu programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- wzrost liczby zachorowań ze względu na COVID-19
- deficyt kadry medycznej w leczeniu szpitalnym
- wzrost liczby wydawanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

przemocy na terenie Powiatu

- opracowanie Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminach i w Powiecie
- realizacja oddziaływań korekcyjnych dla sprawców przemocy
- funkcjonowanie Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności
- funkcjonowanie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej
- funkcjonowanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych
- działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku
- działalność Centrum Integracji Społecznej
- współpraca PCPR-u z organizacjami pozarządowymi i Kościołem
- wzrost środków PFRON na przyznanie dofinansowania
- lepsze warunki rozwoju, nauki dzieci i młodzieży
- oferty edukacyjne szkół publicznych i niepublicznych dla dorosłych
- dostępność poradnictwa psychologicznego i prawnego dla mieszkańców Powiatu

SZANSE	ZAGROŻENIA
- możliwość wykorzystywania funduszy unijnych jako dodatkowego źródła finansowania	- odpływ ludzi młodych, wykształconych, zwiększenie się udziału osób starszych w ogólnej strukturze ludności Powiatu

- aktywizacja mieszkańców wsi - kampanie społeczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie - nowe inwestycje jako potencjalne miejsca pracy - programy profilaktyczne i edukacyjne w zakresie zapobiegania problemom społecznym - rozwój organizacji pozarządowych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i osób wykluczonych - ustawowy obowiązek tworzenia sieci specjalistycznych instytucji zajmujących się udzielaniem pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w gminie i w powiecie - możliwość wpływania na zmianę zachowań sprawców poprzez ustawowy obowiązek opracowania i realizacji przez powiaty programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc - perspektywa rozszerzenia oferty oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez m.in. realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań, - możliwość zasądzania przez sądy (w ramach środków probacyjnych) uczestnictwa sprawców w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych - zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy poprzez ułatwienie izolacji sprawców przemocy od ofiar (nakaz opuszczenia lokalu, zakaz zbliżania się do ofiary) - ustawowy zakaz stosowania kar cielesnych - wprowadzenie dodatkowego uprawnienia dla pracowników socjalnych, którzy wraz z przedstawicielem policji i służby zdrowia mają prawo (w sytuacji stwierdzenia bez- pośredniego	- rozluźnienie więzi rodzinnych wynikających z migracji zarobkowych - ukryte bezrobocie na wsi - izolacja i samotność ludzi starszych - narastanie przestępczości, przemocy i agresji wśród dzieci i młodzieży - narastający poziom alkoholizmu i żebractwa - niewywiązywanie się rodziców ze swych zadań opiekuńczo – wychowawczych - brak dostatecznie rozwiniętej infrastruktury pomocy społecznej - zbyt mała liczba i efektywność organizacji pozarządowych - współistnienie zjawiska przemocy z innymi negatywnymi zjawiskami i problemami społecznymi: uzależnieniami – gł. alkoholizmem, bezrobociem i biedą; - mity i stereotypy na temat wychowania i występowania przemocy w rodzinie głęboko zakorzenione w kulturze polskiej, ciche przyzwolenie na przemoc w rodzinie - przekazywanie nieprawidłowego wzorca życia rodzinnego i patologicznych zachowań z pokolenia na pokolenia, tzw. <i>dziedziczenie wzorca</i> - zagrożenie wypaleniem zawodowym osób udzielających wsparcia ofiarom przemocy - bezradność i bierność osób doświadczających przemocy, nieumiejętność przerwania przez nie cyklu przemocy, - stereotyp wizerunku osoby doświadczającej przemocy domowej - bierność świadków przemocy w rodzinie, niechęć do wtrącania się w sprawy rodzinne - niewystarczająca oferta szkoleń z zakresu
---	---

zagrożenia życia i zdrowia) odebrać dziecko rodzicom i powierzyć opiekę nad nim osobom z rodziny, rodzinie zastępczej, bądź umieścić je w placówce opiekuńczo – wychowawczej – art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - obowiązek stałego monitorowania i ewaluacji działań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez samorządy lokalne każdego szczebla. - obowiązek prowadzenia i corocznego uaktualniania wykazów rejestru placówek poradnictwa specjalistycznego i placówek prowadzących miejsca noclegowe, przez Wojewodów i podawania do wiadomości publicznej - silny i sprawnie działający Samorząd - wykorzystanie walorów turystycznych i rekreacyjnych Powiatu Jędrzejowskiego	przeciwdziałania przemocy w rodzinie
--	---

Źródło opracowanie własne dane PCPR Jędrzejów

Otrzymany w czasie opracowania analizy SWOT zbiór informacji umożliwia ocenę instytucji, jej wewnętrznych działań oraz oddziaływanie z otoczeniem, pozwala zweryfikować jej elastyczność, tzn. zdolność i szybkość dopasowywania się do zmieniającego się otoczenia, na które instytucja nie ma bezpośredniego wpływu.

Opracowana analiza stanowi podstawę do wyboru celów oraz kierunków działania. Z analizy słabych i mocnych stron wynika, iż świadczenia udzielone przez Powiat to wielokierunkowa pomoc przyczyniająca się do poprawy sytuacji społecznej mieszkańców, skierowana nie tylko do najbiedniejszych mieszkańców, ale do wszystkich ludzi zamieszkujących teren naszego powiatu.

Wnioski z części diagnostycznej.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że najistotniejszymi zjawiskami społecznymi, które należy wziąć pod uwagę kształtując Strategię Polityki Społecznej w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 są: ubóstwo, bezrobocie, starzenie się ludności oraz kryzysy w rodzinie. Głównymi grupami społecznymi potrzebującymi

wsparcia są osoby niepełnosprawne, starsze, a także rodziny borykające się z różnymi problemami. Zatem do obszarów wymagających największej koncentracji sił i środków w powiecie należą: budowanie efektywnego systemu polityki społecznej, wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców poprzez minimalizację obszarów wykluczenia społecznego, kompleksowe działania na rzecz integracji i aktywizacji osób niepełnosprawnych, profilaktyka i rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnień, ograniczenie zjawiska bezrobocia i przeciwdziałanie jego długotrwałym skutkom.

Kierunki działań Powiatu Jędrzejowskiego na lata 2022 – 2028:

- podejmowanie działań na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego, promocja idei rodzicielstwa zastępczego (pikniki rodzinne, kampanie społeczne, spotkania tematyczne itp.),
- kreowanie pozytywnego obrazu rodzin zastępczych,
- doskonalenie metod doboru i wsparcia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, celem zwiększenia ich liczby,
- podnoszenie umiejętności i kompetencji opiekuńczo - wychowawczych rodziców zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka poprzez organizowanie szkoleń i wsparcie instytucjonalne (grupy wsparcia, poradnictwo, usprawnienie współpracy itp.),
- rozwój pieczy zastępczej poprzez podejmowanie działań mających na celu utworzenie nowych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego,
- rozwijanie systemu wsparcia dla usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej, w szczególności poprzez udzielanie pomocy i wsparcia (pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia, pomoc w formie specjalistycznego poradnictwa),
- aktywizacja społeczna i zawodowa wychowanków pieczy zastępczej,
- rozwój współpracy i koordynacji działań pomiędzy instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy dziecku i rodzinie,
- współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w zakresie podejmowania działań profilaktycznych w rodzinach biologicznych zagrożonych kryzysami,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, adresowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, na rzecz przeciwdziałania patologiom, uzależnieniom,

- zmniejszanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie współpracy lokalnych instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej dla osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- zwiększanie kadry specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i podnoszenie kwalifikacji specjalistów w celu udzielania przez nich coraz skuteczniejszej pomocy osobom pokrzywdzonym wskutek przemocy,
- organizowanie szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, (w tym objęcie ich wsparciem w postaci superwizji i coachingu) celem zwiększenia profesjonalizmu w udzielaniu pomocy osobom poszkodowanym oraz zapobiegania zjawisku wypalenia zawodowego wśród osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy.
- prowadzenie specjalistycznych terapii osób i rodzin doznających przemocy
- kontynuacja realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc oraz poszerzenie oddziaływań korekcyjnych wobec sprawców poprzez uruchomienie programów psychologiczno – terapeutycznych w celu zaprzestania przez nich stosowania przemocy wobec najbliższych,
- umożliwienie kontynuacji wsparcia dla uczestników programów korekcyjno-edukacyjnych po zakończeniu programu poprzez uruchomienie programów psychologiczno – terapeutycznych,
- kontynuacja udostępniania informacji o instytucjach udzielających wsparcia,
- kontynuacja i poszerzanie współpracy między i zespołami interdyscyplinarnymi,
- rozwój społecznej świadomości na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz praca nad zmianą mentalności lokalnej społeczności w podejściu do interwencji sąsiedzkiej w przypadku przemocy w rodzinie,
- zwiększenie dostępności środowiskowych form opieki dla osób starszych, w tym tworzenie domów dziennego pobytu, klubów seniora, itp.,
- wspieranie aktywności osób starszych poprzez zapewnienie im dostępu do rekreacji, kultury i wypoczynku,
- poprawa jakości i dostępności podstawowej opieki zdrowotnej,
- podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu,
- realizacja programów PFRON

- rozwój międzyinstytucjonalnej współpracy wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny,
- współpraca i wspólne działania służb w celu poprawy bezpieczeństwa mieszkańców Powiatu,
- zapewnienie bezpieczeństwa w Powiecie poprzez realizację programów profilaktycznych w szczególności wśród dzieci i młodzieży, zwalczania zagrożeń i realizacji programów profilaktycznych,
- wzmocnienie współdziałania podmiotów działających w obszarze polityki społecznej,
- tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy,
- dążenie do poprawy jakości świadczonych usług medycznych,
- pozyskiwanie dodatkowych środków pozabudżetowych (np. środków unijnych),
- monitorowanie efektywności wykorzystania środków pieniężnych z pomocy społecznej,
- kontynuowanie programów prac społecznie użytecznych i robót publicznych,
- prowadzenie świetlic środowiskowych, domów dziennego pobytu, klubów integracji społecznej,
- wspieranie organizacji pozarządowych w przedsięwzięciach na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poszerzanie oferty w obszarze pomocy społecznej o terapię rodzin,
- rozwijanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- tworzenie podmiotów ekonomii społecznej,
- inne np. zatrudnianie bezrobotnych zgodnie z wykształceniem.

ROZDZIAŁ XVIII

Misja, cele oraz kierunki działań polityki społecznej Powiatu Jędrzejowskiego w perspektywie do 2028 roku

Misja określa pożądaną obraz Powiatu w przyszłości, do którego urzeczywistnienia ma dojść w drodze realizacji poszczególnych celów Strategii w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów strategicznych.

Misja, jako nadrzędny cel funkcjonowania, jest krótkim, syntetycznym określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, które będą przestrzegane. Misja przybiera postać rozwiniętego zdania zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców.

Misja w odniesieniu do Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 określona została następująco:

„Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 jest stworzenie dla mieszkańców Powiatu przestrzeni i możliwości rozwoju społeczno-zawodowego, zdolności pełnej integracji społecznej, zaspakajania ich potrzeb oraz zmniejszenia skali problemów społecznych, a także ich łagodzenia”.

Cel strategiczny:

„Rozwiązywanie problemów społecznych osób i rodzin z wykorzystaniem potencjału kapitału ludzkiego, aktywności organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych oraz integracja społeczna mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego”.

Cel strategiczny i cele szczegółowe oraz kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o diagnozę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia oraz sytuację na lokalnym rynku pracy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pomocy społecznej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej.

W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Tabela 60: Cele szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim.

CEL STRATEGICZNY				
Rozwiązywanie problemów społecznych osób i rodzin z wykorzystaniem potencjału kapitału ludzkiego, aktywności organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych oraz integracja społeczna mieszkańców Powiatu Jędrzejowskiego				
L.p.	Cel szczegółowy	Kierunki działań	Realizatorzy	Źródła finansowani
1.	Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	• organizowanie oraz dostosowanie systemu kształcenia do faktycznych potrzeb lokalnego rynku pracy, • ograniczanie bezrobocia i poprawa warunków na rynku pracy poprzez tworzenie miejsc pracy oraz promocję samozatrudnienia, • działania wspierające lokalną przedsiębiorczość, • pozyskanie funduszy ze środków UE na aktywizację lokalnego rynku pracy oraz wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych, • tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i zawodowemu mieszkańców Powiatu, • aktywizowanie mieszkańców w celu podejmowania inicjatyw i wyzwań w zakresie gospodarczym, społecznym i zawodowym.	• Starostwo Powiatowe • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PUP w Jędrzejowie;	• Budżet Powiatu, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
2.	Wzrost efektywności	a) wspieranie osób i rodzin dotkniętych bezrobociem, w tym:	• Starostwo	• Budżet Powiatu,

	polityki społecznej	• aktywizowanie osób bezrobotnych do poszukiwania pracy bądź w kierunku zmiany zawodu/przekwalifikowania się, • zapobieganie degradacji społeczno-zawodowej osób długotrwale bezrobotnych poprzez organizowanie grup wsparcia i samopomocy dla tych osób, kształtowanie umiejętności skutecznego dostosowania się do rynku pracy osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, tworzenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, • doksztalcanie osób bezrobotnych,	Powiatowe • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PUP w Jędrzejowie;	• Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
		b) wspieranie osób i rodzin dotkniętych bezrobociem, w tym: • aktywizowanie osób bezrobotnych do poszukiwania pracy bądź w kierunku zmiany zawodu/przekwalifikowania się, • zapobieganie degradacji społeczno-zawodowej osób długotrwale bezrobotnych poprzez organizowanie grup wsparcia i samopomocy dla tych osób, kształtowanie umiejętności skutecznego dostosowania się do rynku pracy osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, tworzenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, • doksztalcanie osób bezrobotnych,	• Starostwo Powiatowe • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PUP w Jędrzejowie;	• Budżet Powiatu, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
		c) rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich funkcji: • rozwój rodzinnej pieczy zastępczej,	• Starostwo Powiatowe • Jednostki	• Budżet Powiatu

		• dążenie do utworzenia co najmniej jednej rodziny zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz co najmniej jednej rodziny zawodowej zastępczej specjalistycznej, • dążenie do utworzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, • propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w środowisku lokalnym w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze, • rozwój specjalistycznego wsparcia, w tym terapii rodzinnej, • wspieranie już istniejących rodzin zastępczych poprzez organizację szkoleń podnoszących ich kwalifikacje opiekuńczo – wychowawcze;	Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie; • Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej	
		d) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą rodzinie: • zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami, instytucjami oświatowymi, ochroną zdrowia, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi, • upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie, • wspieranie ośrodków pomocy społecznej w tworzeniu systemu	• Starostwo Powiatowe • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie; • Organizator Rodzinnej Pieczy	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej

		profilaktyki niedostosowania społecznego i przeciwdziałania przestępczości wśród dzieci i młodzieży poprzez tworzenie środowiskowych form pomocy dzieciom i rodzinie, w tym: ➤ rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, ➤ rozwój i zapewnienie usług oraz poradnictwa specjalistycznego w miejscu zamieszkania, ➤ współdziałanie z rodzinami niewydolnymi wychowawczo ➤ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;	Zastępczej	
		e) wspieranie osób i rodzin znajdujących się w kryzysie poprzez: objęcie wsparciem psychologicznym, pedagogicznym i prawnym rodziny, w której występuje kryzys,	• Starostwo Powiatowe • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie;	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
		f) wspieranie ośrodków pomocy społecznej w organizowaniu systemu opieki nad osobami starszymi w ich najbliższym środowisku, w tym:	• Starostwo Powiatowe • Samorządy	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki

		• rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych w miejscu ich zamieszkania, • zwiększanie dostępności do informacji i poradnictwa, • zwiększanie dostępności do kultury, wypoczynku, itp., • zwiększenie dostępności do usług placówek leczniczych, w tym specjalistycznych.	Gminne • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie;	zewewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
3.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	• rozwój specjalistycznego poradnictwa i upowszechnianie informacji z zakresu praw osób doznających przemocy w rodzinie, • dążenie do rozwoju specjalistycznego wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie poprzez umożliwienie im uczestnictwa w terapii, • realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie, • współpraca z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	• Starostwo Powiatowe • Samorządy Gminne • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie;	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej

4.	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym w ramach zintegrowanych i kompleksowych działań	• aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych, • upowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnościami za pośrednictwem internetu, lokalnych mediów, informatorów, • umożliwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do obiektów użyteczności publicznej, w tym podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych, • likwidacja barier w komunikowaniu się poprzez organizowanie komunikacji samochodowej przystosowanej do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, • umożliwianie osobom niepełnosprawnym podnoszenia poziomu wykształcenia, zdobywania kwalifikacji i rozwoju zawodowego, w tym: 1. wspieranie pracodawców przy wyposażeniu, doposażeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych stosownie do ich potrzeb i możliwości, 2. organizowanie staży i prac interwencyjnych, 3. tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym uzyskanie wykształcenia na poziomie średnim lub wyższym, • systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników	• Starostwo Powiatowe • Samorządy Gminne • Jednostki Organizacyjne Powiatu; • PCPR w Jędrzejowie; • PUP w Jędrzejowie	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej
----	--	---	---	--

		instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, • współpraca z organizacjami pozarządowymi w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.		
5.	Promowanie właściwych postaw społecznych i budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień oraz eliminowanie skutków	• monitorowanie problemu uzależnień na terenie Powiatu, • edukacja społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki uzależnień, • zwiększenie dostępności leczenia i terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych, • rozwój profilaktyki poprzez tworzenie i wzmacnianie środowiskowych form pomocy dziecku i rodzinie.	• Starostwo Powiatowe • Samorządy Gminne • Jednostki Organizacyjne Powiatu;	• Budżet Powiatu, • Budżet Gmin, • Środki zewnętrzne w tym z Unii Europejskiej

	niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży			
--	---	--	--	--

ROZDZIAŁ XIX

System realizacji, finansowania, wdrażania i monitoringu strategii

Zgodnie z zapisami art. 16b Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), strategia zawiera: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, wskaźniki realizacji działań, sposób realizacji strategii oraz ewentualne źródła jej finansowania.

Podmiotami odpowiedzialnym za realizację Strategii są Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie, Starostwo Powiatowe w Jędrzejowie, Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie, samorządy gmin, a w szczególności jednostki organizacyjne pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty zaangażowane w realizację polityki społecznej. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim na lata 2022-2028 precyzuje cele bez określania kolejności, tempa i miejsca realizacji.

Strategia będzie realizowana zgodnie z zasadą subsydiarności przy udziale środków własnych samorządów oraz finansowania zewnętrznego np. środki budżetu państwa, fundusze unijne, środki prywatne i inne.

Wskaźnikami pomiaru wdrażanych działań: będą m.in.:

1. Wskaźniki zmian społeczno – demograficznych.
2. W obszarze dotyczącym rynku pracy:
 - liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP;
 - dynamika poziomu bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu
 - liczba aktywizowanych osób bezrobotnych w ramach wybranych form wsparcia: prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów zatrudnienia, bon na zasiedlenie,
 - dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia, szkolenia, bony szkoleniowe, staż, prace społecznie użyteczne;
 - liczba ofert pracy na wolne stanowiska;

- liczba realizowanych projektów oraz liczba osób biorących w nich udział.

3. Wskaźniki społeczne:

- coroczny raport oceny zasobów pomocy społecznej,
- liczba zrealizowanych programów i projektów z zakresu pomocy społecznej oraz liczba osób biorących w nich udział,
- liczba zrealizowanych projektów współfinansowanych ze środków UE dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, liczba osób starszych objętych całodobową opieką,
- liczba osób starszych objętych wsparciem domów dziennego pobytu,
- liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- liczba dzieci objętych pieczęią zastępczą,
- liczba rodzin zastępczych,
- liczba utworzonych zawodowych rodzin zastępczych,
- liczba dzieci opuszczających pieczę zastępczą i powracających do rodzin naturalnych,
- liczba rodzin objętych wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- liczba przeprowadzanych szkoleń dla kandydatów na prowadzenie rodzinnych form pieczy zastępczej,
- liczba przeprowadzonych szkoleń dla rodziców zastępczych oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w placówkach dziennego pobytu (WTZ, PŚDS),
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowań w ramach rehabilitacji społecznej,
- liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowań w ramach rehabilitacji zawodowej,
- liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w związku z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie:
 - liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”,
 - liczba osób biorących udział w programach korekcyjno – edukacyjnych,
 - liczba osób korzystających z poradnictwa świadczonego przez OIK,

- liczba zorganizowanych działań informacyjnych, edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień,
- liczba uczniów w szkołach publicznych,
- liczba wydanych orzeczeń przez Poradnię Psychologiczno Pedagogiczną w Jędrzejowie,
- liczba osób korzystających z porad psychologiczno - pedagogicznych i logopedycznych.

Źródłem informacji, zbieranej na potrzeby monitorowania wskaźników będą statystyki państwowe (GUS), dane z oceny zasobów pomocy społecznej, sprawozdania jednostek organizacyjnych Powiatu, raporty powiatowe, informacje i dane otrzymane od instytucji, biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji Strategii.

System monitorowania Strategii obejmować będzie swoim zakresem:

- sytuację społeczną,
- realizację celów strategicznych określonych w Strategii,
- realizację konkretnych programów powiatowych.

Wskaźniki monitoringu dotyczące realizacji Strategii mierzone będą po zakończeniu roku kalendarzowego przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie a przedstawiane Radzie Powiatu w Jędrzejowie każdorazowo podczas składania sprawozdania ze swojej działalności statutowej.

Spis tabel

Tabela 1: Ludność Powiatu Jędrzejowskiego wg płci	8
Tabela 2: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego według wielkości (stan na koniec 2018 r., 2019 r. i 2020 r.)	10
Tabela 3: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego wg zakresu przedmiotowego działalności (stan na koniec 2018 r., 2019 r. i 2020r.)	11
Tabela 4: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru regon w 2020 r. w podziale na gminy Powiatu Jędrzejowskiego	12
Tabela 5: Liczba osób bezrobotnych w Powiecie Jędrzejowskim z uwzględnieniem miejsca zamieszkania (gminy) – stan na koniec roku 2019, 2020, 2021.	14
Tabela 6: Wybrane kategorie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021	16
Tabela 7: Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia i czasu pozostawania bez pracy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jędrzejowie w latach 2019 – 2021	19
Tabela 8: Formy wsparcia w ramach projektu Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim (VII)	28
Tabela 9: Formy wsparcia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego – Aktywizacja osób powyżej 29 roku życia pozostających bez pracy w Powiecie Jędrzejowskim	28
Tabela 10: Formy wsparcia w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi	29
Tabela 11: Formy wsparcia w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia.....	29
Tabela 12: Formy wsparcia dla samozatrudnionych, mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w zakresie ochrony miejsc pracy.....	31
Tabela 13: Wykaz oddziałów szpitalnych w Szpitalu Specjalistycznym Artmedik Sp. z o.o. w Jędrzejowie wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	32
Tabela 14: Liczba Pacjentów na poszczególnych oddziałach i przeciętny okres pobytu chorego na poszczególnych oddziałach w latach 2019-2021.....	33
Tabela 15: Liczba wykonywanych zabiegów operacyjnych na poszczególnych oddziałach.....	33
Tabela 16: Liczba publicznych i niepublicznych zakładów zdrowotnych oraz działających ogólnodostępnych aptek.	36
Tabela 17: Wysokość środków działalności Domu Pomocy Społecznej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021	37
Tabela 18: Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021	40
Tabela 19: Liczba osób objętych pomocą społeczną w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021	48
Tabela 20: Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019 - 2021	48
Tabela 21: Liczba wydanych orzeczeń w 2019,2020 i 2021r.	50
Tabela 22: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczba osób niepełnosprawnych objęta wsparciem z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019–2021.....	51
Tabela 23: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz liczba osób z terenu Powiatu Jędrzejowskiego objętych wsparciem w latach 2019–2021.....	52
Tabela 24: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych oraz liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019–2021	52
Tabela 25: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych (technicznych i w komunikowaniu się) w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021	52
Tabela 26: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021	53
Tabela 27: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019–2021	53
Tabela 28: Liczba umów dotyczących dofinansowania sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych i wysokość środków PFRON przeznaczonych na ich dofinansowanie w latach 2019–2021	54

Tabela 29: Wysokość środków PFRON na dofinansowanie na realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w latach 2019-2021	54
Tabela 30: Środki PFRON przeznaczone na dofinansowanie projektów w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami” w latach 2019–2021	55
Tabela 31: Formy i środki wsparcia na aktywizację osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021.....	55
Tabela 32: Liczba rodzin zastępczych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego	59
Tabela 33: Rodziny zastępcze ze względu na liczbę umieszczanych dzieci	59
Tabela 34: Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej	60
Tabela 35: Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	60
Tabela 36: Koszt utrzymania dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	61
Tabela 37: Kwoty świadczeń pieniężnych na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych w latach 2019- 2021.....	61
Tabela 38: Partycypacja gmin w kosztach utrzymania dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 roku	63
Tabela 39: Partycypacja gmin w kosztach utrzymania dzieci w instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku	63
Tabela 40: Liczba osób i rodzaj zrealizowanej pomocy dla pełnoletnich wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.....	66
Tabela 41: Stan organizacji szkół.....	70
Tabela 42: Liczba uczniów, słuchaczy i wychowanków w szkołach i placówkach niepublicznych	71
Tabela 43: Liczba wydanych orzeczeń.....	71
Tabela 44: Liczba przestępstw w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019-2021	73
Tabela 45: Działania podjęte przez Policję w Powiecie Jędrzejowskim w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w latach 2019 – 2021.	77
Tabela 46: Ilość interwencji podejmowanych przez pracowników ops-ów z powodu przemocy w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019 – 2021.	78
Tabela 47: Liczba sporządzonych Niebieskich Kart przez ośrodki pomocy społecznej na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019-2021	79
Tabela 48: Działania podjęte przez ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Jędrzejowskiego w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w roku 2021.	79
Tabela 49: Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.....	81
Tabela 50: Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.....	81
Tabela 51: Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.	82
Tabela 52: Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.	82
Tabela 53: Działania podjęte przez Prokuraturę Rejonową w Jędrzejowie w związku z popełnieniem przestępstwa z zastosowaniem przemocy w rodzinie w latach 2019 – 2021.	82
Tabela 54: Działania podejmowane przez Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Jędrzejowie w sprawach dotyczących przemocy, w tym z zastosowaniem art. 207 kk w latach 2019 – 2021.....	83
Tabela 55: Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Jędrzejowskiego w latach 2019 – 2021 r.	83
Tabela 56: Działania podjęte przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w roku 2021.	88
Tabela 57: Liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w poszczególnych instytucjach na terenie Powiatu Jędrzejowskiego.	90
Tabela 58: Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej w Powiecie Jędrzejowskim w latach 2019 – 2021.	97
Tabela 59: Analiza SWOT.	100
Tabela 60: Cele szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Jędrzejowskim.	110

Spis wykresów

Wykres 1: Powierzchnia gmin Powiatu Jędrzejowskiego w km ² . Źródło dane GUS 2020r.	7
Wykres 2: Podmioty gospodarcze Powiatu Jędrzejowskiego wg zakresu przedmiotowego działalności – stan na koniec 2020r.	11
Wykres 3: Wielkość stopy bezrobocia rejestrowanego w latach 2019-2021 odnotowana w Powiecie Jędrzejowskim, w województwie świętokrzyskim i w Polsce.	13
Wykres 4: Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Jędrzejowskiego stan na koniec grudnia 2021.	15
Wykres 5: Bezrobotni zarejestrowani w 2021r.	15
Wykres 6: Liczba dializowanych pacjentów w latach 2019-2021r.	35
Wykres 7: Osoby w wieku 60 lat i więcej według województw w 2020r. Stan na dzień 31 grudnia.	42
Wykres 8: Ludność w Powiecie Jędrzejowskim w 2020r. według płci i wieku.	43

Opracował:

Elżbieta Gładka
Agnieszka Wielgoś
Marzena Hajduszkiewicz
Urszula Abramowicz
Angelika Tompolska
Ewelina Siwiec
Zofia Różańska

Zatwierdził:

Tomasz Kowalski